

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

Από το πρακτικό της με αριθ.8/2016 συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Δυτικής Μάνης

Αριθμός απόφασης:

89/2016

Περίληψη: Έγκριση του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων Δήμου Δυτικής Μάνης.

Στη Καρδαμύλη και στο Δημοτικό Κατάστημα σήμερα την 11^η του μηνός Μαΐου του έτους 2016 ημέρα της εβδομάδας Τετάρτη και ώρα 20.00 ήλθε σε συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Δυτικής Μάνης μετά από την 3162/6-5-2016 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου, η οποία επιδόθηκε σε καθένα από τους Δημοτικούς Συμβούλους, τους Προέδρους και Εκπροσώπους των Τοπικών Κοινοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 67 παρ.4 του Ν.3852/2010 Και αφού διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία δεδομένου ότι σε σύνολο [21] μελών ευρέθησαν παρόντα τα [17] ήτοι :

ΠΑΡΟΝΤΕΣ		ΑΠΟΝΤΕΣ	
1.Κομπότης Αρ. Γεώργιος	Πρόεδρος	1. Μπασάκος Δημ. Σ/λος	Παναγιώτης
2.Φαληδέα Μαρία	Γραμματέας	2. Βαβαρούτσος Δημ. Σ/λος	Σταύρος
3. Φωκέας Κων/νος	Δημ. Σ/λος	3 Τσιμικλής Γεώργιος	Αντιπρόεδρος
4. Χρηστέας Γρηγόριος	Δημ. Σ/λος	4. Μπαρμπετσέα Δημ. Σ/λος	Ευτυχία
5. Κουκής Κων/νος	Δημ. Σ/λος	Οι οποίοι αν και νόμιμα εκλήθηκαν δεν προσήλθαν	
6. Γιατράκος Γεώργιος	Δημ. Σ/λος		
7. Πουλάκος Γεώργιος	Δημ. Σ/λος		
8. Κουλουμπέρης Δημ.	Δημ. Σ/λος		
9.Ξεροβάσιλα Αντωνία	Δημ. Σ/λος		
10.Παπαμικρουλέας Ιωαν.	Δημ. Σ/λος		
11.Κομπότης Γρ. Γεώργιος	Δημ. Σ/λος		
12.Γιαννακέας Σταύρος	Δημ. Σ/λος		
13.Νίκας Ηλίας	Δημ. Σ/λος		
14. Γιαννημάρας Δημήτριος	Δημ. Σ/λος		
15.Λυμπερέας Χρήστος	Δημ. Σ/λος		
16. Ρουτζούνης Αλέξανδρος	Δημ. Σ/λος		
17. Μαντζουνέας Ιωάννης	Δημ. Σ/λος		
ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ			
ΠΑΡΟΝΤΕΣ		ΑΠΟΝΤΕΣ	
1. Μητσέας Κωνσταντίνος [Κάμπου]		1. Γρηγοριάδου Σοφία [Προαστίου]	
2. Κυβελέας Χαράλαμπος [Εξωχωρίου]		2. Μακρέα Μαρία[Νεοχώριο]	
3.Αβράμης Ευάγγελος [Αβίας]		3. Παυλέας Σπυρίδων [Πλάτσας]	
4.Φάσσης Πέτρος [[Δολών]		4. Λιακουρέας Μιχάλης [Καρδαμύλης]	

5.Βαβαρούτσος Ιωάννης [Σταυροπηγίου]	5. Αποστολίδης Νικόλαος [Αγ. Νικολάου]
	Οι οποίοι αν και νόμιμα εκλήθηκαν δεν προσήλθαν

Στην συνεδρίαση ήταν παρών και ο Δήμαρχος Δήμου Δυτικής Μάνης κ. Ιωάννης Μαραμπέας.

Ο Πρόεδρος δίνει τον λόγο στον κ. Δήμαρχο εισηγητή του 2^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης, ο οποίος αναφέρει τα εξής: Κύριοι Σύμβουλοι, Το Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης εκπονήθηκε από την ομάδα έργου σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 157/2015 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Την ομάδα έργου απαρτίζουν οι:

- Φωκέας Κων/νος, Αντιδήμαρχος
- Γιαννακέας Σταύρος, Δημοτικός Σύμβουλος
- Ρουτζούνης Αλέξης, Δημοτικός Σύμβουλος
- Φαληδέα Μαρία, Δημοτικός Σύμβουλος
- Εξαρχουλέα Ιουλία, Υπάλληλος του Τμήματος Περιβάλλοντος και Καθαριότητας.

Η κατάρτισή του βασίζεται:

- στην Εθνική και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία
- στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων
- στον «Οδηγό Σύνταξης Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων» αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΕΔΣΝΑ (www.edsna.gr)
- στην υπάρχουσα εμπειρία.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη δημόσια διαβούλευση σε όλες τις φάσεις σύνταξής του. Με το με αριθμ. πρωτ.9642/9.11.2015 έγγραφο κατά την αρχική φάση και με το με αριθμ.πρωτ. 2328/30.3.2016 έγγραφο στο σχεδιασμό. Επίσης αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Δήμου Δυτικής Μάνης.

Σας διαβάζω το Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης το οποίο έχει ως εξής:

ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ

Καρδαμύλη, Μάρτιος 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή

- 1.1. Εισαγωγή
- 1.2. Αντικείμενο
- 1.3. Θεσμικό πλαίσιο
- 1.4. Αρμοδιότητες
- 1.5. Σκοπός
- 1.6. Στόχοι
- 1.7. Διαβούλευση

2. Καταγραφή και ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης

- 2.1. Εισαγωγή
- 2.2. Γενικά χαρακτηριστικά
- 2.3. Πληθυσμιακά στοιχεία – Πυκνότητα κατοίκησης
- 2.4. Οικονομική δραστηριότητα
- 2.5. Ισχύουσες χωροταξικές και περιβαλλοντικές ρυθμίσεις

3. Υφιστάμενη κατάσταση διαχείρισης στερεών αποβλήτων

- 3.1. Πηγές των αποβλήτων
- 3.2. Προσδιορισμός της ποσότητας και της ποιότητας των αποβλήτων
 - 3.2.1. Ανακύκλωση
 - 3.2.2. Ογκώδη
 - 3.2.3. Κλαδέματα
- 3.3. Ποιοτικά χαρακτηριστικά
- 3.4. Σημεία Ειδικού Ενδιαφέροντος
- 3.5. Υφιστάμενη υποδομή και ανθρώπινο δυναμικό
 - 3.5.1. Εξοπλισμός
 - 3.5.2. Υπηρεσιακή Δομή
 - 3.5.3. Κόστος υφιστάμενης διαχείρισης
 - 3.5.4. Αξιολόγηση

4. Σχεδιασμός

- 4.1. Στόχοι

- 4.2. Δράσεις Πρόληψη –
Επαναχρησιμοποίηση
Κομποστοποίηση Ανακύκλωση

Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση
Διοικητική διαδικασία

- 4.3. Οικονομικά στοιχεία

5. Παρακολούθηση της υλοποίησης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης εκπονήθηκε από την ομάδα έργου σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 157/2015 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Την ομάδα έργου απαρτίζουν οι:

- Φωκέας Κων/νος, Αντιδήμαρχος
- Γιαννακάς Σταύρος, Δημοτικός Σύμβουλος
- Ρουτζούνης Αλέξης, Δημοτικός Σύμβουλος
- Φαληδέα Μαρία, Δημοτικός Σύμβουλος
- Εξαρχουλέα Ιουλία, Υπάλληλος του Τμήματος Περιβάλλοντος και Καθαριότητας.

Η κατάρτισή του βασίζεται:

- στην Εθνική και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία
- στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων
- στον «Οδηγό Σύνταξης Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων» αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΕΔΣΝΑ (www.edsna.gr).
- στην υπάρχουσα εμπειρία.

Λόγω της πολυδιάστασης του ζητήματος της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη δημόσια διαβούλευση με ενημέρωση των Προέδρων και των Εκπροσώπων των Τοπικών Κοινοτήτων, τους φορείς κ.ο.κ. σε όλες τις φάσεις σύνταξής του.

Αντικείμενο

Το Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης:

- ☛ αποτυπώνει, αναλύει και αξιολογεί την υφιστάμενη κατάσταση παραγωγής και διαχείρισης των στερεών αποβλήτων στο Δήμο Δυτικής Μάνης
- ☛ εξειδικεύει τους εθνικούς και περιφερειακούς στόχους στο χωρικό επίπεδο του Δήμου Δυτικής Μάνης και θέτει τους στόχους:
 - ☛ πρόληψης παραγωγής αποβλήτων
 - ☛ διαλογής στην πηγή
 - ☛ επαναχρησιμοποίησης
 - ☛ τέλος μείωσης των αποβλήτων που οδηγούνται για διάθεση
- ☛ προτείνει το σχέδιο και τις απαιτούμενες δράσεις για την επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων, εκτιμά το κόστος υλοποίησής του και τις απαιτούμενες υποδομές και εξοπλισμό για την εφαρμογή του
- ☛ εξετάζει ενδεχόμενες διαδημοτικές συνεργασίες
- ☛ ενσωματώνεται στον Περιφερειακό Σχεδιασμό της Περιφέρειας Πελοποννήσου και εφόσον απαιτείται προτείνει την αναθεώρησή του.

Θεσμικό Πλαίσιο

Η σύνταξη του Τοπικού Σχεδίου Δράσης Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης εναρμονίζεται με τις αρχές και τους στόχους της ευρωπαϊκής και της εθνικής νομοθεσίας για τα απόβλητα και την προστασία του περιβάλλοντος και ειδικότερα:

- την αρχή **της προφύλαξης και της πρόληψης** δημιουργίας αποβλήτων, με κύρια επιδίωξη την μείωση του συνολικού όγκου των παραγόμενων αποβλήτων και τη μείωση των επιβλαβών συνεπειών για την υγεία και το περιβάλλον μέσω της επαναχρησιμοποίησης, της ανάκτησης των υλικών και της ανακύκλωσης λαμβάνοντας υπόψη και το οικονομικό και κοινωνικό κόστος
- την αρχή **της ευθύνης του παραγωγού**
- την αρχή **της εγγύτητας**, σύμφωνα με την οποία τα απόβλητα κατά το δυνατό πρέπει να διαχειρίζονται εντός του χώρου που παράγονται -την αρχή της **επανόρθωσης** των ζημιών στο περιβάλλον.

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο στο οποίο στηρίχθηκε είναι οι διατάξεις για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, την προστασία του περιβάλλοντος και οι σχετικές υγειονομικές και αστυνομικές διατάξεις. Συγκεκριμένα λήφθηκαν υπόψη:

-ο Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» -ο Ν. 4071/2012 (ΦΕΚ 85/Α/2012) «Ρυθμίσεις για την τοπική ανάπτυξη, την αυτοδιοίκηση και

την Αποκεντρωμένη Διοίκηση – Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/50/ΕΚ»

-ο Ν.3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α) «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων»

-η ΚΥΑ 50910/2003 (ΦΕΚ1909/Β/2003) «Μέτρα και Όροι για τη Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων. Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης» - η Κ.Υ.Α 69728/824/1996 (Φ.Ε.Κ. Β 358/Β/1996) «Μέτρα και όροι για την διαχείριση των στερεών αποβλήτων».

-ο Ν. 4042/2012 (ΦΕΚ 24/Α/2012) «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος-Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ-Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων-Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ-Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» -ο Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α/16.10.86) «Για την προστασία του Περιβάλλοντος», όπως

τροποποιήθηκε δια του Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α/2002).

-ο Ν. 2939/2001 (ΦΕΚ 179/Α/2001) «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών άλλων προϊόντων – Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης

Συσκευασιών και άλλων Προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ) και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 3854/2010 (ΦΕΚ 94/Α/23.06.2010) «Τροποποίηση της νομοθεσίας για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και τον Εθνικό Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων Προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ) και άλλες διατάξεις».

-Η ΥΑ 3848/2015 (ΦΕΚ 805/Β/2015) «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για πράξεις του Τομέα Περιβάλλοντος που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» στις «Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων».

-το Π. . 109/2004 (ΦΕΚ 75Α/2004) «Μέτρα και όροι για την εναλλακτική διαχείριση των ελαστικών των οχημάτων. Πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείρισή τους» -το Π. . 82/2004 (ΦΕΚ 64Α/2004) «Αντικατάσταση της ΚΥΑ 98012/2001/96 «Καθορισμός

μέτρων και όρων για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων» Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των Αποβλήτων Λιπαντικών Ελαίων» -το Π. . 115/2004 (ΦΕΚ 80Α/2004) «Αντικατάσταση της 73537/1438/1995 ΚΥΑ «Διαχείριση

των ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που περιέχουν ορισμένες επικίνδυνες ουσίες» (Β'781) και 19817/2000 ΚΥΑ «Τροποποίηση της 73537/1995 ΚΥΑ....» (Β'963). «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των χρησιμοποιημένων Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών» -το Π. . 116/2004 (ΦΕΚ 81Α/2004) «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική

διαχείριση των οχημάτων στο τέλος του κύκλου ζωής τους, των χρησιμοποιημένων ανταλλακτικών τους και των απενεργοποιημένων καταλυτικών μετατροπών σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2000/53/ΕΚ για τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους του Συμβουλίου της 18^{ης} Σεπτεμβρίου 2000 (ΦΕΚ 81/5-3-2004)» -το Π. . 117/2004 (ΦΕΚ 82Α/2004) «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική

διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις των Οδηγιών 2002/95 «σχετικά με τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών σε είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού» και 2002/96 «σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού» -την ΚΥΑ

36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312Β/2010) «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την

εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)

-ο Ν. 2946/2001 (ΦΕΚ 224Α/2001) «Υπαίθρια Διαφήμιση, Συμπολιτείες Δήμων και Κοινοτήτων και άλλες διατάξεις»

-ο Ν 3170/2003 (Φ.Ε.Κ. 191/Α/2003) «Ζώα συντροφιάς, αδέσποτα ζώα συντροφιάς και άλλες διατάξεις» -η ΚΥΑ Η.Π.13588/725/2006 (ΦΕΚ383/Β/2006) «Μέτρα όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση

επικίνδυνων αποβλήτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ για τα επικίνδυνα απόβλητα του Συμβουλίου της 12^{ης} Δεκεμβρίου 1991».

-η Κ.Υ.Α. Η.Π.37591/2031/2003 «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση ιατρικών αποβλήτων από υγειονομικές μονάδες» -η ΚΥΑ 8668/2007 (ΦΕΚ287/Β/2007) «Έγκριση Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης

Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ)» -Η με αρ. πρωτ. 258/24-7-2015 Πράξη του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του

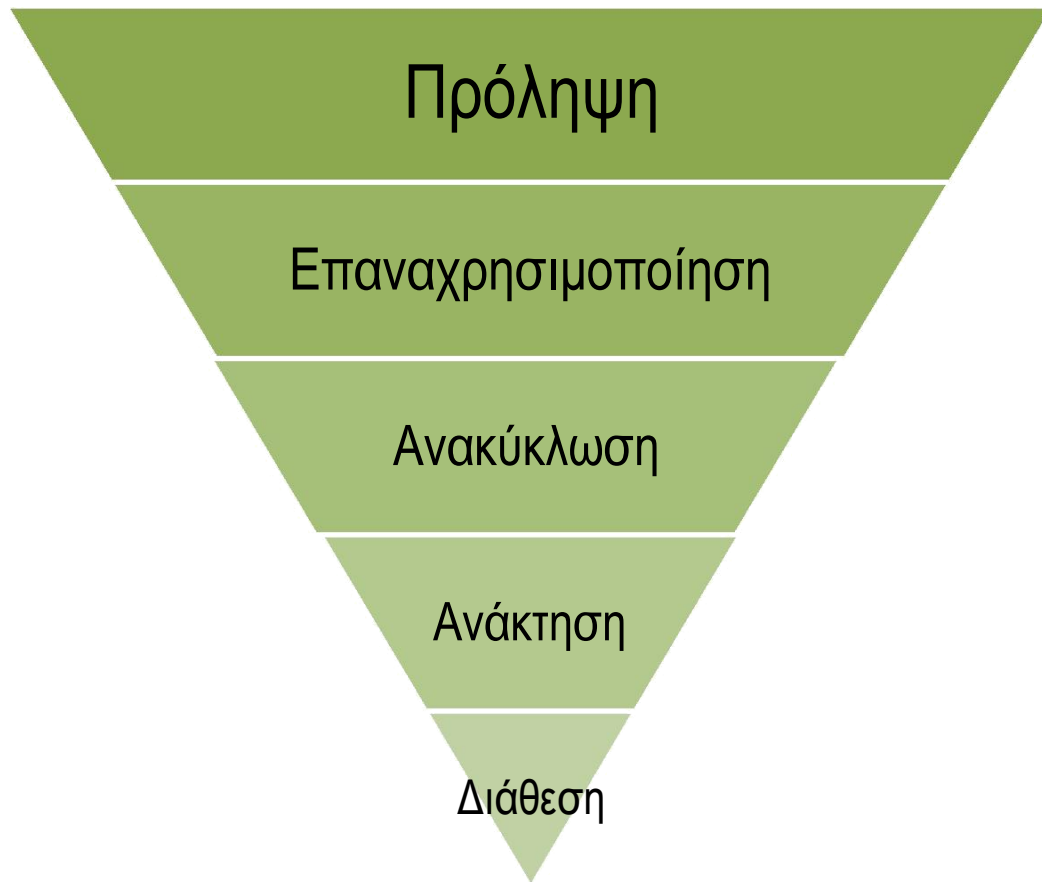
ΥΠΑΠΕΝ, με την οποία τίθεται σε ισχύ το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (αναρτημένα στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΠΕΝ: www.ypeka.gr/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ).

-το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΠΕΝ, www.ypeka.gr/LinkClick.aspx?fileticket=2Y2%2B%2BPSM4P0%3D&tabid=238&language=el-GR)

-Ο «Οδηγός Σύνταξης Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων» (αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΕΔΣΝΑ: www.edсна.gr)

-Η με αριθμ.πρωτ. 5145/2010 Απόφαση του Γ.Γ. Περιφέρειας Πελοποννήσου «Έγκριση αναθεωρημένου / επικαιροποιημένου Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Περιφέρειας Πελοποννήσου».

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή και την Εθνική νομοθεσία τα αστικά απόβλητα πρέπει να αξιοποιούνται ώστε να εξοικονομούνται πρώτες ύλες και ενέργεια. Η Οδηγία 2008/98/ΕΚ που ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το Ν. 4042/2012 ιεραρχεί στη διαχείριση των απορριμμάτων: την πρόληψη, την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση, την ανάκτηση και τέλος την απόρριψη με την ταφή να αποτελεί το λιγότερο αποδεκτό τρόπο διάθεσης.

Αρμοδιότητες

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία υπόχρεοι φορείς για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων είναι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι οποίοι δύναται να μην αποδέχονται τη διαχείριση στερεών αποβλήτων που λόγω της σύνθεσης, του είδους ή της ποιότητας και της ποσότητάς τους, δεν είναι δυνατό να διατεθούν με τα οικιακά. Οι αρμοδιότητες των Δήμων μέχρι την τροποποίηση του εθνικού σχεδιασμού περιορίζονταν στη συλλογή και μεταφορά των αστικών αποβλήτων και συγκεκριμένα των σύμμεικτων σε εγκαταστάσεις ΧΥΤΑ/ ΧΥΤΙ και των ανακυκλώσιμων στα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών. Ειδικότερα οι αρμοδιότητες των δήμων ως προς τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων προσδιορίζονται:

- στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), άρθρο 75: *«Η καθαριότητα όλων των κοινόχρηστων χώρων της εδαφικής τους περιφέρειας, η αποκομιδή και διαχείριση των αποβλήτων, καθώς και η κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση συστημάτων αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού και η λήψη προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων για την προστασία των κοινόχρηστων χώρων και ιδιαίτερα των χώρων διάθεσης απορριμμάτων από εκδήλωση πυρκαγιάς, σύμφωνα με την κείμενη σχετική νομοθεσία.»*
- στο Ν. 3852/2010 (Καλλικράτης), άρθρο 94: *«Η διαχείριση στερεών αποβλήτων, σε επίπεδο προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας, ανακύκλωσης και εν γένει αξιοποίησης, διάθεσης, λειτουργίας σχετικών εγκαταστάσεων, κατασκευής μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και αποκατάστασης υφιστάμενων χώρων εναπόθεσης (Χ.Α. .Α.). Η διαχείριση πραγματοποιείται, σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό, που καταρτίζεται από την Περιφέρεια κατά την ειδικότερη ρύθμιση του άρθρου 186 παρ. ΣΤ΄ αριθμ. 29 του παρόντος νόμου».*

Σύμφωνα με το Ν. 3536/2007 (άρθρο 30), *«η προσωρινή αποθήκευση, μεταφόρτωση, επεξεργασία, αξιοποίηση και διάθεση των στερεών αποβλήτων σε κάθε Περιφέρεια της χώρας διενεργείται με ευθύνη των Φορέων Διαχείρισης των Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) που προβλέπονται στο άρθρο 7 της ΚΥΑ 50910/2727/2003, οι οποίοι αντιστοιχούν στις διαχειριστικές ενότητες κάθε περιφέρειας και οι οποίοι οργανώνονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα...».* Σύμφωνα με το Ν. 4071/2012 (άρθρο 13) *«εντός των διοικητικών ορίων κάθε περιφέρειας πλην της Αττικής και υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος και του επόμενου άρθρου, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης*

Διοίκησης συνίσταται περιφερειακός σύνδεσμος ΦΟΔΣΑ, ως ΝΠΔΔ, στον οποίο μετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι δήμοι των διαχειριστικών ενοτήτων της περιφέρειας. Στο σύνδεσμο που δημιουργείται συγχωνεύονται υποχρεωτικά, κατά τη διάρκεια των διατάξεων του άρθρου 16 του παρόντος, οι σύνδεσμοι που έχουν συσταθεί ως ΦΟΔΣΑ ή ανώνυμες εταιρείες ή άλλες επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των ΟΤΑ κατά κλάδο ή τομέα ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ. Με την ίδια διαδικασία, του άρθρου 16 του παρόντος στον ανωτέρω σύνδεσμο περιέρχεται υποχρεωτικά η διαχείριση των εγκαταστάσεων προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας και διάθεσης στερεών αποβλήτων δήμων που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ. Σκοπός του περιφερειακού συνδέσμου ΦΟΔΣΑ είναι η ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, σύμφωνα με το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) και ειδικότερα η εξειδίκευση και υλοποίηση των στόχων και των δράσεων αυτού για την προσωρινή αποθήκευση, μεταφόρτωση, θαλάσσια μεταφορά ΑΣΑ, επεξεργασία, ανάκτηση και διάθεση των στερεών αποβλήτων της χωρικής τους αρμοδιότητα σύμφωνα με την ΚΥΑ 2527/2009 (Α' 83). Ο Ν. 4042/2012 (άρθρο 35) ορίζει ότι «το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται σε μια Περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και των άρθρων 22 και 23 και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας. Το ΠΕΣΔΑ εκπονείται και υλοποιείται από τον οικείο Περιφερειακό Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων».

Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προβλέπει την αποκεντρωμένη διαχείριση των απορριμμάτων βάσει της αρχής της εγγύτητας και της μικρής κλίμακας. Βασικό εργαλείο υλοποίησης της αποκεντρωμένης διαχείρισης αποτελούν τα τοπικά σχέδια διαχείρισης τα οποία ενσωματώνονται στους αντίστοιχους περιφερειακούς σχεδιασμούς καθώς και στον Εθνικό Σχεδιασμό. Οι προβλεπόμενες διαδικασίες εκπόνησης των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης των αποβλήτων από τους ΟΤΑ έχουν ως εξής:

Συγκρότηση ομάδας έργου που θα αναλάβει να παρακολουθεί, να ενημερώνει το Συμβούλιο σε τακτική βάση για την εξέλιξη και να εισηγείται σχετικά με το θέμα με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, σύμφωνα με την εισήγηση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής. Στους ορεινούς Δήμους, όπως ο Δήμος Δυτικής Μάνης, δεν συστήνεται Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.

Στην Απόφαση συμπεριλαμβάνονται και:

- το χρονοδιάγραμμα της εκπόνησης του Τ.Σ. .
- η υποχρέωση ένταξης του ΤΣΔ στον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Δήμου -η διαδικασία διαβούλευσης και κοινωνικής συμμετοχής στην εκπόνηση του ΤΣΔ.
- τυχόν διαδημοτικές συνεργασίες, αν έχουν ήδη δρομολογηθεί, ειδάλλως θα διερευνηθούν στη φάση της εκπόνηση του σχεδίου.

Η διαδικασία διαβούλευσης και κοινωνικής συμμετοχής κατά την εκπόνηση του ΤΣΔ, που περιλαμβάνεται στην αρχική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, γίνεται το λιγότερο σε δύο φάσεις:

- στην έναρξη, για τη διάγνωση των προβλημάτων και
- στη διατύπωση προτάσεων, πριν την οριστική έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο, προκειμένου να γίνουν παρατηρήσεις και εναλλακτικές προτάσεις.

Η διαβούλευση περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τη διατύπωση γνώμης από την Επιτροπή Διαβούλευσης του Δήμου, εφόσον υπάρχει και τα συμβούλια των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων. Κατά την κρίση κάθε Δημοτικού Συμβουλίου μπορεί να επιδιωχθεί αυξημένη συμμετοχή με τη μορφή συνελεύσεων σε γειτονίες, συζητήσεων και συσκέψεων με συλλόγους και ομάδες δράσης, ή άλλες κατάλληλες μορφές κατά περίπτωση. Τέλος υπάρχει η δυνατότητα συγκρότησης επιτροπής του Δημοτικού Συμβουλίου με αντικείμενο την προώθηση των δράσεων του ΤΣΔ ή ευρύτερα με αντικείμενο την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος.

Ορολογία

Το παρόν σχέδιο εναρμονίζεται πλήρως σε ζητήματα χρησιμοποιούμενης ορολογίας με την κείμενη εθνική νομοθεσία. Ειδικότερα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία ορίζονται:

-απόβλητο: κάθε ουσία ή αντικείμενο, το οποίο ο κάτοχος του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει (αρ. 11 Ν. 4042/2012)

-οικιακά απόβλητα: τα απόβλητα των κατοικιών **-επικίνδυνο απόβλητο:** α) Κάθε απόβλητο το οποίο επισημαίνεται με αστερίσκο (εν δυνάμει

επικίνδυνο απόβλητο) και το οποίο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο Α (εδ. 4) του παραρτήματος Ι του άρθρου 19. β) κάθε άλλο απόβλητο το οποίο ταξινομείται ως επικίνδυνο, σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία της ΚΥΑ Η. Π.13588/725 «Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 91/689» **-επικίνδυνα οικιακά απόβλητα:** τα απόβλητα που περιλαμβάνονται στον Ευρωπαϊκό

Κατάλογο Αποβλήτων και σημειώνονται με αστερίσκο στις κατηγορίες 20 00 00 και 15 01 00.

-βιολογικά απόβλητα (βιοαπόβλητα): τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα κήπων και πάρκων, τα απορρίμματα τροφών και μαγειριών από σπίτια, εστιατόρια, εγκαταστάσεις ομαδικής εστίασης και χώρους πωλήσεων λιανικής και τα συναφή απόβλητα από εγκαταστάσεις μεταποίησης τροφίμων, **-διαχείριση:** η συλλογή, η μεταφορά, ανάκτηση και διάθεση αποβλήτων,

συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας των εργασιών αυτών, καθώς και της επίβλεψης των χώρων διάθεσης και των ενεργειών, στις οποίες προβαίνουν οι έμποροι ή οι μεσίτες (αρ.11, Ν. 4042/2012)

-παραγωγός: κάθε πρόσωπο φυσικό ή νομικό του οποίου οι δραστηριότητες παράγουν απόβλητα («αρχικός παραγωγός») ή και κάθε πρόσωπο που έχει πραγματοποιήσει εργασίες προεπεξεργασίας, ανάμειξης ή άλλες εργασίες οι οποίες οδηγούν σε μεταβολή της φύσης ή της σύνθεσης των αποβλήτων αυτών **-κάτοχος:** ο παραγωγός των αποβλήτων ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην κατοχή του οποίου ευρίσκονται τα απόβλητα

-προσωρινή αποθήκευση: η αποθήκευση των αποβλήτων για ορισμένο χρόνο σε εγκεκριμένο χώρο ή εγκατάσταση, μέχρι να πραγματοποιηθεί η μεταφορά τους σε εγκεκριμένη εγκατάσταση επεξεργασίας ή τελικής διάθεσης **-συλλογή:** η συγκέντρωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της προκαταρκτικής διαλογής και της προκαταρκτικής αποθήκευσης αποβλήτων με σκοπό τη μεταφορά τους σε

εγκατάσταση επεξεργασίας αποβλήτων. Στην έννοια της συλλογής περιλαμβάνεται και η συγκέντρωση / τοποθέτηση των αποβλήτων σε κάδους μέχρι να πραγματοποιηθεί η μεταφορά τους.

-ανάκτηση: οποιαδήποτε εργασία της οποίας το κύριο αποτέλεσμα είναι ότι απόβλητα εξυπηρετούν ένα χρήσιμο σκοπό αντικαθιστώντας άλλα υλικά τα οποία, υπό άλλες συνθήκες, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση συγκεκριμένης λειτουργίας, ή ότι απόβλητα υφίστανται προετοιμασία για την πραγματοποίηση αυτής της λειτουργίας, είτε στην εγκατάσταση είτε στο γενικότερο πλαίσιο της οικονομίας **-διάθεση:** οποιαδήποτε εργασία η οποία δεν συνιστά ανάκτηση, ακόμη και στην περίπτωση

που η εργασία έχει ως δευτερογενή συνέπεια την ανάκτηση ουσιών ή ενέργειας

-επεξεργασία: οι εργασίες ανάκτησης ή διάθεσης, στις οποίες περιλαμβάνεται η προετοιμασία πριν από την ανάκτηση ή τη διάθεση **-αξιοποίηση:** κάθε εργασία ανακύκλωσης ή και ανάκτησης υλικών ή ενέργειας από τα απόβλητα, που περιγράφεται στο Παράρτημα IV.B (εργασίες αξιοποίησης) της ΚΥΑ 50910/2727/ 2003 .

-προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση: κάθε εργασία ανάκτησης που συνιστά έλεγχο, καθαρισμό ή επισκευή, με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία προϊόντων που αποτελούν πλέον απόβλητα προετοιμάζονται προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν χωρίς άλλη προεπεξεργασία **-επαναχρησιμοποίηση:** κάθε εργασία με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία που δεν

είναι απόβλητα χρησιμοποιούνται εκ νέου για τον ίδιο σκοπό για τον οποία σχεδιάστηκαν

-πρόληψη: τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται πριν μια ουσία, υλικό ή προϊόν καταστούν απόβλητα, και τα οποία μειώνουν: α) την ποσότητα των αποβλήτων, μέσω επαναχρησιμοποίησης ή παράτασης της διάρκειας ζωής των προϊόντων, β) τις αρνητικές επιπτώσεις των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, ή γ) την περιεκτικότητα των υλικών και προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες **-ανακύκλωση:** οποιαδήποτε εργασία ανάκτησης με την οποία τα απόβλητα μετατρέπονται εκ

νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που προορίζονται είτε να εξυπηρετήσουν και πάλι τον αρχικό τους σκοπό είτε άλλους σκοπούς. Περιλαμβάνει την επανεπεξεργασία οργανικών υλικών αλλά όχι την ανάκτηση ενέργειας και την επανεπεξεργασία σε υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή σε εργασίες επίχωσης

-εγκεκριμένος χώρος ή εγκατάσταση διάθεσης ή αξιοποίησης στερεών αποβλήτων: κάθε χώρος ή εγκατάσταση, με την κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, στον οποίο διενεργείται η διάθεση ή η ανάκτηση, δυνάμει σχετικής άδειας

-μεταφορά: το σύνολο των εργασιών μετακίνησης των αποβλήτων από τα μέσα ή τους χώρους συλλογής στους χώρους διάθεσης, ανάκτησης, μεταφόρτωσης ή αποθήκευσης

-μεταφόρτωση: οι εργασίες μετακίνησης των αποβλήτων από τα μέσα ή τους χώρους συλλογής σε άλλα μέσα μεταφοράς με ενδεχόμενη συμπίεση τους (στην έννοια αυτή περιλαμβάνεται κινητός ή σταθερός σταθμός μεταφόρτωσης)

-υπόχρεος φορέας διαχείρισης στερεών αποβλήτων: ο φορέας που ορίζεται υπόχρεος, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, για την ολική ή μερική διαχείριση των στερεών αποβλήτων μιας περιφέρειας ή μιας περιοχής.

-υγειονομική ταφή: η επί ή υπό του εδάφους διάθεση, συμπίεση και επιχωμάτωση των στερεών αποβλήτων με κατάλληλα μέσα και μεθοδολογία, υπό συνθήκες παρακολούθησης και αντιμετώπισης με σκοπό την ελαχιστοποίηση των πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην ατμόσφαιρα, το έδαφος, τα υπόγεια και επιφανειακά ύδατα.

-στερεό (μη επικίνδυνο) απόβλητο: κάθε ουσία ή αντικείμενο που υπάγεται στις κατηγορίες αποβλήτων των παραρτημάτων ΙΑ (κατηγορίες αποβλήτων ανάλογα με την προέλευσή τους) και ΙΒ (Ευρωπαϊκός Κατάλογος Αποβλήτων, ΕΚΑ) της ΚΥΑ 50910/2727/2003 και το οποίο ο κάτοχος του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει. Στην έννοια του στερεού (μη επικίνδυνου) αποβλήτου δεν υπάγονται τα απόβλητα εκείνα από τον Ευρωπαϊκό κατάλογο αποβλήτων του Παραρτήματος ΙΒ της ΚΥΑ 50910/2727/2003 που επισημαίνονται με αστερίσκο και τα οποία χαρακτηρίζονται ως εν δυνάμει επικίνδυνα απόβλητα, σύμφωνα με την Απόφαση 2001/118 /Ε.Κ. (ΕΕΙ 47/2001).

-συσκευασία: κάθε προϊόν, κατασκευασμένο από οποιοδήποτε είδος υλικού από πρώτες ύλες μέχρι επεξεργασμένα υλικά και προοριζόμενο να χρησιμοποιείται για να περιέχει αγαθά με σκοπό την προστασία, διακίνηση, τη διάθεση και την παρουσίαση τους από τον παραγωγό μέχρι τον χρήστη ή τον καταναλωτή. Ως συσκευασίες θεωρούνται όλα τα είδη μίας ή πολλαπλής χρήσης που χρησιμοποιούνται για τον ίδιο σκοπό.

-εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων: οι εργασίες συλλογής συμπεριλαμβανομένης της εγγυοδοσίας, μεταφοράς, μεταφόρτωσης, προσωρινής αποθήκευσης, επαναχρησιμοποίησης και αξιοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών πολλαπλής χρήσης ή των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, ώστε μετά την επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίηση τους αντίστοιχα να επιστρέφουν στο ρεύμα της αγοράς.

Στα απόβλητα αστικού τύπου περιλαμβάνονται τα αστικά στερεά απόβλητα (ΑΣΑ) και οι ιλύες αστικού τύπου.

Τα ΑΣΑ περιλαμβάνουν:

(α) τα απόβλητα των νοικοκυριών,

(β) τα απόβλητα του κεφαλαίου 20 του ΕΚΑ που παράγονται από τις εμπορικές επιχειρήσεις, τους κοινωφελείς οργανισμούς, (π.χ. λιμάνια, αεροδρόμια, σιδηροδρομικοί σταθμοί), τις βιομηχανίες, τις υγειονομικές μονάδες και τις μονάδες των ενόπλων δυνάμεων.

Στο ρεύμα των ΑΣΑ εμπεριέχονται:

■ τα απόβλητα συσκευασιών,

■ τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) οικιακής προέλευσης, καθώς και

■ οι μικρές ποσότητες επικίνδυνων αποβλήτων (ΜΠΕΑ) στις οποίες συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα απόβλητα φορητών ηλεκτρικών σηλών και συσσωρευτών (ΗΣ&Σ), οι λαμπτήρες φθορισμού, τα αποσυρόμενα φάρμακα, τα μελανοδοχεία και διάφορα απορρυπαντικά προϊόντα (μαζί με τη συσκευασία τους) που χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό, την απολύμανση και τη συντήρηση των νοικοκυριών.

Οι ιλύες αστικού τύπου περιλαμβάνουν τις ιλύες που παράγονται από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών αποβλήτων (α) αστικής προέλευσης, (β) τουριστικών μονάδων, (γ) των βιομηχανιών του κλάδου τροφίμων και ποτών, όπως ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της ΚΥΑ 5673/400/1997 (Β' 192), καθώς και (δ) κοινωφελών οργανισμών και άλλων πηγών.

Τα δημοτικά απόβλητα (οικιακά απόβλητα και παρόμοια απόβλητα από εμπορικές δραστηριότητες, βιομηχανίες και ιδρύματα) περιλαμβανομένων χωριστά συλλεγέντων διακρίνονται σε:

ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (ΟΙΚΙΑΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΚΑΙ ΑΠΡΟΜΟΙΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

20

**ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΑ),
ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΙΣΤΑ ΣΥΛΛΕΓΕΝΤΩΝ ΜΕΡΩΝ**

20 01 χωριστά συλλεγέμενα μέρη (εκτός από το σημείο 15 01)

20 01 01 χαρτιά και χαρτόνια

20 01 02 γυαλιά

20 01 08 βιοαποικοδομήσιμα απόβλητα κουζίνας και χώρων διαίτησης

20 01 10 ρούχα

20 01 11 υφάσματα

20 01 17* φωτογραφικά χημικά

20 01 19* ζιζανιοκτόνα

20 01 21 σωλήνες φθορισμού και άλλα απόβλητα περιέχοντα υδράργυρο

- 20 01 22 αεροζόλ
- 20 01 23 απορριπτόμενος εξοπλισμός που περιέχει χλωροφθοράνθρακες
- 20 01 31* κυτταροτοξικές και κυτταροστατικές φαρμακευτικές ουσίες
- 20 01 32 φάρμακα άλλα απο τα αναφερόμενα στο σημείο 20 01 31
μπαταρίες και συσσωρευτές που περιλαμβάνονται στα σημεία 16 06 01, 16
- 20 01 33* 06 02 ή 16 06 03 και μεικτές μπαταρίες και συσσωρευτές που περιέχουν τις εν
λόγω μπαταρίες
- 20 01 34 μπαταρίες και συσσωρευτές άλλα από τα αναφερόμενα στο σημείο 20 01 33
απορριπτόμενος ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός άλλος απο τον
- 20 01 35* αναφερόμενο στα σημεία 20 01 21 και 20 01 23 που περιέχει επικίνδυνα
συστατικά στοιχεία
- 20 01 36 απορριπτόμενος ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός άλλος απο τον
αναφερόμενο στα σημεία 20 01 21, 20 01 23 και 20 01 35
- 20 01 37* ξύλο που περιέχει επικίνδυνες ουσίες
- 20 01 38 ξύλο εκτός εκείνων που περιλαμβάνονται στο σημείο 20 01 37
- 20 01 39 πλαστικά
- 20 01 40 μέταλλα
- 20 01 41 απόβλητα από τον καθαρισμό καμινάδων
- 20 01 99 άλλα μέρη μη προδιαγραφόμενα άλλως
- 20 02 απόβλητα κήπων και πάρκων (περιλαμβάνονται απόβλητα νεκροταφείων)**
- 20 02 01 βιοαποικοδομήσιμα απόβλητα
- 20 02 02 χώματα και πέτρες
- 20 02 03 άλλα μη βιοαποικοδομήσιμα απόβλητα
- 20 03 άλλα δημοτικά απόβλητα**
- 20 03 01 ανάμεικτα δημοτικά απόβλητα
- 20 03 02 απόβλητα από αγορές
- 20 03 03 υπολείμματα από τον καθαρισμό δρόμων
- 20 03 04 λάσπη σηπτικής δεξαμενής
- 20 03 06 απόβλητα από τον καθαρισμό λυμάτων
- 20 03 07 ογκώδη απόβλητα
- 20 03 99 δημοτικά απόβλητα μη προδιαγραφόμενα άλλως

Σκοπός

Η εκπόνηση του Τοπικού Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης αποσκοπεί στον ορθολογικό σχεδιασμό της διαχείρισης των απορριμμάτων στο χωρικό επίπεδο του Δήμου Δυτικής Μάνης σε εναρμόνιση με τους εθνικούς και περιφερειακούς στόχους για την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση, την ανάκτηση και την τελική διάθεση με διασφάλιση της δημόσιας υγείας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Στόχοι

Η σύνταξη του παρόντος επιχειρεί να προωθήσει την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων στα όρια του Δήμου Δυτικής Μάνης, ώστε να διασφαλίζονται η προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, η βέλτιστη αξιοποίηση του εξοπλισμού και του προσωπικού του Δήμου, η εξοικονόμηση πόρων, η δίκαιη κατανομή του κόστους.

Βασικοί στόχοι είναι:

- η μείωση των παραγόμενων αποβλήτων, με ικανοποίηση των στόχων του Περιφερειακού Σχεδιασμού, του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων καθώς και του Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων.
- η ενίσχυση της επαναχρησιμοποίησης, της διαλογής στην πηγή, της ανακύκλωσης, της κομποστοποίησης
- η διασφάλιση της τελικής διάθεσης του υπολείμματος
- η αναβάθμιση των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών διαχείρισης των αποβλήτων
- ο εξορθολογισμός του κόστους διαχείρισης και η δίκαιη κατανομή του με τη βέλτιστη αξιοποίηση του προσωπικού, του εξοπλισμού και των υποδομών και η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και χρηματοδοτικών προγραμμάτων
- η ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών μέσω εκτενούς διαβούλευσης και συμμετοχής στις δράσεις διαχείρισης των αποβλήτων
- η εξέταση πιθανών διαδημοτικών συνεργασιών μεταξύ των Δήμων
- η εναρμόνιση και ενσωμάτωση του τοπικού σχεδιασμού στον περιφερειακό σχεδιασμό
- η διασφάλιση της υλοποίησής του.

Διαβούλευση

Η μορφή της διαβούλευσης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο διατύπωση γνώμης από την Επιτροπή Διαβούλευσης του Δήμου (δεν υφίσταται στο Δήμο Δυτικής Μάνης), τα Συμβούλια και τους Εκπροσώπους των Τοπικών Κοινοτήτων. Κατά την κρίση κάθε Δημοτικού Συμβουλίου μπορεί να επιδιωχθεί αυξημένη συμμετοχή με τη μορφή συνελεύσεων σε γειτονιές, συζητήσεων και συσκέψεων με συλλόγους και ομάδες δράσης, ή άλλες κατάλληλες μορφές κατά περίπτωση.

Κατά την εκπόνηση του Τοπικού Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη διαδικασία της διαβούλευσης και της κοινωνικής συμμετοχής, η οποία ξεκίνησε με την έναρξη της εκπόνησης του Τοπικού Σχεδίου.

Στη φάση της έναρξης για τη διάγνωση των προβλημάτων και προκειμένου για την αποτύπωση των απόψεων όσο το δυνατό ευρύτερων κοινωνικών ομάδων οι δράσεις διαβούλευσης ήταν οι εξής:

1. Συντάχθηκε το με αριθμ.πρωτ. 9642/9.11.2015 έγγραφο προς τους:

-Προέδρους και Εκπροσώπους των Τοπικών Κοινοτήτων -Δημοτικούς Συμβούλους -Σύλλογο Επαγγελματιών Στούπας, Στούπα

-Σύλλογο Καταλυματιών, κο Κορδοπάτη . Στούπα,

-ΓΑΙΑ, κα Κωνσταντίου Χριστίνα, Στούπα

-Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων -Πολιτιστικούς συλλόγους της Περιοχής.

2. Δημιουργήθηκε ενότητα στην ιστοσελίδα του Δήμου στην οποία αναρτήθηκε σταδιακά όλο το σχετικό υλικό (το με αριθμ.πρωτ. 9642/9.11.2015 έγγραφο Δήμου Δυτικής Μάνης, η σχετική νομοθεσία, το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων, ο Οδηγός Σύνταξης Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων κ.ο.κ.).

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Εισαγωγή

Η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης αφορά στην :

- ❖ **ποσοτικοποίηση των δημοτικών αποβλήτων συνολικά και ανά ρεύμα καθώς και στην καταγραφή των ποιοτικών χαρακτηριστικών τους** ως εξής:

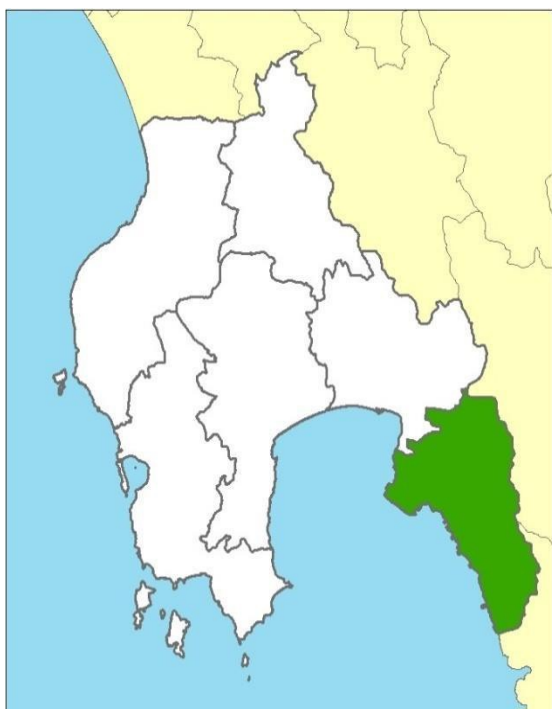
- καταγραφή των παραγωγών και των πηγών των αποβλήτων
- καταγραφή των ρευμάτων αποβλήτων: σύμμεικτα, ανακυκλώσιμα, βιοαπόβλητα (υπολείμματα τροφών), ογκώδη, απόβλητα συσκευασιών, πράσινα απόβλητα (κήπων και πάρκων), ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού οικιακής προέλευσης, φορητών στηλών, επικίνδυνα απόβλητα (μικρές ποσότητες που περιλαμβάνονται στα αστικά απόβλητα).

αποτύπωση των διαδικασιών διαχείρισης των αποβλήτων: παραγωγή, συλλογή, μεταφορά, διαλογή, επεξεργασία και διάθεση.

Γενικά χαρακτηριστικά του Δήμου Δυτικής Μάνης

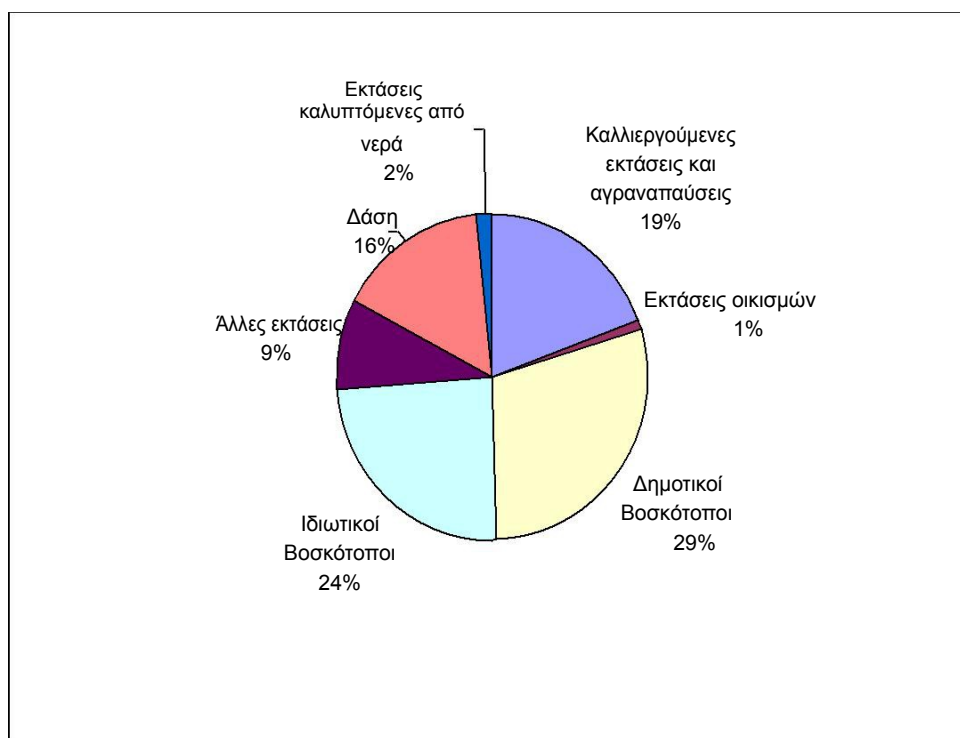
Ο Δήμος Δυτικής Μάνης προήλθε από τη συνένωση των Δήμων Αβίας και Λεύκτρου, ως ορεινός Δήμος (πληθυσμός <10.000 κάτοικοι και ορεινότητα >50%), με έδρα την Καρδαμύλη. Βρίσκεται στο νοτιοανατολικό άκρο του Ν. Μεσσηνίας και εκτείνεται στη δυτική πλευρά του Ταυγέτου.

Ο Δήμος Δυτικής Μάνης οριοθετείται ανατολικά από την οροσειρά του Ταυγέτου, το φυσικό όριο των νομών Μεσσηνίας και Λακωνίας και δυτικά από το Μεσσηνιακό κόλπο, βόρεια εκτείνεται μέχρι το Δήμο Καλαμάτας και νότια μέχρι το όριο του νομού με το Ν. Λακωνίας (Δήμος Ανατολικής Μάνης). Η έκτασή του είναι 402,8Km². Απαρτίζεται από 2 δημοτικές

ενότητες: Αβίας και Λεύκτρου και 27 Τοπικές Κοινότητες.

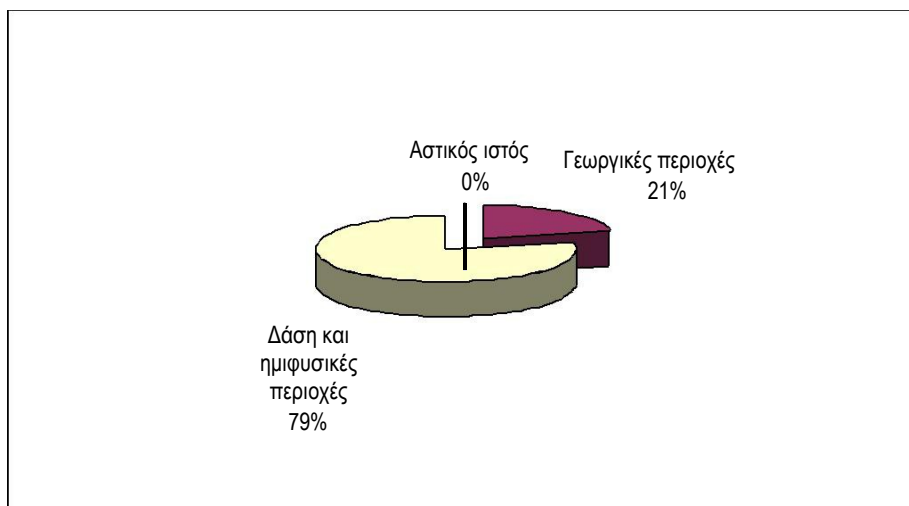
Οι χρήσεις γης στο Δήμο Δυτικής Μάνης σύμφωνα με τα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. αφορούν κύρια σε βοσκοτόπους (53%), λόγω της θέσης του στις παρυφές του Ταυγέτου και σε καλλιεργούμενες εκτάσεις (19%), (ελαιώνες). Η επιμέρους κατανομή των χρήσεων γης στις Τοπικές Κοινότητες διαφοροποιείται με τις ορεινές Τοπικές Κοινότητες να εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά εκτάσεων με δάση και βοσκοτόπους και οι πεδινές με καλλιεργούμενες εκτάσεις. Οι Τ.Κ. Εξωχωρίου, Μηλέας και Λαγκάδας καλύπτονται από δάση και δασικές εκτάσεις σε ποσοστά 33,8%, 32,2% και 26,2% αντίστοιχα, ενώ οι Τ.Κ. Ριγκλίων, Νεοχωρίου και Αγίου Νικολάου από καλλιεργούμενες εκτάσεις σε ποσοστά 64%, 61,3% και 58%.

Χρήσεις γης στο Δήμο Δυτικής Μάνης (Ε.Σ.Υ.Ε.)

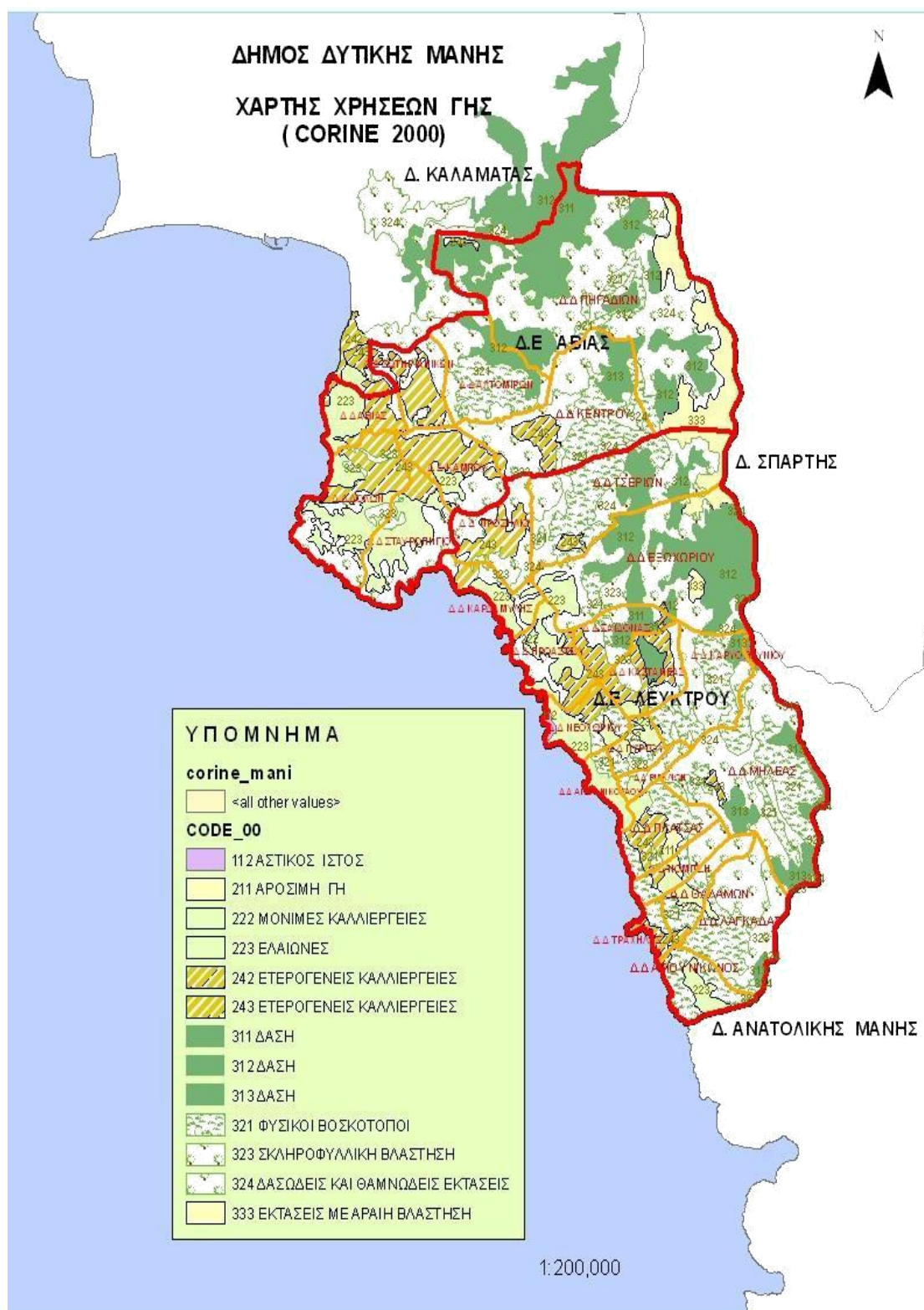
Κατηγορίες χρήσης γης σύμφωνα με το Corine¹

Κωδικός και Κατηγορία χρήσης	Έκταση στρέμματα	%
112 Ασυνεχής αστικός ιστός	341,2	0,08
211 Μη αρδευόμενη αρόσιμη γη	1.114,0	0,28
222 Οπωροφόρα δέντρα και φυτείες με σαρκώδεις καρπούς	2.290,2	0,57
223 Ελαιώνες	37.782,4	9,4
242 Σύνθετες καλλιέργειες	370,5	0,09
243 Γη που χρησιμοποιείται κυρίως για γεωργία μαζί με σημαντικά τμήματα φυσικής βλάστησης	44.588,1	11,09
311 Δάσος πλατύφυλλων	2.993,8	0,74
312 Δάσος κωνοφόρων	53.045,9	13,19
313 Μικτό δάσος	11.910,6	2,96
321 Φυσικοί βοσκότοποι	73.818,5	18,36
323 Σκληροφυλλική βλάστηση	57.169,2	14,22
324 Μεταβατικές δασώδεις και θαμνώδεις εκτάσεις	100.354,7	24,96
333 Εκτάσεις με αραιή βλάστηση	16.344,4	4,06

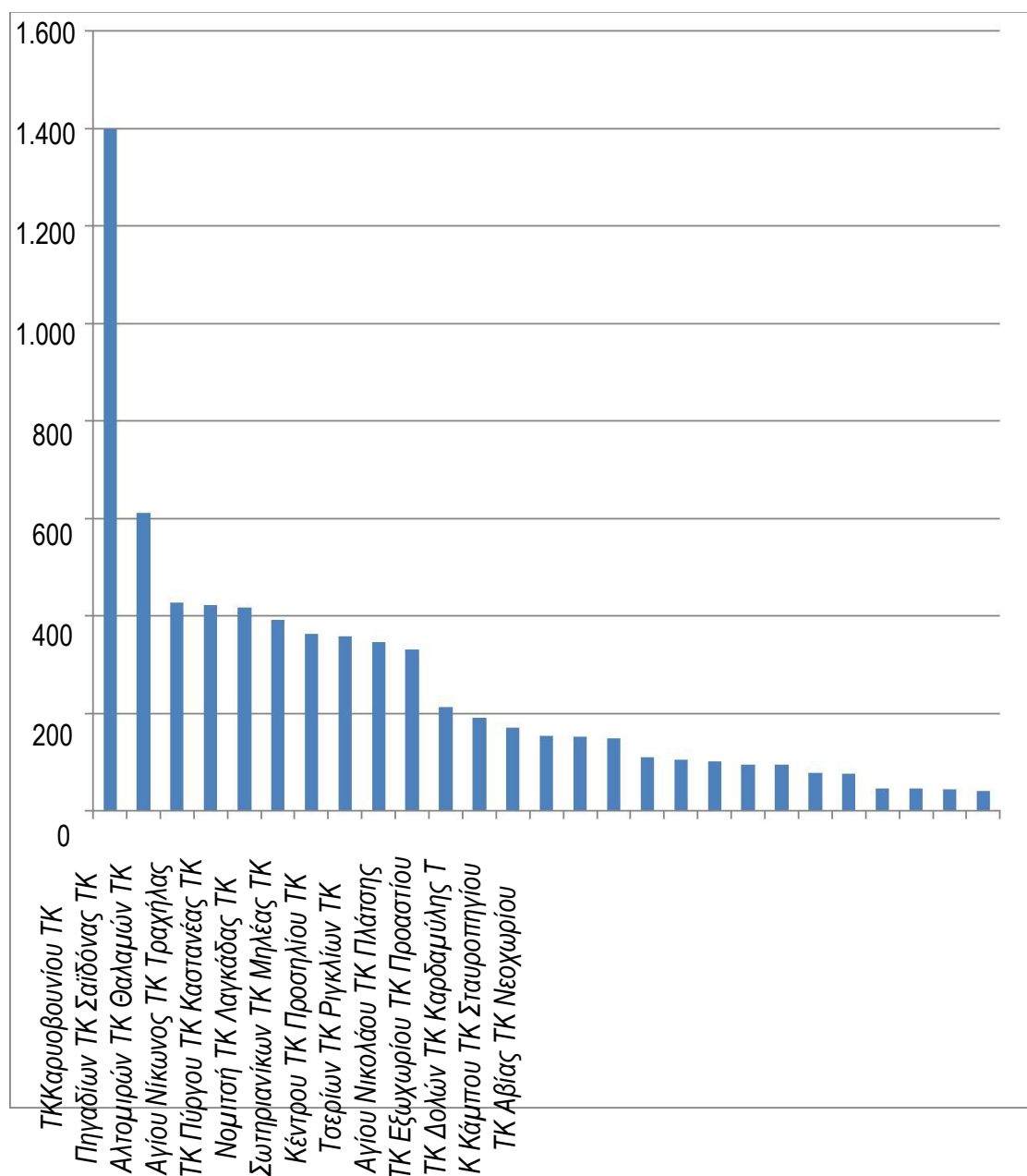
Βασικές χρήσεις γης στο Δήμο Δυτικής Μάνης (Corine)

¹ Πρόγραμμα της Ε.Ε. για τη συλλογή και το συντονισμό δεδομένων σχετικά με το περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους στις χώρες – μέλη.

Πληθυσμιακά στοιχεία-πυκνότητα κατοίκησης

Σύμφωνα με την απογραφή του 2011 ο μόνιμος πληθυσμός ανέρχεται σε 6.945 κατοίκους, κατανεμημένους σε 117 οικισμούς. Ο αριθμός των νοικοκυριών είναι 2.788 και το μέσο μέγεθος του νοικοκυριού 2,42 άτομα. Ο πληθυσμός είναι κατά βάση γηρασμένος. Η μέση ηλικία είναι 47,5 έτη με το 22,6% του πληθυσμού να είναι γηραιότερο των 70 ετών. Στην περιοχή το 23 % είναι αλλοδαποί (1.614 άτομα).

Μόνιμος Πληθυσμός / Τ.Κ.

Πληθυσμός οικισμών του Δήμου Δυτικής Μάνης

Δημοτική Ενότητα Αβίας	1971	1981	1991	2001	2011
Τ.Κ. Κάμπου	764	536	641	579	422
Κάμπος	579	471	537	486	372
Οροβάς	76	33	38	39	24
Πλάτωμα	70	24	56	50	25
Τούμπια	39	8	10	4	1
Τ.Κ. Αβίας	371	324	472	605	611
Αβία	120	94	185	236	281
Ακρογιάλι	79	94	123	189	139
Μεγάλη Μαντίνεια	172	136	164	180	191
Τ.Κ. Αλτομιρά	1	71	89	72	47
Αλτομιρά	1	71	89	72	47
Τ.Κ. Δολών	455	421	375	450	392
Κάτω Δολοί	231	191	135	163	141
Άνω Δολοί	110	82	65	85	82
Καλιανέϊκα	85	83	73	86	59
Κιτριές	29	65	102	116	101
Γερανού	–	–	–	–	9
Τ.Κ. Κέντρου	268	232	262	353	154
Κέντρο	21	18	24	25	17
Ανατολικό	46	48	59	87	38
Βόρειον	107	86	109	155	57
Χώρα Γαϊτσών	94	80	70	86	42
Τ.Κ. Πηγαδίων	4	20	251	181	44
Πηγάδια	1	0	49	36	3
Δένδρα	0	20	100	54	6
Κρύα Βρύση	0	0	67	24	8
Ριζανά	3	0	35	67	27
Τ.Κ. Σταυροπηγίου	513	470	525	505	427
Σταυροπήγιο	381	356	352	400	327
Μάλτα	132	114	127	105	100
Λαγκάδια	0	0	46	0	–
Τ.Κ. Σωτηριανικών	281	256	293	344	149
Σωτηριάνικα	199	149	189	203	83
Δροσοπηγή	5	1	6	0	0
Κουρής	0	32	35	54	18
Χαραυγή	77	74	63	87	48
Σύνολο	2.657	2.330	2.908	3.089	2.246

Δημοτική Ενότητα Λεύκτρου	1971	1981	1991	2001	2011
Τ.Κ. Αγίου Νικολάου	250	335	607	508	331
Άγιος Νικόλαος	219	269	484	451	307
Άγιος Δημήτριος	31	66	123	57	24
Τ.Κ. Αγίου Νίκωνος	113	151	182	146	79
Άγιος Νίκωνας	113	151	182	146	79
Τ.Κ. Εξωχωρίου	330	296	394	334	359
Εξωχώρι	262	222	318	252	227
Χώρα	68	74	76	82	92
Στάρα	–	–	–	–	40
Τ.Κ. Θαλαμών	166	167	196	129	77
Θαλάμες	96	106	106	84	43
Πλάτανος	60	56	80	42	33
Σωματιανά	10	5	10	3	1
Τ.Κ. Καρδαμύλης	397	365	574	477	417
Καρδαμύλη	314	277	429	329	300
Αγία Σοφία	41	42	28	7	9
Καλαμίτσι	0	0	49	39	24
Κάμπος	0	0	30	76	68
Πετροβούνι	42	46	38	26	16
Μερόπη (νήσος)	–	–	–	–	0
Τ.Κ. Καρυσσού	83	75	91	82	42
Καρυσσού	62	65	84	71	33
Δρυόπη	21	10	7	11	9
Τ.Κ. Καστανέας	277	205	196	203	102
Καστανέα	277	205	196	203	102
Τ.Κ. Λαγκάδας	239	185	182	209	111
Λαγκάδα	239	185	182	209	111
Τ.Κ. Μηλέας	312	208	195	366	153
Μηλέα	197	99	129	248	102
Κάτω Χώρα	63	54	41	84	30
Κυβέλεια	52	55	25	34	21
Τ.Κ. Νεοχωρίου	447	677	1.124	1.108	1.399
Νεοχώριο	274	295	363	341	254
Στούπα	159	350	725	625	628
Λεύκτρον	14	32	36	142	289
Άγιος Βασίλειος	–	–	–	–	153
Μάρμουτσα	–	–	–	–	75
Τ.Κ. Νομιστή	127	109	162	117	105
Νομιστή	127	109	162	117	105

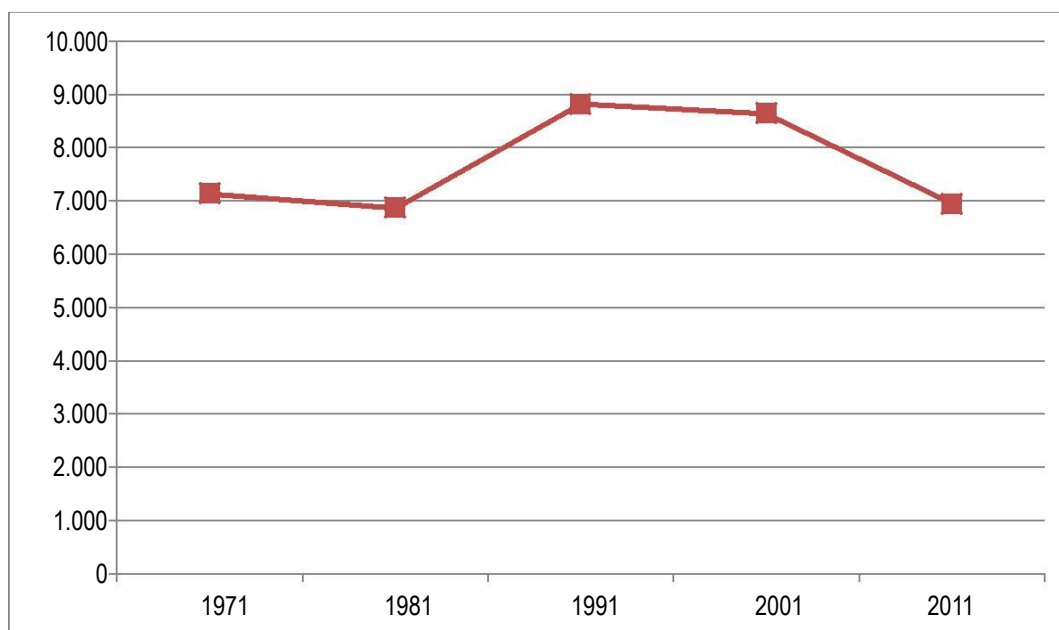
Τ.Κ. Πλάτσας	308	244	311	372	346
Πλάτσα	224	186	240	276	173
Κοτρώνι	41	14	4	34	67
Πηγή	43	44	67	62	48
Μπαζιγέϊκα	–	–	–	–	32
Πολιάνα	–	–	–	–	26
Τ.Κ. Προαστίου	429	391	435	432	364
Προάστιο	408	298	357	334	246
Λάκκος	15	33	15	14	15
Νέο Προάστιο	6	60	63	84	41
Πραστοβά	–	–	–	–	42
Αι Γιάννα	–	–	–	–	20
Τ.Κ. Προσηλίου	236	239	201	213	171
Προσήλιο	202	209	171	181	147
Κάλυβες	34	30	30	32	24
Τ.Κ. Πύργου	148	164	181	185	95
Πύργος	148	164	181	185	95
Τ.Κ. Ριγκλίων	203	170	176	189	214
Ρίγκλια	94	80	99	122	138
Άνω Ρίγκλια	52	54	47	39	32
Ελαιοχώριο	57	36	30	28	25
Πλαγιάδα	–	–	–	–	19
Τ.Κ. Σαϊδόνας	134	162	236	123	47
Σαϊδόνα	134	162	236	123	47
Τ.Κ. Τραχήλας	24	152	207	174	95
Τραχήλα	24	152	207	174	95
Τ.Κ. Τσερίων	255	253	258	191	192
Τσέρια	103	89	139	98	113
Γιατρέϊκα	47	27	27	20	17
Ζαχαριά	13	7	18	12	14
Καταφύγιον	28	59	44	31	17
Πεδινόν	64	71	30	30	26
Λεφτίνι	–	–	–	–	5
Σύνολο	4.478	4.548	5.908	5.558	4.699

Ο πληθυσμός του Δήμου Δυτικής Μάνης την τελευταία εικοσαετία 1991-2011 εμφανίζει πτωτικές τάσεις. Συγκρίνοντας το ρυθμό μεταβολής του πληθυσμού του Δήμου Δυτικής Μάνης με αυτό του Νομού Μεσσηνίας, της Περιφέρειας Πελοποννήσου και της Χώρας διαπιστώνεται ότι τη δεκαετία 1991-2001 ο πληθυσμός του Νομού, της Περιφέρειας και της Χώρας αυξάνεται, ενώ ο πληθυσμός του Δήμου μειώνεται. Τη δεκαετία 2001-2011 ο ρυθμός της μείωσης του

πληθυσμού του Δήμου είναι σαφώς μεγαλύτερος του ρυθμού της μείωσης του πληθυσμού του νομού, της Περιφέρειας και της Χώρας.

Μεταβολή πληθυσμού Δημοτικών Ενοτήτων

Δημοτική Ενότητα	1971-1981	1981-1991	1991-2001	2001-2011
Αβίας	-12,3	24,8	6,2	-27,3
Λεύκτρου	1,6	29,9	-5,9	-15,5

Μεταβολή πληθυσμός Δήμου Δυτικής Μάνης 1971-2011

Μεταβολή του μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο,
το Νομό, την Περιφέρεια και το Σύνολο της Χώρας

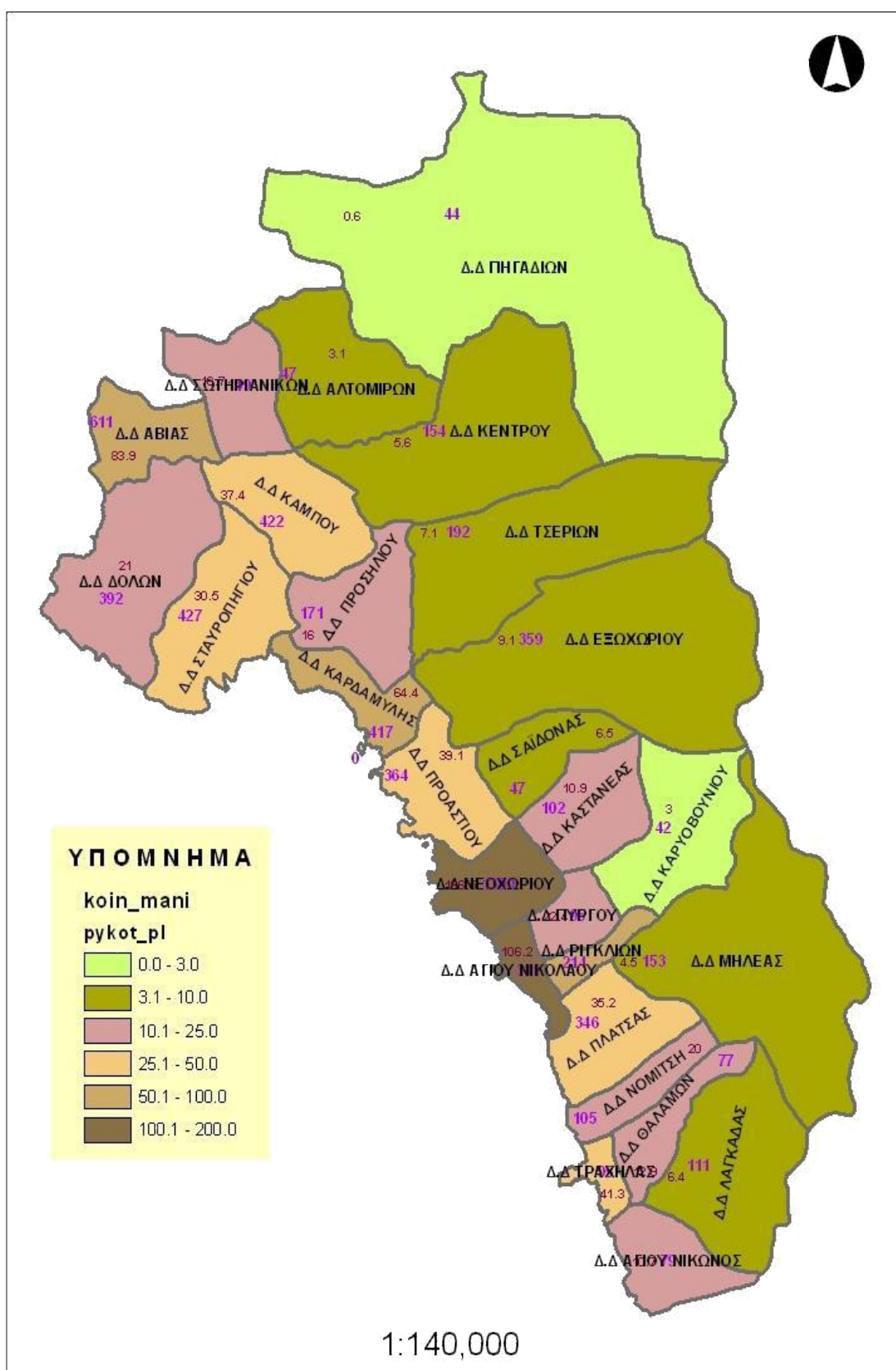
	% Μεταβολή 1991-2001	% Μεταβολή 2001-2011
Δήμος Δυτικής Μάνης	-1,9	-16
Νομός Μεσσηνίας	5,9	-8
Περιφέρεια Πελοποννήσου	5,2	-8,9
Χώρα	6,9	-1,3

Ο Δήμος Δυτικής Μάνης είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένος. Η πληθυσμιακή πυκνότητά του είναι 17,2 κάτοικοι/Km² και υπολείπεται της πληθυσμιακής πυκνότητας της Χώρας, της Περιφέρειας Πελοποννήσου (35,57κάτοικοι/Km²), της πληθυσμιακής πυκνότητας της Περιφερειακής Ενότητας Μεσσηνίας (54,53κάτοικοι/Km²) αλλά και της πληθυσμιακής πυκνότητας όλων των δήμων του Νομού. Ο Δήμος Δυτικής Μάνης έχει την 4^η μικρότερη πληθυσμιακή πυκνότητα από τους 26 Δήμους της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Πληθυσμιακή πυκνότητα Δήμων Π.Ε. Μεσσηνίας

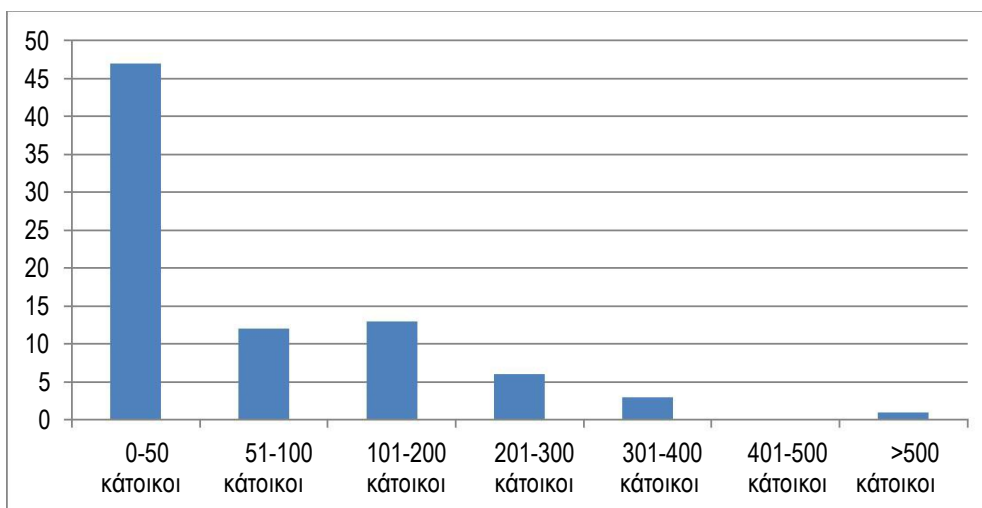
Δήμοι Περιφερειακής Ενότητας Μεσσηνίας	Πληθυσμιακή Πυκνότητα (κάτοικοι/Km²)
Δυτικής Μάνης	17,2
Καλαμάτας	158,6
Μεσσήνης	41,8
Οιχαλίας	27,0
Πύλου – Νέστορος	38,0
Τριφυλίας	44,4

Οι συγκεντρώσεις του πληθυσμού διαφοροποιούνται με την πληθυσμιακή πυκνότητα των Τοπικών Κοινοτήτων να κυμαίνεται από 0,57κατοίκους/Km² (Τ.Κ. Πηγαδίων) έως 186,5 κατοίκους/Km² (Τ.Κ. Νεοχωρίου). Οι μεγαλύτερες πληθυσμιακές πυκνότητες συναντώνται στις παραλιακές Τοπικές Κοινότητες και ακολουθούν οι Τοπικές Κοινότητες που αναπτύσσονται στον άξονα της επαρχιακής οδού Καλαμάτας – Αρεόπολης. Οι Τοπικές Κοινότητες της ορεινής ζώνης χαρακτηρίζονται από πληθυσμιακή συρρίκνωση. Η διαφοροποίηση αυτή σχετίζεται με τη συγκέντρωση του πληθυσμού στην παραλιακή ζώνη στην οποία επικεντρώνεται η τουριστική και εμπορική δραστηριότητα και οι υποδομές αλλά και την μεγαλύτερη έκταση των ορεινών κοινοτήτων που εκτείνονται στον ορεινό όγκο του Ταΰγету.

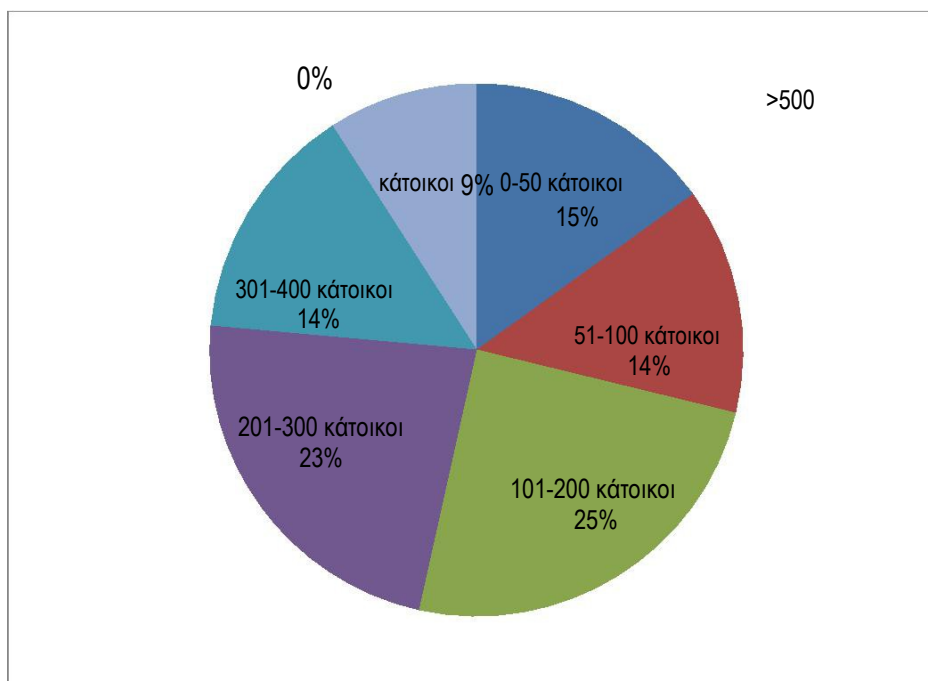

Πληθυσμιακές πυκνότητες Τοπικών Κοινοτήτων

Πρόσθετα ο πληθυσμός είναι κατακερματισμένος σε πολλούς, μικρού μεγέθους οικισμούς. 47 οικισμοί έχουν πληθυσμό λιγότερο από 50 κατοίκους (17% του πληθυσμού), 12 οικισμοί έχουν 51-100 κατοίκους (13,7% του πληθυσμού), 13 οικισμοί 101-200 κατοίκους (24,7% του πληθυσμού), 5 έχουν 201-300 κατοίκους (18,7% του πληθυσμού), μόλις 4 από 301- 400 κατοίκους (18,8% του πληθυσμού) και μόνο 1 έχει πληθυσμό > από 500 κατοίκους (Στούπα με 628 κατοίκους δηλαδή το 9% του πληθυσμού).

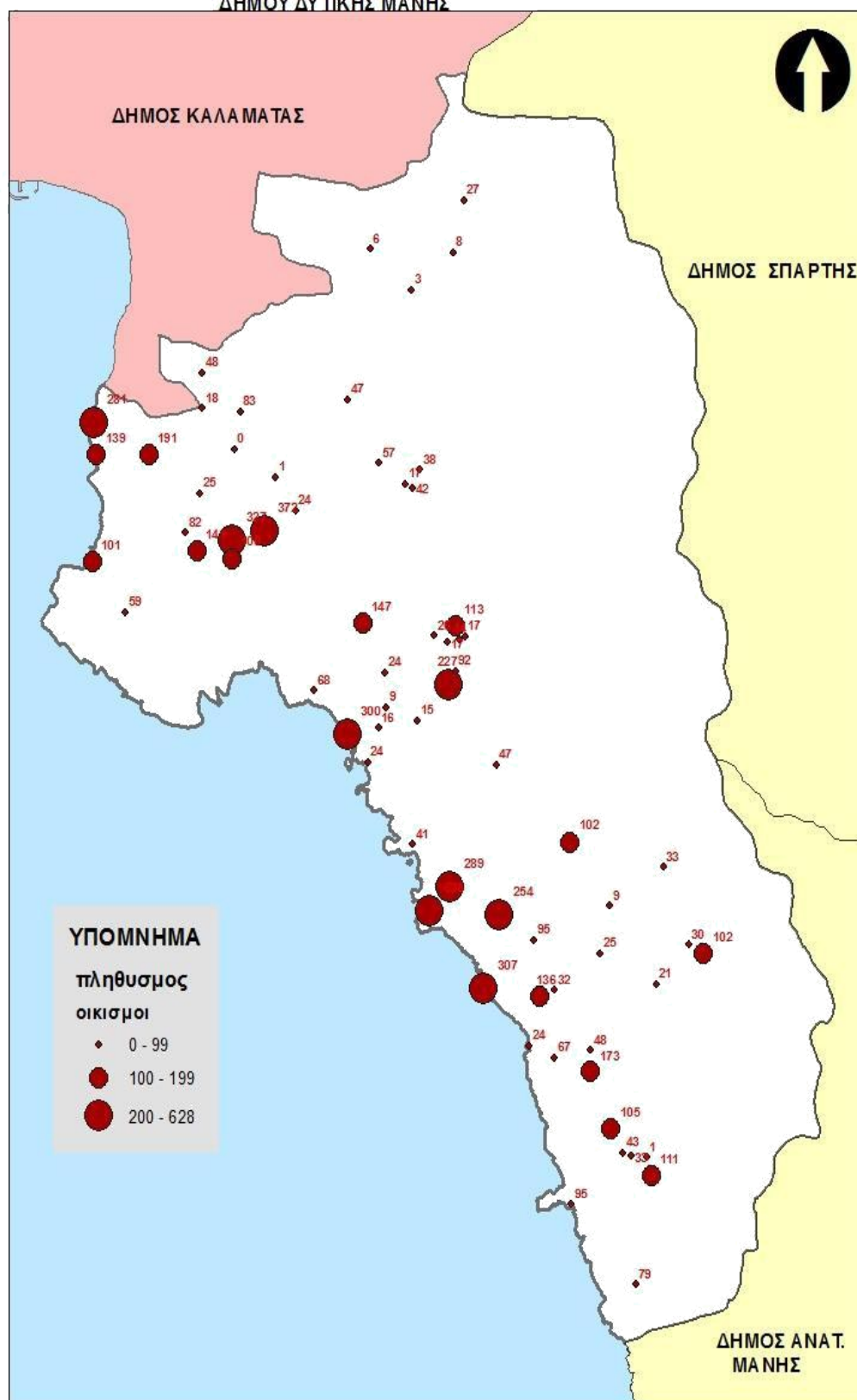

Κατανομή οικισμών ανά μέγεθος

Κατανομή πληθυσμού σε τάξεις μεγέθους οικισμούς

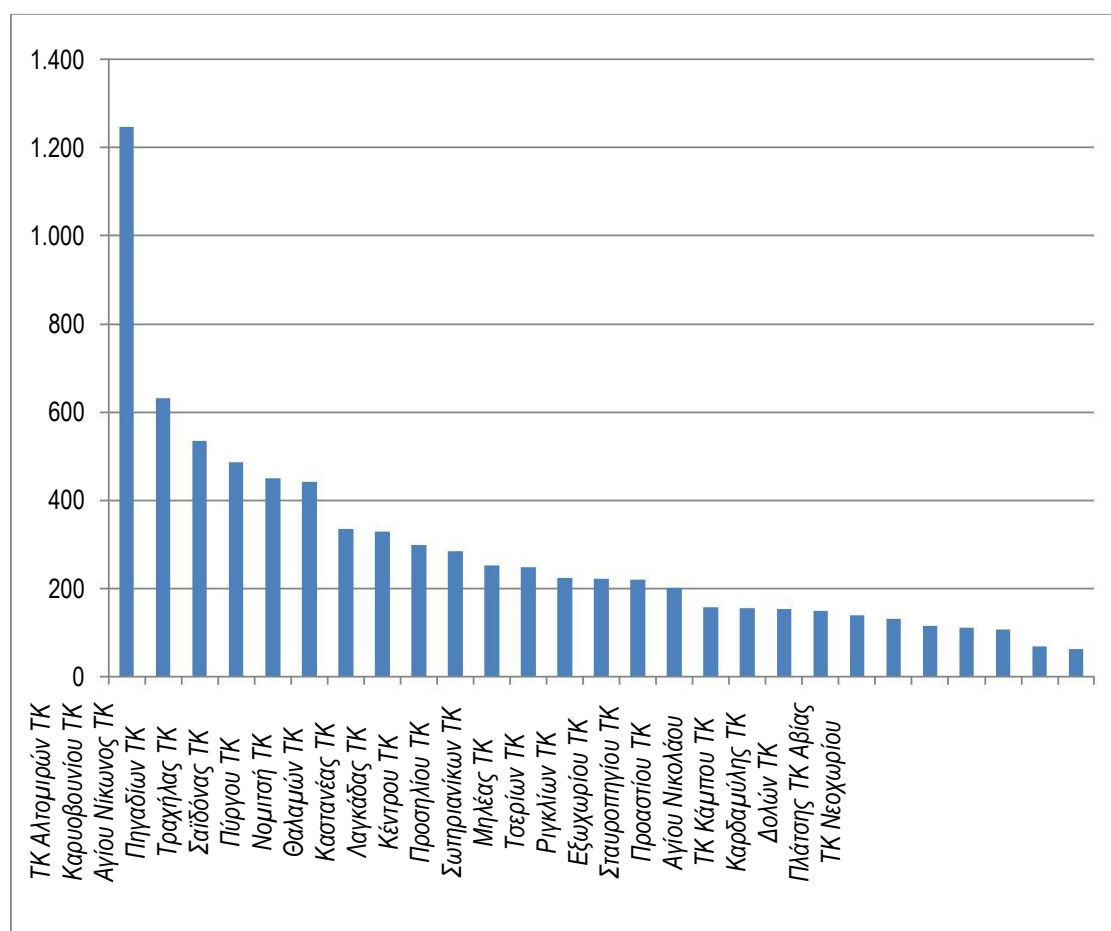
ΧΑΡΤΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΟΙΚΙΣΜΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ

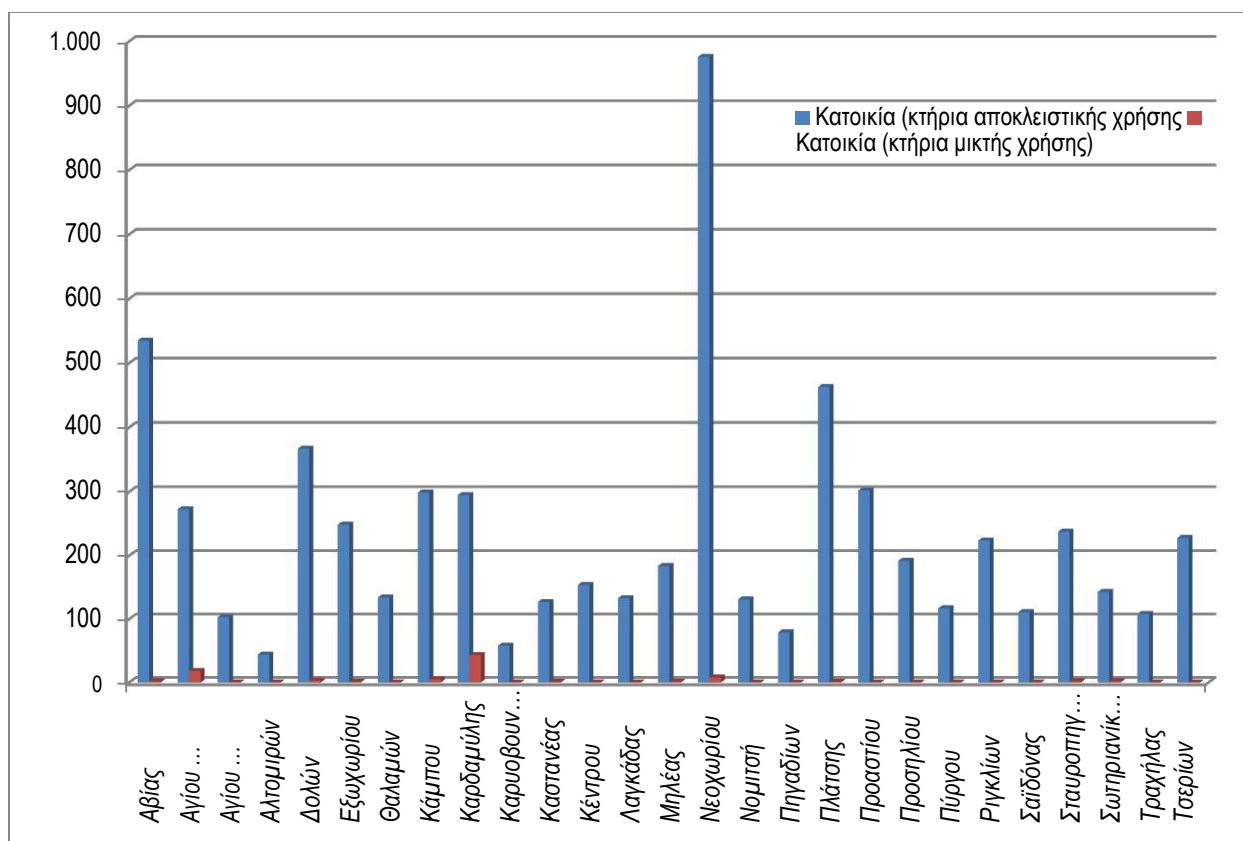
Ο συνολικός αριθμός των κτηρίων στα όρια του Δήμου Δυτικής Μάνης είναι 7.854. Το 83% των κτηρίων αποκλειστικής χρήσης είναι κατοικίες, το 2% ξενοδοχεία και 2% καταστήματα – γραφεία.

Πίνακας: Χρήσεις κτηρίων στο Δήμο Δυτικής Μάνης

ΧΡΗΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	αριθμός	%	ΧΡΗΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ ΜΕΙΚΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	αριθμός	%
Κατοικία	6.267	83	Κατοικία	87	37
Εκκλησία-μοναστήρι	451	6	Εκκλησία-μοναστήρι	0	0
Ξενοδοχείο	174	2	Ξενοδοχείο	39	17
Εργοστάσιο-εργαστήριο	42	1	Εργοστάσιο-εργαστήριο	6	3
Σχολικό κτίριο	34	0	Σχολικό κτίριο	1	0
Κατάστημα-γραφείο	149	2	Κατάστημα-γραφείο	96	41
Σταθμός αυτοκινήτων	5	0	Σταθμός αυτοκινήτων	0	0
Νοσοκομείο-κλινική κλπ	2	0	Νοσοκομείο-κλινική κλπ	0	0
Άλλη χρήση	397	5	Άλλη χρήση	4	2
Σύνολο	7.521	100	Σύνολο	233	100

Συνολικός αριθμός κτηρίων ανά ΤΚ

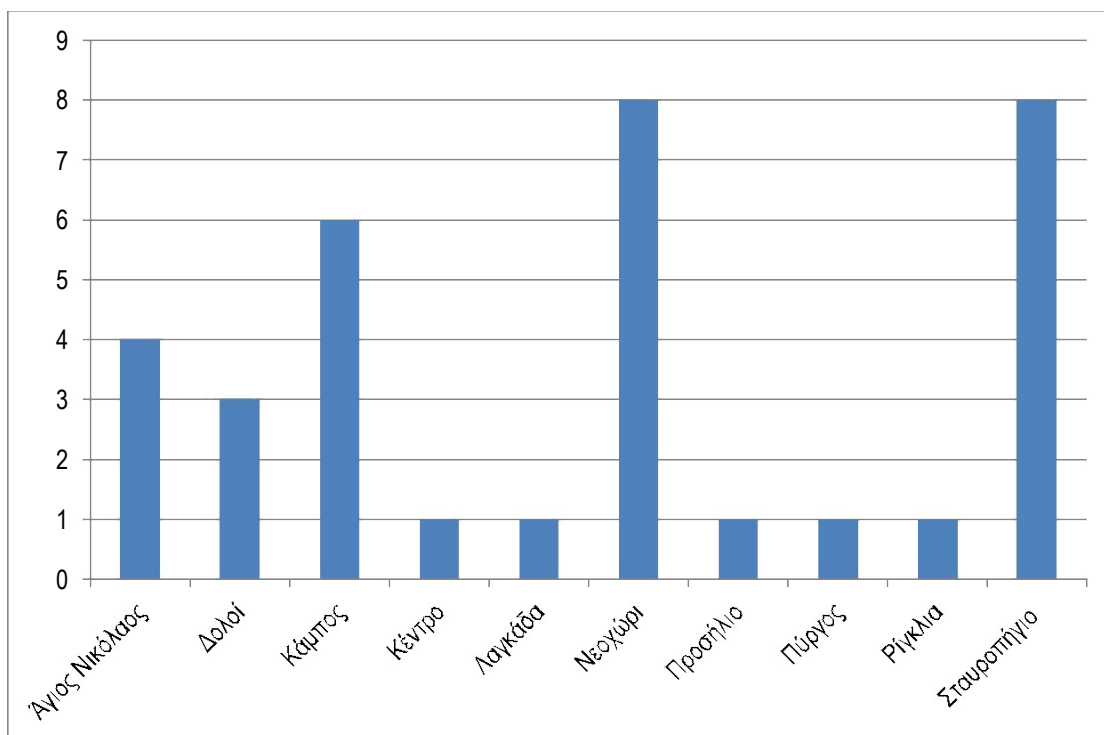
Αριθμός κατοικιών ανά Τοπική Κοινότητα

Οικονομική δραστηριότητα στο Δήμο Δυτικής Μάνης

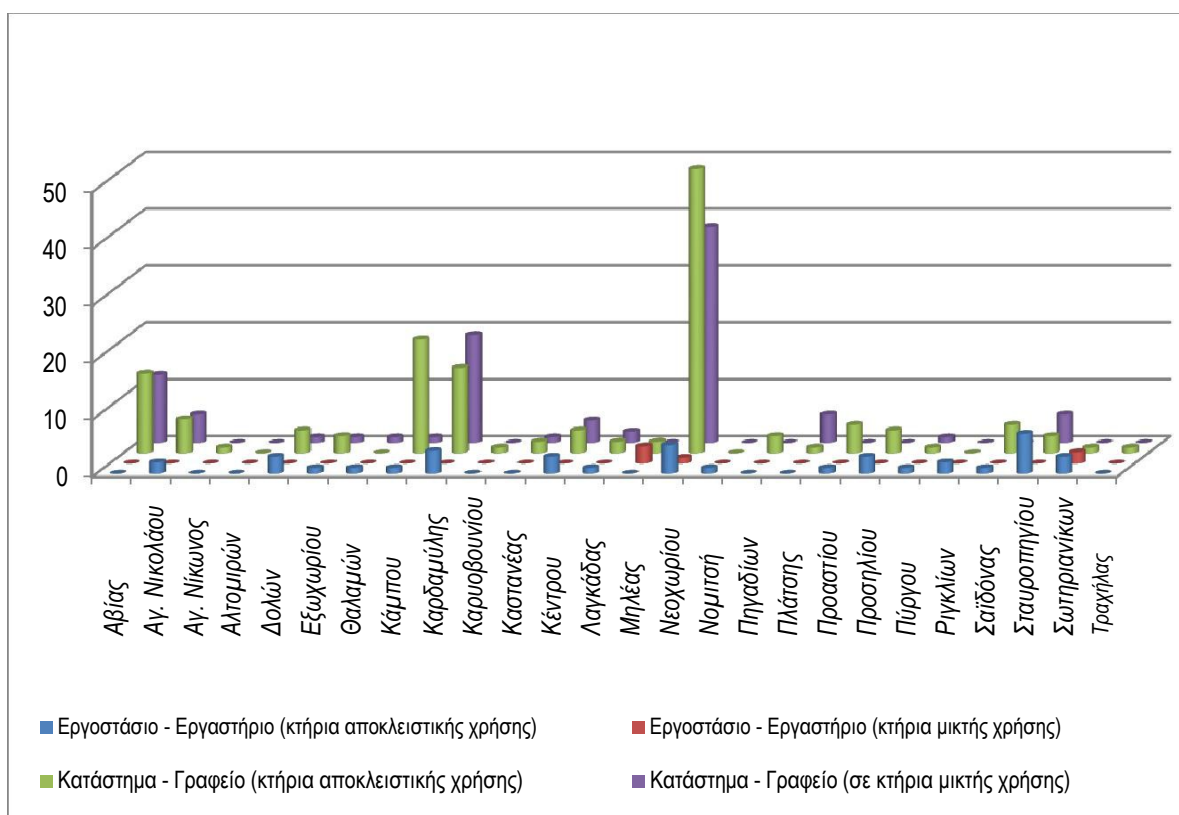
Η οικονομική βάση του Δήμου Δυτικής Μάνης στρεφόταν κυρίως γύρω από την ελαιοκαλλιέργεια και την κτηνοτροφία και ορισμένες παραδοσιακές μεταποιητικές και εμπορικές δραστηριότητες και σε μικρό βαθμό στο λιανικό εμπόριο. Την τελευταία τριακονταετία η παραλιακή ζώνη γνωρίζει σημαντική τουριστική ανάπτυξη που έδωσε σημαντική ώθηση και στην οικοδομική δραστηριότητα. Το 31% του πληθυσμού είναι απασχολούμενοι (2.160 άτομα) και το 35% συνταξιούχοι (2.449 άτομα). Οι απασχολούμενοι σε ποσοστό 48% απασχολούνται στον τριτογενή τομέα, 34% στον πρωτογενή και 17% στο δευτερογενή. Ειδικότερα το 13% απασχολείται στις κατασκευές, το 16% στον τουρισμό, το 5% στη δημόσια διοίκηση. Ο δευτερογενής τομέας επικεντρώνεται στην παραγωγή / τυποποίηση αγροτικών προϊόντων – κυρίως ελαιοτριβεία (σε σύνολο 47 αδειοδοτημένων μονάδων οι 21 είναι ελαιοτριβεία) και ακολουθούν μονάδες που σχετίζονται με την οικοδομική δραστηριότητα. Η οικονομική δραστηριότητα στην παραλιακή ζώνη επικεντρώνεται στον τουρισμό και στην ορεινή στην κτηνοτροφία. Η ελαιοκαλλιέργεια αποτελεί ζωτικό κομμάτι της οικονομίας της περιοχής αλλά και αναπόσπαστο στοιχείο της πολιτισμικής του ταυτότητας.

Αδειοδοτημένες βιοτεχνικές δραστηριότητες στα όρια του Δήμου Δυτικής Μάνης

	Ελαιτριβεία	Τυποποίηση ελαιολάδου	Τυροκομεία	Ξυλουργεία	Κατασκευές αλουμινίου σιδήρου / επεξεργασία σιδήρου	Πλυντήρια	Εργαστήρια τροφίμων	Έτοιμο σκυρόδεμα κ.λπ.	Σύνολο
Άγιος Νικόλαος	2			1			1		4
Δολοί	1			1			1		3
Εξωχώρι	1								1
Θαλάμες	2	1							3
Κάμπος	1	1	1		2			1	6
Καρδαμύλη							1		1
Κέντρο	1								1
Λαγκάδα				1					1
Νεοχώρι	2	1		1		1	2	1	8
Πλάτσα	1								1
Προάστιο	2								2
Προσήλιο	2								2
Πύργος		1							1
Ρίγκλια	1				1				2
Σαϊδόνια	1								1
Σταυροπήγιο	2	2		1	1			2	8
Σωτηριάνικα	2								2
Σύνολο	21	6	1	5	4	1	5	4	47

Βιοτεχνικές δραστηριότητες / Τ.Κ.

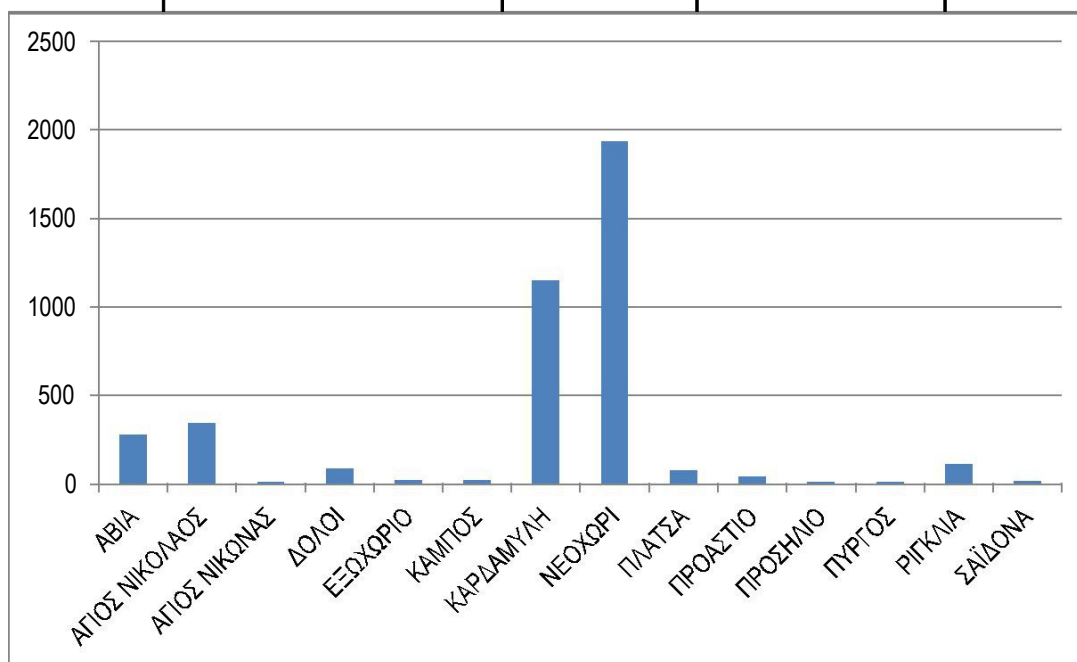

Χρήσεις κτηρίων ανά Τοπική Κοινότητα

Το τουριστικό πρότυπο σχετίζεται με το θαλάσσιο τουρισμό με τη συγκέντρωση των τουριστικών καταλυμάτων στον παραλιακό άξονα της .Ε. Λεύκτρου (Καρδαμύλη, Στούπα, Άγιος Νικόλαος) (73%) και της Αβίας (9%).

Χωρική κατανομή τουριστικών κλινών

Τ.Κ.	κλίνες	%
ΑΒΙΑ	278	6,8
ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	347	8,4
ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΩΝΑΣ	10	0,2
ΔΟΛΟΙ	90	2,2
ΕΞΟΧΩΡΙΟ	22	0,5
ΚΑΜΠΟΣ	24	0,6
ΚΑΡΔΑΜΥΛΗ	1.151	28,0
ΝΕΟΧΩΡΙ	1.935	47,0
ΠΛΑΤΣΑ	79	1,9
ΠΡΟΑΣΤΙΟ	43	1,0
ΠΡΟΣΗΛΙΟ	14	0,3
ΠΥΡΓΟΣ	11	0,3
ΡΙΓΚΛΙΑ	113	2,7
ΣΑΪΔΟΝΑ	18	0,4

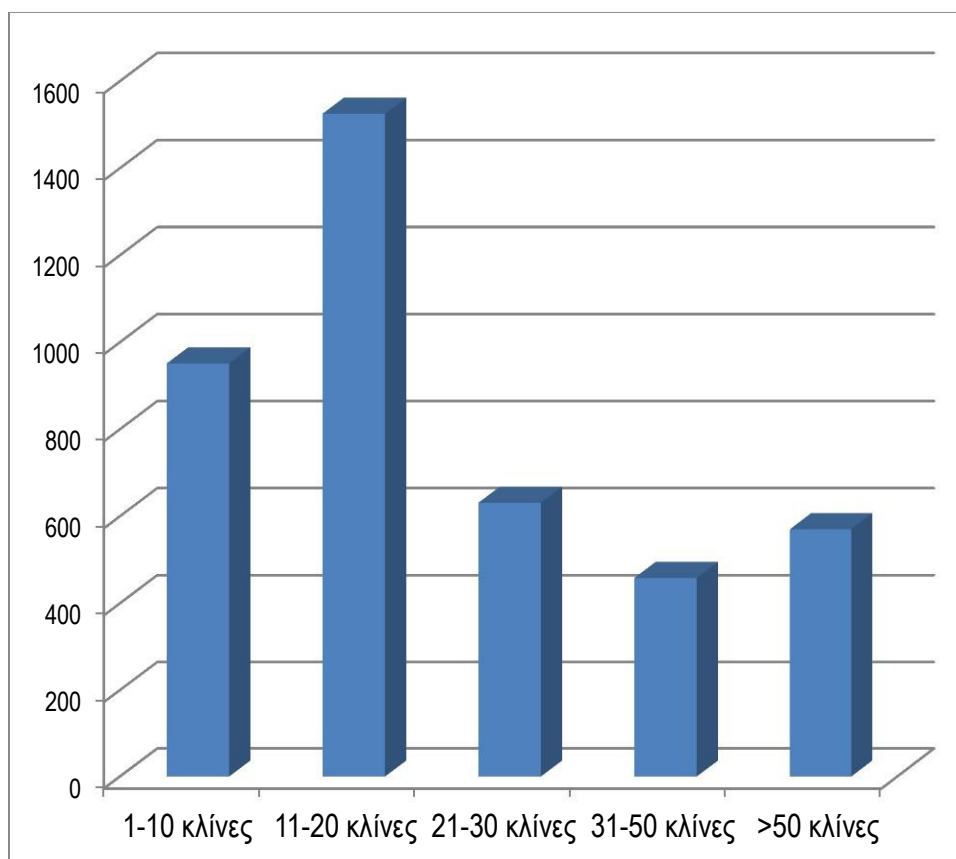

Κατανομή κλινών ανά Τ.Κ.

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία (2015) στο Δήμο Δυτικής Μάνης υφίστανται συνολικά 285 μονάδες με 4.135 κλίνες. Κυριαρχούν τα μη κύρια τουριστικά καταλύματα (156 μονάδες ενοικιαζομένων επιπλωμένων δωματίων – διαμερισμάτων, 90 τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και 7 τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις) ενώ μόλις 31 μονάδες είναι κύρια καταλύματα (24 ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων και 7 ξενοδοχεία κλασσικού τύπου) και 1 οργανωμένη τουριστική κατασκήνωση. Το τουριστικό πρότυπο χαρακτηρίζεται από μικρές μονάδες με το 75,2% των κλινών να κατανέμονται σε μονάδες με δυναμικότητα \leq των 30 κλινών.

Κατανομή των κλινών σε τάξη μεγέθους μονάδες

Μεγέθη μονάδων	αριθμός μονάδων	% συνολικό ύ αριθμού μονάδων	αριθμός κλινών	% συνολικού αριθμού κλινών
1-10 κλίνες	135	47,5	951	23,0
11-20 κλίνες	104	36,6	1525	36,9
21-30 κλίνες	25	8,8	631	15,3
31-50 κλίνες	11	3,9	458	11,1
>50 κλίνες	9	3,2	570	13,8

Κατανομή των κλινών σε τάξη μεγέθους μονάδες

Ισχύουσες χωροταξικές, πολεοδομικές και περιβαλλοντικές ρυθμίσεις

Η Μάνη έχει αξιολογηθεί ως τόπος διεθνούς προβολής της Πελοποννήσου. Αποτελεί το μοναδικό Πολιτιστικό Σύνολο Διεθνούς Εμβέλειας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου για το οποίο απαιτούνται τα αντίστοιχα θεσμικά μέτρα προστασίας, προβολής και ανάδειξης, με την κατάταξή της στις περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ), σύμφωνα με το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Πελοποννήσου (αριθ. Υπουργικής Απόφασης 25294/25-6-2003). Η Καρδαμύλη ανήκει στα ενδοπεριφερειακά κέντρα ανάπτυξης (τοπικοί πόλοι) και στα οικιστικά κέντρα 3ου επιπέδου και ο Κάμπος στα οικιστικά κέντρα 4ου επιπέδου.

Το οικιστικό δίκτυο που αναδύεται είναι πολυκεντρικό και αποτελείται από μικρούς οικισμούς. Μόνο η Καρδαμύλη έχει Σχέδιο Πόλεως, ενώ υφίστανται οικισμοί προ του '23 με σκαριφήμα και στερούμενοι σκαριφήματος, στάσιμοι με ή χωρίς καθορισμένο το κέντρο του οικισμού και οριοθετημένοι οικισμοί με το Π. . 24-4-85. Σε εξέλιξη βρίσκονται τα Σχέδια Χωρικής Οργάνωσης Ανοιχτών Πόλεων (ΣΧΟΑΠ) των πρώην Δήμων Λεύκτρου και Αβίας, που στοχεύουν στον προσδιορισμό των βασικών προτεραιοτήτων και των στρατηγικών επιλογών για την ολοκληρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής.

Ο Κεντρικός Ταΰγετος (AG0010223) & ο Ταΰγετος (AG0060083) εντάσσεται στις περιοχές του δικτύου «Φύση 2000», στους βιοτόπους Corine14, ως βουνό εξαιρετικής αισθητικής και ιστορικής αξίας, σημαντική περιοχή για τα μεταναστευτικά πουλιά και σπάνια είδη (ερπετά, φυτά). Αξιόλογοι βιότοποι αποτελούν και τα φαράγγια Ριντόμου και Βυρού τα οποία περιλαμβάνονται επίσης στους βιοτόπους Corine (AG0060084), με εποχιακή ροή νερού, τα οποία διασχίζουν την χαμηλότερη δυτική πλευρά του όρους Ταΰγετος. Με αφορμή της Οδηγία 79/409, έχει αναγνωρισθεί μία Σημαντική Περιοχή για τα πουλιά (IBA) στο Όρος Ταΰγετος. Στη Δημοτική Ενότητα Λεύκτρου περιλαμβάνεται και ένα καταφύγιο άγριας ζωής στην περιοχή Ντουμπίσια Εξωχωρίου έκτασης 10.000 στρ. (ΦΕΚ604/Β/1976).

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Πηγές των αποβλήτων

Οι κύριες πηγές δημοτικών αποβλήτων στο Δήμο Δυτικής Μάνης είναι οι κατοικίες και οι τουριστικές επιχειρήσεις (καταλύματα και χώροι εστίασης). Αναλυτικά οι πηγές αποβλήτων είναι:

- Οι οικίες -Τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος
- Οι υπεραγορές -Τα τουριστικά καταλύματα
- Οι εμπορικές και βιοτεχνικές μονάδες
- Οι σχολικές μονάδες
- Τα διοικητικά κτήρια (Δημαρχείο, Ταχυδρομείο, Αστυνομικό Τμήμα, ΕΛΤΑ)
- Το Κέντρο Υγείας Αγίου Νικολάου

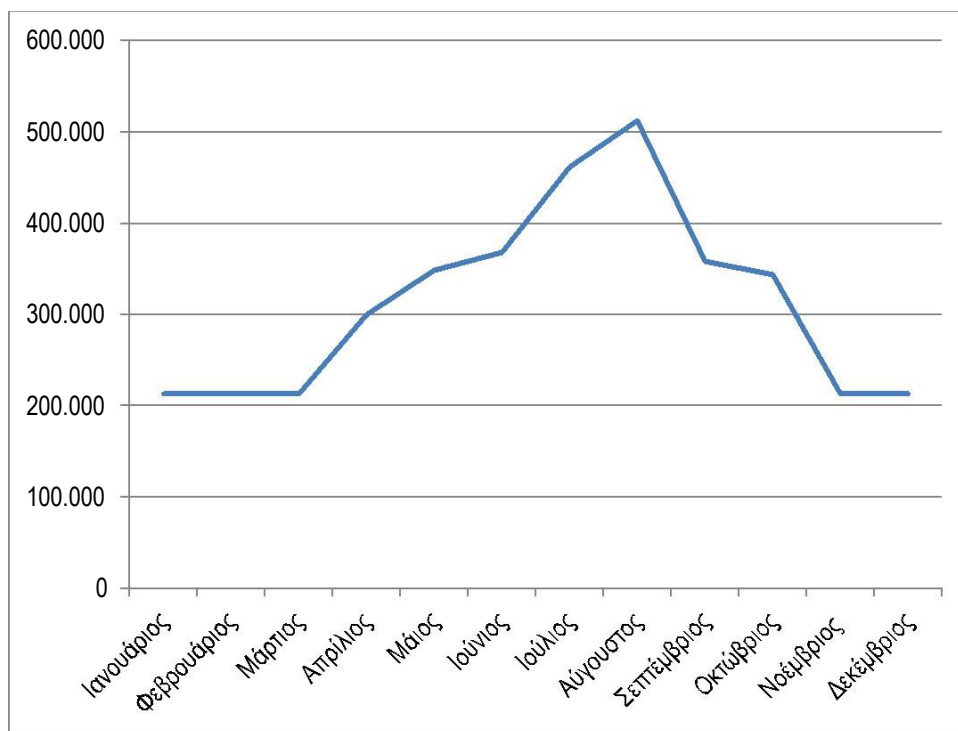
Προσδιορισμός της ποσότητας και της σύνθεσης των παραγόμενων ΑΣΑ

Οι παραγόμενες ποσότητες αστικών στερεών αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης βασίζεται σε υπολογισμούς βάσει της νομοθεσίας, της βιβλιογραφίας, εμπειρικών υπολογισμών των εργαζομένων στην καθαριότητα, εκτιμήσεων των δημοτικών αρχών σε διασταύρωση με περιοδικές ζυγίσσεις των φορτίων των απορριμματοφόρων.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Eurostat 2011, η ημερήσια παραγωγή ανά κάτοικο σε εθνικό επίπεδο ανέρχεται σε 1,25 kg/day. Εκτιμάται ότι η ημερήσια παραγωγή είναι μικρότερη στις αγροτικές περιοχές από αυτή των αστικών. Η ημερήσια παραγωγή αποβλήτων ανά μόνιμο κάτοικο στη δεδομένη περίοδο, η οποία κρίνεται ότι έχει σε μεγάλο βαθμό επηρεαστεί από τη γενικότερη οικονομική κρίση, υπολογίζεται από τις μηνιαίες ποσότητες των εκτός τουριστικής περιόδου μηνών: Νοέμβριος 2015, Δεκέμβριος 2015, Ιανουάριος 2016 και Φεβρουάριος 2016 και ανέρχεται σε 0,89κιλά/κάτοικο/ημέρα. Η ετήσια παραγωγή αποβλήτων από τους μόνιμους κατοίκους υπολογίζεται περίπου σε 2.200 τόνους το έτος.

Ο υπολογισμός της ετήσιας συνολικά παραγόμενης ποσότητας αστικών αποβλήτων σχετίζεται κύρια από το μήκος της τουριστικής περιόδου, την πληρότητα των τουριστικών καταλυμάτων, την πληρότητα της εξοχικής κατοικίας κ.ο.κ. Πρόκειται για ένα πολυπαραγοντικό σύστημα που στο μεγαλύτερό του βαθμό σχετίζεται με την ευρύτερη οικονομική κατάσταση. Η συνολικά ετήσια παραγόμενη ποσότητα αποβλήτων για τις τρέχουσες συνθήκες εκτιμάται σε 3.500 τόνους.

Το κυριότερο χαρακτηριστικό της παραγωγής αποβλήτων στο Δήμο Δυτικής Μάνης είναι η εποχική διακύμανση με την κορύφωση της παραγωγής να ταυτίζεται με την κορύφωση της τουριστικής περιόδου στα μέσα του Αυγούστου.

Εκτίμηση της Εποχικής διακύμανσης παραγωγής αποβλήτων

Το σοβαρότερο ζήτημα στη διαχείριση των απορριμμάτων αποτελεί η τελική διάθεση του υπολείμματος. Μέχρι στιγμής η μεταφορά και διάθεση των απορριμμάτων γίνεται με εργολαβική ανάθεση σε νόμιμο χώρο.

Ανακύκλωση

Η ανακύκλωση, όπως προαναφέρθηκε περιλαμβάνει οποιαδήποτε εργασία ανάκτησης με την οποία τα απόβλητα μετατρέπονται εκ νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που προορίζονται είτε να εξυπηρετήσουν και πάλι τον αρχικό τους σκοπό, είτε άλλους σκοπούς.

Ο Δήμος Δυτικής Μάνης εκπονεί προγράμματα ανακύκλωσης στα εξής ρεύματα:

1. Συσκευασιών (μπλέ κάδος) με ειδικό ρεύμα για το γυαλί
2. Ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (μικρές ηλεκτρικές συσκευές, μεγάλες ηλεκτρικές συσκευές, ηλεκτρικούς λαμπτήρες)
3. Φορητών Ηλεκτρικών Στηλών
4. Οχημάτων Τέλους Κύκλου Ζωής.

Στα όρια του Δήμου Δυτικής Μάνης δεν δραστηριοποιούνται ιδιωτικές εταιρείες **Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ)**

Ανακύκλωση συσκευασιών & γυαλιού

Η ανακύκλωση υλικών συσκευασίας γίνεται με το εγκεκριμένο σύστημα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών ΣΣΕΔ – Ανακύκλωση. Η ανακύκλωση συσκευασιών ξεκίνησε το έτος 2005 από τους τότε Δήμους Λεύκτρου και Αβίας με δεκαετή διάρκεια. Τα προς ανακύκλωση υλικά οδηγούνται με απορριμματοφόρο όχημα στο Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών στην Καλαμάτα, που υλοποιήθηκε από το ΣΣΕΔ-Ανακύκλωση.

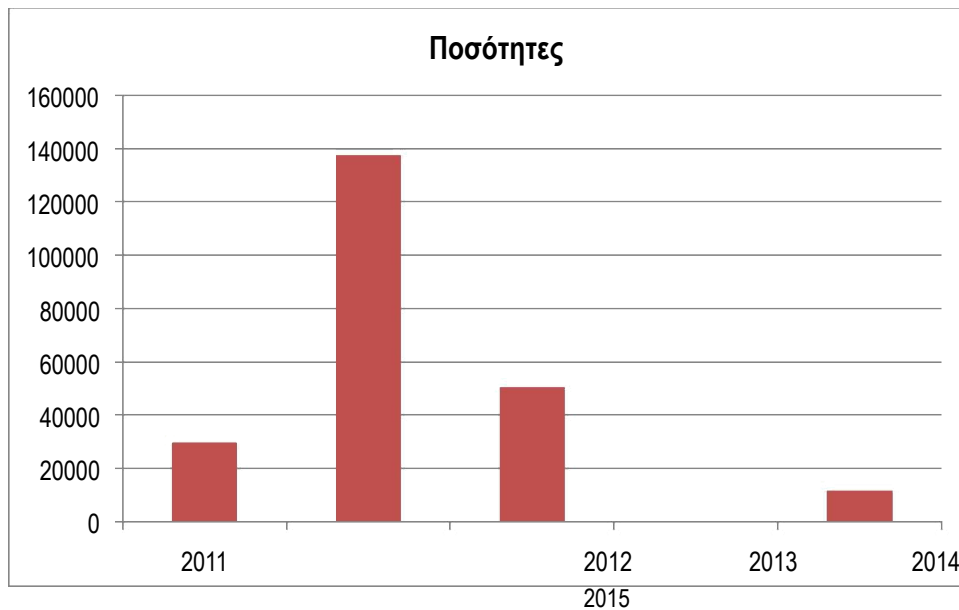

Το Σεπτέμβριο του 2013 σταμάτησε η ανακύκλωση συσκευασιών στο Δήμο Δυτικής Μάνης. Πρόσφατα επανασχεδιάστηκε το σύστημα ανακύκλωσης συσκευασιών με τη συμμετοχή και τη συνεργασία του Συλλόγου Επαγγελματιών Στούπας, με την παραχώρηση επιπλέον 75 κάδων ανακύκλωσης και την τοποθέτησή τους σε επιλεγμένα σημεία (επιχειρήσεις) που διασφάλιζαν την απόθεση μόνο ανακυκλώσιμων υλικών.

**Ποσότητες που οδηγήθηκαν στο ΚΔΑΥ Καλαμάτας
(Kgr)**

	2011	2012	2013	2014	2015
Αριθμός Δρομολογίων	12	49	23	0	7
Ποσότητες (Kgr)	29.610	137.540	50.420	0	11.600

Το ποσοστό της ανακύκλωσης κρίνεται ιδιαίτερα χαμηλό. Το γεγονός αυτό σχετίζεται με τα προβλήματα στην αποκομιδή του περιεχομένου του μπλέ κάδου και την αρνητική εμπειρία από την διακοπή του προγράμματος της ανακύκλωσης. Ένα πρόσθετο ζήτημα προς διερεύνηση αποτελεί και ο επιμερισμός του υπολείμματος (30%) στο ΚΔΑΥ ισομερώς σε όλους τους Δήμους.

Παράλληλα με το υφιστάμενο ρεύμα των συσκευασιών του μπλε κάδου αναπτύχθηκε σε συνεργασία με την ΕΕΑΑ ειδικό ρεύμα συλλογής γυάλινων συσκευασιών (μπλε κώδωνες), στοχεύοντας στις επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος όπως μπαρ, εστιατόρια, καφετέριες, κέντρα διασκέδασης κτλ. Η ΕΕΑΑ καλύπτει το κόστος αγοράς και τοποθέτησής τους στα συμφωνημένα σημεία και έχει την ευθύνη της συλλογής και ενημέρωσης.

Ο σχεδιασμός αφορά στην τοποθέτηση κωδώνων στην παραλιακή ζώνη όπου αναπτύσσονται κυρίως οι επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος ως εξής:

Περιοχή	Κώδωνες γυαλιού
Πύργος	2
Άγιος Νικόλαος	4
Στούπα	6
Ν.Προάστιο	1
Καρδαμύλη	5
Κάμπος	1
Κιτριές	2
Ακρογιάλι	2
Αρχοντικό	2
Παλιόχωρα	1
Μεγάλη Μαντίνεια	1

Έχει ήδη πραγματοποιηθεί η αρχική επικοινωνιακή-ενημερωτική δράση από την ΕΕΑΑ στις επιχειρήσεις της παραλιακής ζώνης της .Ε. Λεύκτρου. Η συνολικά συλλεχθείσα ποσότητα γυαλιού στο Δήμο Δυτικής Μάνης το έτος 2015* ανήλθε σε 18 τόνους, δηλαδή σε 2,6 Kgr /κάτοικο που αντιστοιχεί στο 15% της συνολικής ετήσιας ποσότητας γυαλιού στα αστικά στερεά απόβλητά του.

* Η έναρξη του προγράμματος έγινε τον Μάιο.

Ανακύκλωση ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού

Το 2011 με την υπ' αριθμ. 283/2011 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου αποφασίσθηκε η εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων ηλεκτρονικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) και η σύναψη σύμβασης συνεργασίας με την εταιρεία «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.». Η «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.». αναλαμβάνει το κόστος επεξεργασίας και τελικής διαχείρισης των αποβλήτων.

Τοποθετήθηκαν κάδοι για μικρές ηλεκτρικές συσκευές (καφετιέρες, ηλεκτρικές σκούπες, υπολογιστές, μικρές τηλεοράσεις κ.α) και ηλεκτρικούς λαμπτήρες στο Δημαρχείο στην Καρδαμύλη, στον Κάμπο και στη βάση της εθελοντικής οργάνωσης «ΓΑΙΑ» στον Άγιο Νικόλαο.

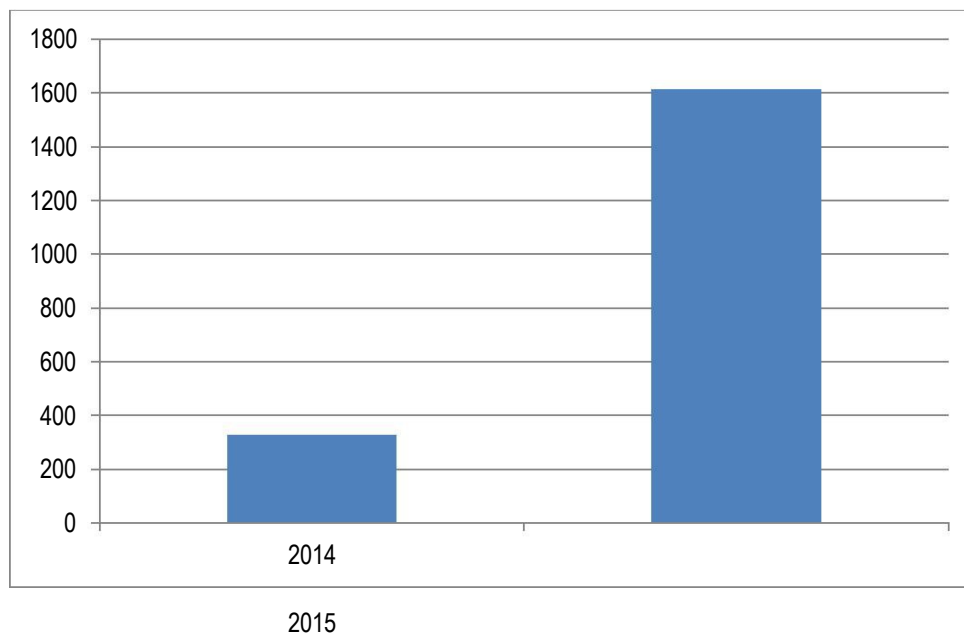
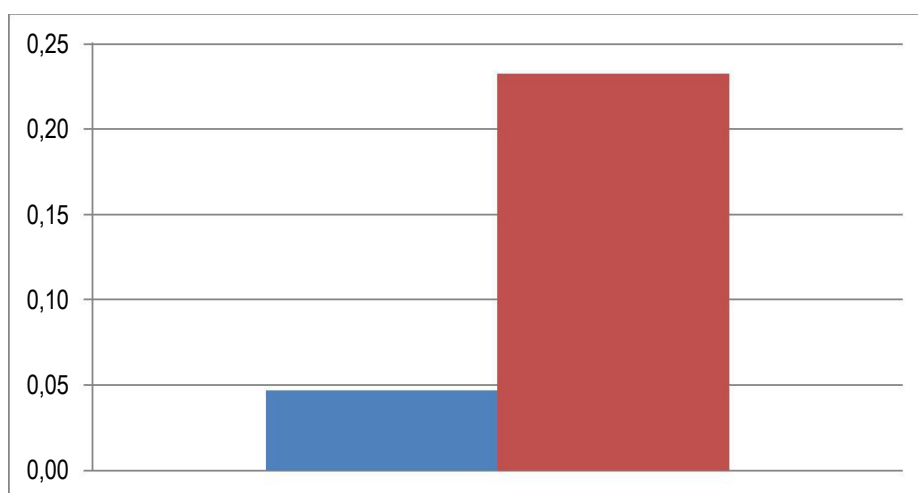
Πρόσθετα τοποθετήθηκε κάδος (container) για τις μεγάλες ηλεκτρικές συσκευές (ψυγεία, κουζίνες, πλυντήρια, ογκώδεις τηλεοράσεις κ.λπ.) στον προαύλιο χώρο του super market Παναγιωτόπουλου στην Στούπα, το οποίο απομακρύνθηκε καθώς ο χώρος δεν φυλασσόταν και υπήρξαν περιστατικά κλοπής. Τον Μάιο του 2015 τοποθετήθηκε εκ νέου κάδος (container) σε συνεργασία με την εθελοντική οργάνωση «ΓΑΙΑ» στον οικισμό της Στούπας.

Οδοιπορικό σκαρίφημα θέσεις κάδου μεγάλων ηλεκτρικών συσκευών

Ανακύκλωση συσκευών

Έτος	Ποσότητα (Kgr)	Αναλογία Kgr ανά κάτοικο
2014	327	0,05
2015	1.615	0,23

Ποσότητες ηλεκτρικών αποβλήτων που ανακυκλώθηκαν τα έτη 2014 & 2015**Kgr ανά κάτοικο τα έτη 2014 και 2015**

Το Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης «Ανακύκλωση συσκευών» συλλέγει κατά μέσο όρο 4,3 Kgr/έτος ανά κάτοικο. Η ποσότητα ηλεκτρονικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού που ανακυκλώθηκε στο Δήμο Δυτικής Μάνης το 2015 ήταν 1.600Kgr, που αντιστοιχεί σε 0,2 Kgr/έτος ανά κάτοικο.

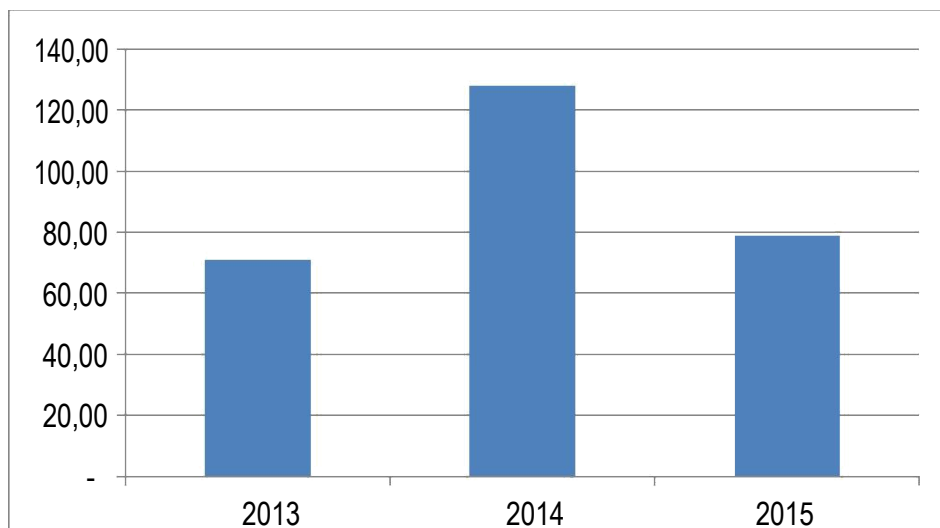
Ανακύκλωση ηλεκτρικών στηλών

Ο Δήμος Δυτικής Μάνης συμμετέχει επίσης στο πρόγραμμα ανακύκλωσης ηλεκτρικών στηλών ΑΦΗΣ.

Κάδοι συλλογής ηλεκτρικών στηλών υπάρχουν στα εξής σημεία:

Τ.Κ.	Θέση
ΚΑΡΔΑΜΥΛΗΣ	Δημαρχείο Γυμνάσιο – Λύκειο Καρδαμύλης Super Market “ΔΗΜΗΤΡΕΑΣ ΗΛΙΑΣ & ΣΙΑ ΟΕ” ALEXANDER STUDIOS Περδικέας Φώτης
ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ, Στούπα	Super Market «ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΙ ΑΦΟΙ ΑΕΒΕ» Super Market «ΣΑΡΑΝΤΕΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ & ΣΙΑ ΟΕ»
ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ Super Market «ΣΑΡΑΝΤΕΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ & ΣΙΑ ΟΕ»
ΚΑΜΠΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΜΠΟΥ ΑΒΙΑΣ ΚΛΕΙΔΩΝΑ ΟΥΡΑΝΙΑ
ΑΚΡΟΓΙΑΛΙ ΑΒΙΑΣ	ΣΟΥΡΕΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΠΥΡΓΟΣ ΜΑΝΗΣ	Τυποποιητήριο Ελαιολάδου «ΦΡΙΝΤΡΙΧ ΜΠΛΑΟΥΕΛ & ΣΙΑ ΕΠΕ»

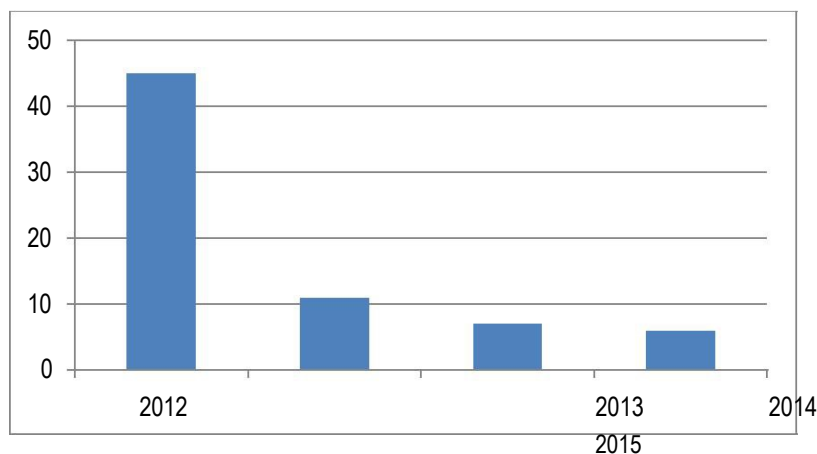

Συλλεχθείσες ποσότητες (Kgr) ανά έτος

Η ποσότητα ηλεκτρικών στηλών που οδηγείται για ανακύκλωση στην περιοχή του Δήμου Δυτικής Μάνης αντιστοιχεί σε 0,02 κιλά/ κάτοικο το έτος.

Οχήματα τέλους κύκλου ζωής

Με την υπ' αριθμ. 227/2011 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου αποφασίσθηκε η σύναψη σύμβασης με πιστοποιημένη Εταιρεία για τη συλλογή, επεξεργασία, αξιοποίηση, τεμαχισμό και διάθεση των εγκαταλειμμένων οχημάτων τέλους κύκλου ζωής (Ο.Τ.Κ.Ζ.).

Αριθμός οχημάτων που χαρακτηρίστηκαν ως εγκαταλειμμένα

Αυτή τη στιγμή η σύμβαση έχει λήξει και αναμένεται η ολοκλήρωση των διαδικασιών για την ανάδειξη νέου πλειοδότη για τη σύναψη σύμβασης για την απομάκρυνση των οχημάτων που θα χαρακτηρισθούν ως εγκαταλειμμένα.

Ογκώδη - Κλαδέματα

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ισχύοντα Κανονισμό Καθαριότητας του Δήμου Δυτικής Μάνης στις υποχρεώσεις του Δήμου συγκαταλέγεται και η περισυλλογή, αποκομιδή, μεταφορά και διάθεση των ογκωδών αστικών απορριμμάτων (παλιά έπιπλα, στρώματα, ογκώδη προϊόντα και λοιπά) ενώ δεν αποτελεί υποχρέωση του Δήμου η συλλογή των προϊόντων κηπουρικών εργασιών (κλαδιά, φύλλα κτλ), σύμφωνα με την τροποποίηση του Κανονισμού Καθαριότητας (υπ' αριθμ. 87/2013 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου).

Η συλλογή των ογκωδών αστικών απορριμμάτων αλλά και σημαντικών ποσοτήτων κλαδεμάτων καθώς παρατηρείται σωρεία παραβάσεων, γίνεται χειρονακτικά. Η συνολική ποσότητα ογκωδών απορριμμάτων υπολογίζεται σε 50 τόνους το έτος και αφορά κυρίως στρώματα και έπιπλα. Η συνήθης πρακτική είναι αυτή της μη διαχείρισης. Τα ογκώδη απορρίμματα παραμένουν στον χώρο ή περισυλλέγονται από ρακοσυλλέκτες ή πολύ συχνά καίγονται κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας.

Ποιοτικά χαρακτηριστικά των στερεών αποβλήτων στο Δήμο Δυτικής Μάνης

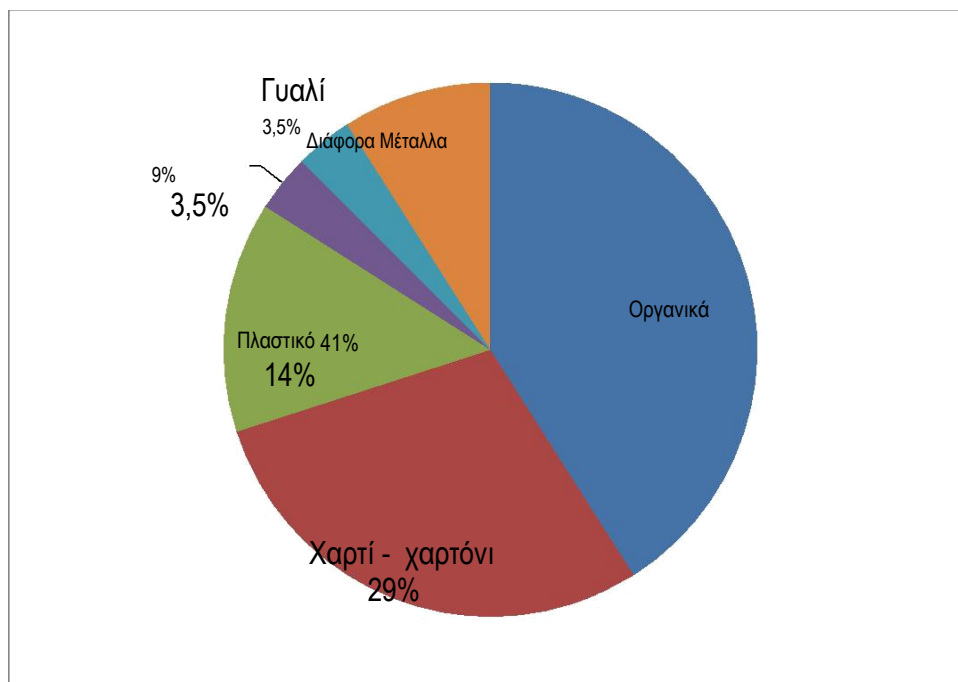
Η ποιοτική σύσταση των αποβλήτων είναι καθοριστικός παράγοντας στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Η ποιοτική σύσταση εξαρτάται από πολλούς παράγοντες και κύρια από τις οικονομικές δραστηριότητες. Η βασική κατηγοριοποίηση της σύνθεσης των αστικών στερεών αποβλήτων αφορά στο:

- οργανικό κλάσμα δηλαδή στα βιοαποδομήσιμα υλικά (υπολείμματα τροφίμων και κήπων, κλαδέματα κ.λπ.)
- χαρτί (χαρτόνι, έντυπο χαρτί, υλικά συσκευασίας κ.λπ.)
- μέταλλα (σιδηρούχα και μη σιδηρούχα μεταλλικά αντικείμενα) -γυαλί (μπουκάλια, ποτήρια, καθρέπτες κ.λπ.)
- πλαστικά (όλα τα είδη πλαστικών και πολυμερών υλικών)
- αδρανή υλικά, που προέρχονται κυρίως από οικοδομικές εργασίες όπως κεραμίδια, πέτρες, τούβλα, τσιμέντο κ.λπ.
- διάφορα υλικά που δεν ανήκουν στις προαναφερόμενες κατηγορίες όπως ξύλο, δέρμα, ύφασμα, ογκώδη αντικείμενα π.χ. έπιπλα, στρώματα κ.ο.κ.

Μέχρι στιγμής δεν έχει πραγματοποιηθεί κάποια μελέτη σχετικά με την ποιοτική σύσταση των αποβλήτων στην περιοχή του Δήμου Δυτικής Μάνης. Για το λόγο αυτό θα χρησιμοποιηθούν, με κάθε επιφύλαξη για την ορθότητά τους, τα δεδομένα του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων τα οποία κρίνεται ότι είναι εγγύτερα στην φυσιογνωμία του Δήμου Δυτικής Μάνης από τα αναφερόμενα στον αναθεωρημένο (2015) Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων.

Σύνθεση Αστικών Στερεών Αποβλήτων

Κατηγορία	Ποσοστό (%) Περιφέρειας Πελοποννήσου ΠΕΣΔΑ 2010	Ποσοστό (%) στο σύνολο της χώρας ΕΣΔΑ 2015
Οργανικά	41,0	44,3
Χαρτί - χαρτόνι	29,0	22,2
Πλαστικό	14,0	13,9
Μέταλλα	3,5	3,9
Γυαλί	3,5	4,3
Λοιπά	9,0	11
Σύνολο	100,0%	100%

Σύνθεση αστικών στερεών αποβλήτων Δήμου Δυτικής Μάνης (ΠΕΣΔΑ 2010)

Με βάση την προαναφερόμενη παραδοχή της ταύτισης της ποιοτικής σύνθεσης των αστικών στερεών αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης με αυτή της Περιφέρειας Πελοποννήσου και την ορθότητα των στοιχείων προκύπτει η ποσοτική σύνθεση των αστικών στερεών αποβλήτων:

Κατηγορία	Ποιοτική σύσταση % των απορριμμάτων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου & το Δήμο Δυτικής Μάνης	Ετήσια ποσότητα στο Δήμο Δυτικής Μάνης (tn/έτος)
Οργανικά	41,0	1.435
Χαρτί - χαρτόνι	29,0	1.015
Πλαστικό	14,0	490
Μέταλλα	3,5	123
Γυαλί	3,5	123
Διάφορα	9,0	315
Σύνολο	100,00	3.500

Σημεία ειδικού ενδιαφέροντος

Τα σημεία ειδικού ενδιαφέροντος σχετίζονται με δραστηριότητες που παράγουν μεγάλες ποσότητες αποβλήτων είτε με σημεία που παρουσιάζουν ειδικό ενδιαφέρον σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων.

Τα σημεία ειδικού ενδιαφέροντος που παράγουν μεγάλες ποσότητες αποβλήτων είναι οι υπεραγορές, τα τουριστικά καταλύματα μεγάλης δυναμικότητας (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια και διαμερίσματα, τουριστικές κατασκηνώσεις) και τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (εστίασης και αναψυχής). Επειδή όπως προαναφέρθηκε το τουριστικό πρότυπο της περιοχής χαρακτηρίζεται από μικρές μονάδες (239 μονάδες με δυναμικότητα μέχρι 20 κλίνες) διάσπαρτες στην παραλιακή ζώνη δεν επιχειρείται σημειακή καταγραφή αλλά επιχειρείται η καταγραφή τους σε ζώνες.

Τα σημεία ειδικού ενδιαφέροντος ως προς την ολοκληρωμένη διαχείριση είναι τα διοικητικά κτήρια: το Δημαρχείο Δυτικής Μάνης στην Καρδαμύλη, το διοικητικό κτήριο της .Ε. Αβίας (πρώην Δημαρχείο), το Γυμνάσιο – Λύκειο Καρδαμύλης, το Δημοτικό Σχολείο Δυτικής Μάνης, το Γυμνάσιο Κάμπου και το Δημοτικό Σχολείο Κάμπου, η βάση της εθελοντικής οργάνωσης ΓΑΙΑ, τα οποία προσφέρονται για την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση του πληθυσμού. Ως προς τις υγειονομικές μονάδες ιατρικά απόβλητα παράγονται μόνο στο Κέντρο Υγείας Αγίου Νικολάου, τα οποία διαχειρίζονται από το Νοσοκομείο Καλαμάτας. Στο Δήμο Δυτικής Μάνης δεν υφίστανται λαϊκές αγορές, σφαγεία, στρατόπεδα και νοσοκομεία.

Δεν επιχειρείται υπολογισμός των παραγόμενων ποσοτήτων καθώς αυτός θα ήταν εξαιρετικά επισφαλής.

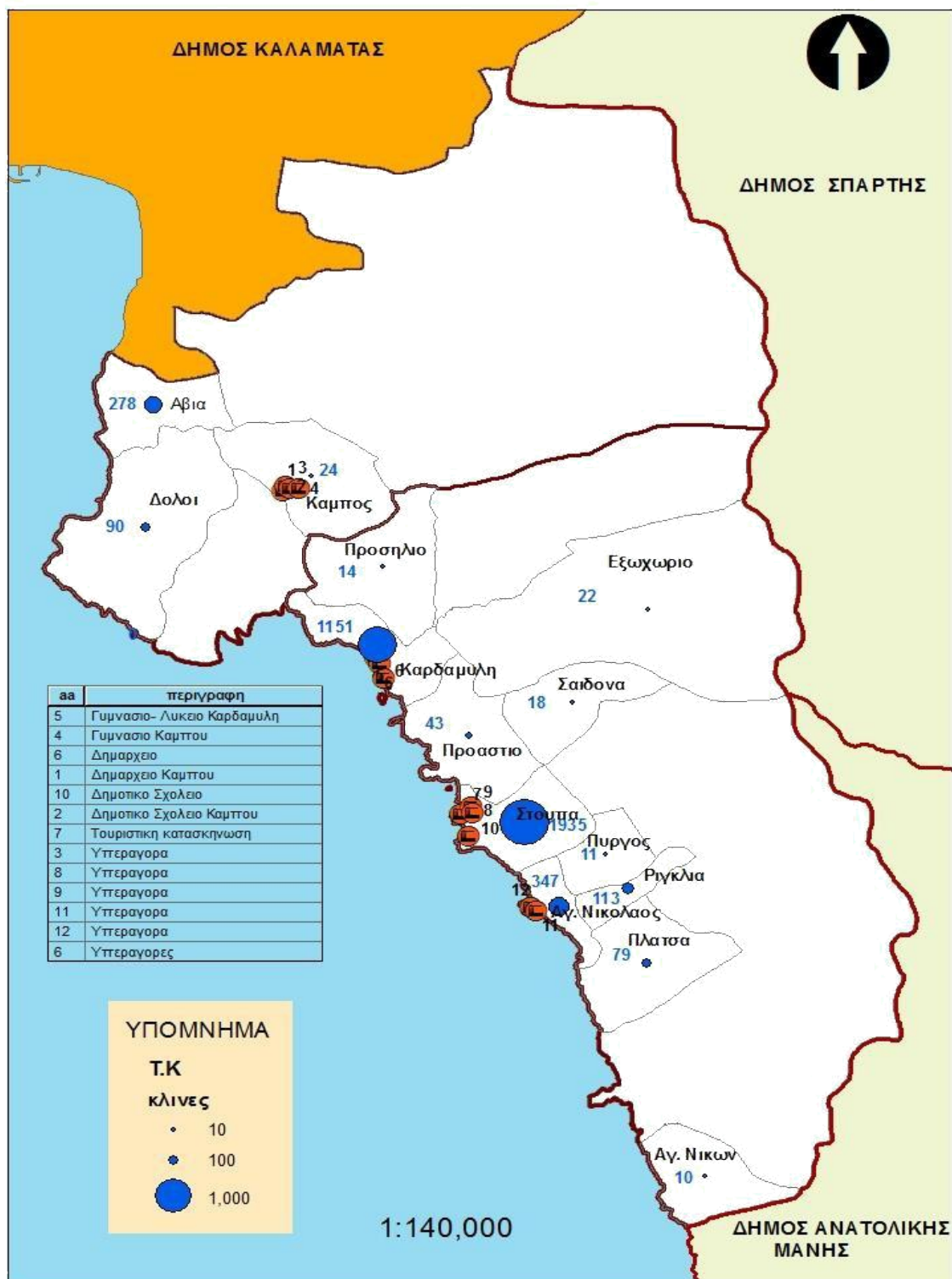
Σημεία ειδικού ενδιαφέροντος ως προς την ποσότητα

Σημείο	Θέση
Υπεραγορά Σαραντέα	Κάμπος
Υπεραγορά Δημητριά	Καρδαμύλη
Υπεραγορά Σπυρέα	Καρδαμύλη
Υπεραγορά Παναγιωτόπουλου	Καρδαμύλη
Υπεραγορά Παναγιωτόπουλου	Στούπα
Υπεραγορά Σαραντέα	Στούπα
Υπεραγορά Σαραντέα	Άγιος Νικόλαος
Υπεραγορά Κολοβέα	Άγιος Νικόλαος
Τουριστική Κατασκήνωση Μπαρμπετσέα Στούπα	Στούπα
Τουριστική ζώνη Α : παραλιακή ζώνη Αβίας	Ακρογιάλι - Κιτριές
Τουριστική ζώνη Β: Καρδαμύλη	Καρδαμύλη
Τουριστική ζώνη Γ: Στούπα	Στούπα
Τουριστική ζώνη Δ: Άγιος Νικόλαος	Άγιος Νικόλαος

Σημεία ειδικού ενδιαφέροντος για την ολοκληρωμένη διαχείριση

Σημείο	Θέση
Γυμνάσιο Κάμπου	Κάμπος
Δημοτικό Σχολείο Κάμπου	Κάμπος
Δημοτικό κτήριο (πρώην Δημαρχείο)	Κάμπος
Γυμνάσιο – Λύκειο Καρδαμύλη	Καρδαμύλη
Δημαρχείο	Καρδαμύλη
Δημοτικό Σχολείο Δυτικής Μάνης	Στούπα
Βάση ΓΑΙΑΣ	Άγιος Νικόλαος
Κέντρο Υγείας Αγίου Νικολάου	Άγιος Νικόλαος

ΧΑΡΤΗΣ ΜΕ ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ

Υφιστάμενη υποδομή και ανθρώπινου δυναμικού

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Δυτικής Μάνης το Αυτοτελές Τμήμα Περιβάλλοντος και Καθαριότητας είναι αρμόδιο για την εξασφάλιση της αποκομιδής και της μεταφοράς των απορριμμάτων, την ανακύκλωση, τη συντήρηση των χώρων πρασίνου και της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων. Συγκεκριμένα το Γραφείο Καθαριότητας και Πρασίνου:

- Μελετά την οργάνωση και λειτουργία του συστήματος συλλογής και μεταφοράς και μεριμνά για την έκδοση της προβλεπόμενης άδειας συλλογής και μεταφοράς.
- Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται για τη βελτίωση των συστημάτων και μέσων που είναι κατάλληλα για τη διασφάλιση της αποκομιδής και μεταφοράς των απορριμμάτων και των ανακυκλώσιμων υλικών και της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων του Δήμου.
- Μελετά και εισηγείται για τις τεχνικές προδιαγραφές και τις αναγκαίες ποσότητες των κάθε είδους τεχνικών μέσων και υλικών που απαιτούνται για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση των παραπάνω λειτουργιών (οχήματα, τεχνικά μέσα, κάδοι κ.λπ.).
- Συγκεντρώνει, τηρεί και επεξεργάζεται στοιχεία από την εκτέλεση των λειτουργιών της καθαριότητας και διαμορφώνει και παρακολουθεί σχετικούς δείκτες αποδοτικότητας.
- Διαμορφώνει τα κατάλληλα προγράμματα για τη διενέργεια των εργασιών καθαριότητας (αποκομιδή απορριμμάτων, ανακυκλώσιμων υλικών, οδοκαθαρισμός, ειδικά συνεργεία κ.λπ.).
- Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται την κατάλληλη συγκρότηση και στελέχωση των διαφόρων συνεργείων και εισηγείται προγράμματα αναγκών ανθρώπινου δυναμικού.
- Προσδιορίζει τα σημεία και μεριμνά για την τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων και κάδων ανακύκλωσης.
- Παρακολουθεί την κανονική εφαρμογή των προγραμμάτων διενέργειας των εργασιών και εποπτεύει την ποιότητα των αποτελεσμάτων των σχετικών εργασιών.
- Καταρτίζει και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης του προσωπικού του Γραφείου.
- Συγκροτεί τα συνεργεία για την αποκομιδή των αστικών απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών και την μεταφορά τους στους ΧΥΤΑ ή τα εργοστάσια επεξεργασίας τους.
- Διενεργεί με τα κατάλληλα συνεργεία και τεχνικά μέσα το έργο της αποκομιδής των αστικών απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών και την μεταφορά τους στους ΧΥΤΑ ή τα εργοστάσια επεξεργασίας τους.

- Μεριμνά για τον σωστό χειρισμό και τη διατήρηση σε καλή κατάσταση των οχημάτων και τεχνικών μέσων που χρησιμοποιούν τα συνεργεία καθαριότητας του Γραφείου.
- Μεριμνά για το πλύσιμο και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των κάδων και των απορριμματοδοχείων συγκέντρωσης των απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών.
- Διενεργεί με τα κατάλληλα συνεργεία και τεχνικά μέσα το έργο του καθαρισμού των οδών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων του Δήμου και της συγκέντρωσης των απορριμμάτων σε χώρους μεταφόρτωσης.
- Συγκροτεί ειδικά συνεργεία και διενεργεί παρεμφερείς εργασίες όπως η περισυλλογή ογκωδών αντικειμένων, ο καθαρισμός από παράνομες αφίσες και διαφημίσεις, ο καθαρισμός εγκαταλελειμμένων οικιών κ.λπ.
- Διαχειρίζεται το στόλο των οχημάτων του Δήμου (απορριμματοφόρα, διάφορα αυτοκινούμενα μηχανήματα, φορτηγά και επιβατηγά οχήματα) μεριμνώντας για τη στελέχωσή τους, την ασφάλισή τους και τον εφοδιασμό με όλα τα σχετικά με την κίνηση έγγραφα.
- Διερευνά τις συνθήκες τυχόν ατυχημάτων και μεριμνά για την αποκατάσταση βλαβών και αποτελεσμάτων ατυχημάτων.
- Σχεδιάζει και εφαρμόζει τα προγράμματα προληπτικής συντήρησης των κάθε είδους οχημάτων και κινητών μηχανημάτων του Δήμου.
- Μεριμνά για την αποκατάσταση κάθε είδους βλαβών και την επισκευή των οχημάτων και κινητών μηχανημάτων του Δήμου.

Σύμφωνα με την Υ.Α. 50910/2001, η προσωρινή αποθήκευση, μεταφόρτωση, αξιοποίηση και διάθεση των στερεών αποβλήτων αποτελούσε ευθύνη των ΦΟ. .Σ.Α. Το 2005 ιδρύθηκε ο Ενιαίος Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Ν.Μεσσηνίας και στη συνέχεια ο ΦΟΔΣΑ Περιφέρειας Πελοποννήσου. Οι αρμοδιότητες του ΦΟ. .Σ.Α. αφορούσαν στην εκπόνηση μελετών αποκατάστασης των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων, στην δημοπράτηση των μελετών δημιουργίας Χ.Υ.Τ.Υ. και μονάδας ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων, πλησίον του Χ.Υ.Τ.Υ. Σύμφωνα με το ισχύον Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) οι Δήμοι του Ν.Μεσσηνίας μαζί με τους Δήμους Μεγαλόπολης και Γόρτυνος του Ν.Αρκαδίας αποτελούν μια διαχειριστική ενότητα, για την εξυπηρέτηση της οποίας προβλεπόταν εγκατάσταση Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΣΔΑ) αποτελούμενη από Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) και ΧΥΤΥΥ. Η χωροθέτηση της εγκατάστασης είχε γίνει πλησίον του οικισμού «Καλλιρόη» της ΔΕ Μελιγαλά του Δήμου Οιχαλίας (Απόφαση 173714/9.7.2014 ΥΠΕΚΑ).

Ο Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων καθορίζει την πολιτική, τις στρατηγικές και τους στόχους διαχείρισης των αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο και προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων. Σε εφαρμογή των κατευθύνσεων του ΕΣΔΑ, καταρτίζονται τα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) που εξειδικεύουν την ολοκληρωμένη διαχείριση του συνόλου των αποβλήτων που παράγονται στη γεωγραφική τους ενότητα. Στα ΠΕΣΔΑ καθορίζονται οι περιοχές που συγκροτούν τις ενότητες διαχείρισης των αποβλήτων, οι μέθοδοι διαχείρισης που πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε διαχειριστική ενότητα, ενώ εξειδικεύονται συγκεκριμένοι στόχοι, μέτρα, όροι και περιορισμοί για την επίτευξη των στρατηγικών και στόχων του ΕΣΔΑ. Ειδικότερα ο νέος ΕΣΔΑ προβλέπει τον καθορισμό της υποχρέωσης των Δήμων να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν τοπικά σχέδια αποκεντρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, την εφαρμογή της διαλογής στην πηγή ως του πλέον δόκιμου τρόπου συλλογής με σκοπό την επίτευξη υψηλής ποιότητας ανακύκλωσης με χωριστή συλλογή και των βιοαποβλήτων, υιοθέτηση μέτρων και δημιουργία δικτύου Πράσινων Σημείων και Κέντρων Ανακύκλωσης Εκπαίδευσης για τη Διαλογή στην Πηγή (ΚΑΕΔΙΣΠ), με χωροταξικά και πληθυσμιακά κριτήρια ένα τουλάχιστον ανά δήμο, εξορθολογισμό κόστους υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων με παροχή κινήτρων, αναβάθμιση των υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων προς τους πολίτες και τους παραγωγούς αποβλήτων, ευαισθητοποίηση και ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής των, θεσμοθέτηση των αρμοδιοτήτων των δήμων, ώστε να μπορούν να υλοποιούν όλο το φάσμα των δράσεων των τοπικών σχεδίων διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της απρόσκοπτης διάθεσης των ανακτήσιμων υλικών και ενίσχυση της τεχνικής επάρκειας τους καθώς των λοιπών φορέων διαχείρισης αποβλήτων, ενθάρρυνση πρωτοβουλιών και συμμετοχή των δράσεων της κοινωνικής οικονομίας στο πλαίσιο των τοπικών δημοτικών σχεδίων αποκεντρωμένης διαχείρισης, ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των τοπικών κοινωνιών και των εμπλεκόμενων φορέων στη διαχείριση αποβλήτων, με στόχο επίτευξη κοινωνικών συναινέσεων. Οι Δήμοι διατηρούν την πλήρη αρμοδιότητα διαχείρισης των απορριμμάτων από το στάδιο της πρόληψης μέχρι και αυτό της τελικής διάθεσης. Στα πλαίσια των τοπικών σχεδίων αποκεντρωμένης διαχείρισης καλούνται να σχεδιάσουν και να υποδείξουν τις ενδεδειγμένες λύσεις για όλες τις υποδομές διαχείρισης σύμφωνα με τους περιφερειακούς σχεδιασμούς.

Η διάθεση των απορριμμάτων του Δήμου Δυτικής Μάνης γίνεται με εργολαβική ανάθεση. Ο Δήμος Δυτικής Μάνης έχει προχωρήσει σε διαγωνισμούς για την εργασία της μεταφοράς των απορριμμάτων χωρίς αποτέλεσμα. Μέχρι την ολοκλήρωση της σύνταξη του παρόντος δεν έχει ανευρεθεί νόμιμη λύση για την τελική διάθεση των απορριμμάτων του Δήμου Δυτικής Μάνης

αλλά ούτε και των υπολοίπων Δήμων του Νομού Μεσσηνίας. Ο Δήμος Δυτικής Μάνης βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία με την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών αλλά και με τους όμορους Δήμους Ανατολικής Μάνης, Καλαμάτας και Σπάρτης για την από κοινού εξεύρεση λύσης.

Εξοπλισμός

Κάδοι προσωρινής αποθήκευσης

Η προσωρινή αποθήκευση των απορριμμάτων γίνεται εντός μεταλλικών, τροχήλατων μηχανικής αποκομιδής κάδων. Οι κάδοι μετακινούνται χειρονακτικά προκειμένου να προσαρμοστούν σε ειδικό μηχανισμό ανύψωσης και ανατροπής των απορριμματοφόρων οχημάτων και να εκκενωθούν στο εσωτερικό των απορριμματοφόρων. Η χωρητικότητα των κάδων είναι 1.100lt εκτός από μικρό αριθμό κάδων στη Δημοτική Ενότητα Αβίας που είναι 600lt. Στην Καρδαμύλη πλησίον του δημοτικού σχολείου έχει τοποθετηθεί ένας υπόγειος κάδος προσωρινής αποθήκευσης απορριμμάτων με χρηματοδότηση από το Πράσινο Ταμείο.

Ο συνολικός αριθμός κάδων για την αποθήκευση σύμμικτων απορριμμάτων είναι 475: 159 στη Δημοτική Ενότητα Αβίας και 316 στη Δημοτική Ενότητα Λεύκτρου. Οι κάδοι είναι κατανεμημένοι σε 215 θέσεις: 98 στη Δημοτική Ενότητα Αβίας και 117 στη Δημοτική Ενότητα Λεύκτρου. Σημαντικός αριθμός κάδων παρουσιάζει προβλήματα (χαλασμένες ρόδες και καπάκια, τρύπιοι κ.λπ.). Η χωροθέτηση των κάδων έχει γίνει κυρίως στην λογική της εξυπηρέτησης των κατοίκων. Απαιτείται επανασχεδιασμός της χωροθέτησης καθώς σε κάποιες περιπτώσεις η εργασία της αποκομιδής των απορριμμάτων εγκυμονεί κινδύνους για την ασφάλεια των εργαζομένων αλλά και για την κυκλοφορία (επί της Ε.Ο. Καλαμάτας – Αρεόπολης, σε στροφές, αποκομιδή με όπισθεν κίνηση των οχημάτων), αυξάνει σημαντικά το χρόνο αποκομιδής (σε πολύ μικρές αποστάσεις μεταξύ τους, δυσχερής πρόσβαση λόγω στενότητας του οδικού δικτύου κ.λπ.), προκαλώντας αισθητική ρύπανση (γεινίαση με μνημεία, θέσεις θέας κ.ο.κ.).

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται ο αριθμός των κάδων και των θέσεων χωροθέτησής τους ανά Τοπική Κοινότητα. Ο αριθμός είναι ενδεικτικός καθώς μέχρι την ολοκλήρωση της σύνταξης του Τοπικού Σχεδίου κάδοι μετακινήθηκαν σε προσφορότερες θέσεις και αποσύρθηκαν κατεστραμμένοι κάδοι. Πρόσθετα δεν επιχειρείται η εξαγωγή δεικτών εξυπηρέτησης (π.χ. κάδοι ανά 100 κατοίκους, ή κάδοι ανά νοικοκυριό) καθώς δεν θα αποτύπωναν την πραγματική υφιστάμενη κατάσταση εξυπηρέτησης των δημοτών λόγω της εκτεταμένης εκτός σχεδίου δόμησης και εξοχικής κατοικίας, αλλά και την ύπαρξη σημαντικού αριθμού θέσεων που ουσιαστικά εξυπηρετούν περισσότερες από μία Τοπικές Κοινότητες).

Κάδοι και αριθμός θέσεων ανά Τοπική Κοινότητα

Δημοτική Ενότητα Αβίας

Τ.Κ. / Οικισμός	Αριθμός Θέσεων	Αριθμός κάδων
Τ.Κ. Κάμπου	17	30
Τ.Κ. Αβίας	21	42
Τ.Κ. Αλτομιρά	0	0
Τ.Κ. Δολών	29	41
Τ.Κ. Κέντρου	6	12
Τ.Κ. Πηγαδίων	0	0
Τ.Κ. Σταυροπηγίου	17	23
Τ.Κ. Σωτηριανίκων	8	11
Σύνολο	98	159

Δημοτική Ενότητα Λεύκτρου

Τ.Κ. / Οικισμός	Αριθμός Θέσεων	Αριθμός κάδων
Τ.Κ. Αγίου Νικολάου	6	27
Τ.Κ. Αγίου Νίκωνος	4	6
Τ.Κ. Εξωχωρίου	13	22
Τ.Κ. Θαλαμών	2	7
Τ.Κ. Καρδαμύλης	12	45
Τ.Κ. Καρυοβουνίου	4	5
Τ.Κ. Καστανέας	1	6
Τ.Κ. Λαγκάδας	3	10
Τ.Κ. Μηλέας	11	18
Τ.Κ. Νεοχωρίου	15	70
Τ.Κ. Νομιστή	2	8
Τ.Κ. Πλάτσας	6	17
Τ.Κ. Προαστίου	15	27
Τ.Κ. Προσηλίου	4	11
Τ.Κ. Πύργου	3	7
Τ.Κ. Ριγκλίων	6	10
Τ.Κ. Σαϊδόνας	5	7
Τ.Κ. Τραχήλας	1	5
Τ.Κ. Τσερίων	4	8
Σύνολο	117	316

β) Απορριμματοφόρα οχήματα

Ο Δήμος Δυτικής Μάνης διαθέτει 4 απορριμματοφόρα οχήματα, 3 τύπου μύλου και ένα τύπου πρέσας. Τα 3 από τα 4 οχήματα είναι παλαιά: 2 έχουν συμπληρώσει 16 χρόνια, το 1 έχει συμπληρώσει 21 χρόνια και μόνο το 1 έχει παλαιότητα μικρότερη της πενταετίας. Με αποτέλεσμα πολύ συχνά να εμφανίζονται λειτουργικές βλάβες, περιβαλλοντική όχληση, υψηλή κατανάλωση καυσίμων, υψηλό κόστος συντήρησης και επισκευών ενώ παράλληλα μειώνει την αξιοπιστία της Υπηρεσίας ιδιαίτερα κατά την θερινή περίοδο αιχμής

ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

Αριθμός κυκλοφορίας	Μάρκα	Μοντέλο	Τύπος	Ημερομηνία Α' κυκλοφορίας
KHY 2736	MERCEDES	750	Μύλος 970.07 (1523)	7/10/1999
KHY 2750	MERCEDES		Μύλος 1922K/3B	2/6/1994
KHH 3844	MAN	TGS26.360 6x4	Πρέσα D511637550	16/7/2010
KHY 2723	MERCEDES	970.07 (1523) Atego	Μύλος 1523	25/6/1999

Πρόσθετα, ο Δήμος Δυτικής Μάνης χρησιμοποιεί:

α) το απορριμματοφόρο όχημα ΚΗΗ 2848 που έχει παραχωρηθεί με απόφαση του ΕΣΔΙΣΑ στο Δήμο Καλαμάτας με συμφωνία να εξυπηρετεί και το Δήμο Δυτικής Μάνης για την αποκομιδή του περιεχομένου των μπλέ κάδων β) το φορτηγό όχημα ΚΗΗ 3847 για την αποκομιδή των ογκωδών απορριμμάτων.

Το έτος 2014 προστέθηκε στη δυναμικότητα των οχημάτων και των ΜΕ του Δήμου ένα καδοπλυντήριο, δωρεά του Δήμου Αθηναίων. Το εν λόγω μηχανήμα έργου δεν έχει μέχρι στιγμής χρησιμοποιηθεί καθώς υφίσταται βλάβη στο σύστημα της πλύσης και πρόσθετα δεν υπηρετεί κατάλληλο προσωπικό για το χειρισμό του (χειριστής ΜΕ).

Κατάσταση Μηχανημάτων Υπηρεσίας Καθαριότητας

Αρ. Κυκλοφορίας	Μάρκα	Είδος	Τύπος	Ημερομηνία Έκδοσης Α' άδειας	Τρόπος απόκτησης
ME 8218	Renault Perivallontiki	46 ΚΑΔΟΠΛΥΝΤΗΡΙΟ	JET 40 EH	8.9.2004	Δωρεά από το Δήμο Αθηναίων

Η αποκομιδή των απορριμμάτων στο Δήμο Δυτικής Μάνης καλύπτει 25 Τοπικές Κοινότητες και 73 οικισμούς. Τα απορρίμματα παραμένουν εντός των απορριμματοφόρων μέχρι την μεταφόρτωσή τους για την μεταφορά τους στον τελικό αποδέκτη. Το δεδομένο αυτό δημιουργεί σημαντική επιβάρυνση στα απορριμματοφόρα οχήματα και αδυναμία προγραμματισμού των δρομολογίων και συνεπώς μεγάλη ανασφάλεια στη λειτουργία της Υπηρεσίας ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες αιχμής.

Η αποκομιδή των απορριμμάτων είναι οργανωμένη σε 7 διαδρομές:

1. Άγιος Νίκωνας, Λαγκάδα, Πλάτανος, Θαλάμες, Νομιτσή, Πλάτσα, Πηγή, Μπαζιγέικα, Ρίγκλια
2. Καρδαμύλη, Καλαμίτσι, Ν.Προάστιο, Στούπα, Λεύκτρο, Άγιος Νικόλαος, στην οποία προστίθενται και οι διαδρομές:
- Άγιος Δημήτριος, Τραχήλα
- Κάλυβες
3. Κυβέλεια, Μηλέα, Κάτω Χώρα, Καρυοβούνι, Δρυόπη, Καστάνια, Σαϊδόνα, Πύργος, Νεοχώρι, Άγιος Βασίλειος στην οποία προστίθεται και η διαδρομή:
- Άνω Ρίγκλια, Ελαιοχώρι
4. Αγία Σοφία, Πετροβούνι, Χώρα, Εξωχώρι, Στάρα, Προάστιο, Λάκκος, Πετροβούνι
5. Κάμπος, Οροβά, Βόρειο, Κέντρο, Ανατολικό, Κέντρο, Χώρα Γαϊτσών, Τσέρια, Καταφύγιο, Πεδινό, Λεπτίνι, Προσήλιο
6. Κάμπος, Σταυροπήγιο, Μάλτα, Κάτω Δολοί, Άνω Δολοί, Καλιανέικα, Κιτριές, Πλάτωμα
7. Κάμπος, Χαραυγή, Σωτηριάνικα, Κουρής, Μεγάλη Μαντίνεια, Αρχοντικό, Αβία Ακρογιάλι, Πλάτωμα

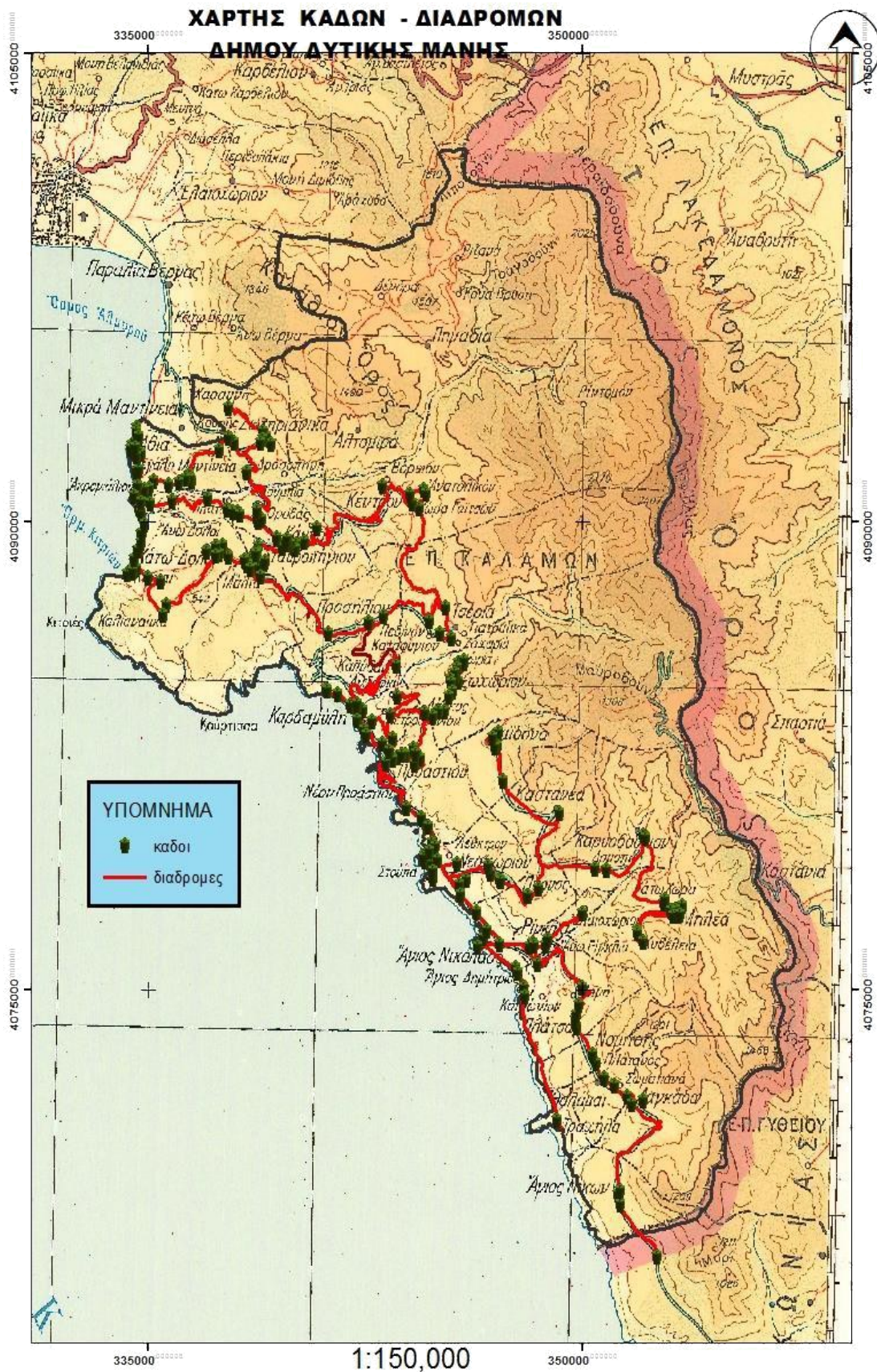
Το πρόγραμμα αποκομιδής διαφοροποιείται κυρίως βάσει της διασφάλισης της μεταφοράς και διάθεσης των αποβλήτων και δευτερευόντως βάσει της εποχής. Η παραγωγή των αστικών στερεών αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα καθώς ο Δήμος είναι τουριστικός με περίοδο αιχμής τον Αύγουστο. Η αποκομιδή στην ορεινή

ζώνη γίνεται 1 φορά την εβδομάδα τη χειμερινή περίοδο και 2 φορές την εβδομάδα τη θερινή ενώ στην παραλιακή γίνεται 2-3 φορές τη χειμερινή περίοδο και καθημερινά τη θερινή.

Διαδρομές απορριματοφόρων οχημάτων

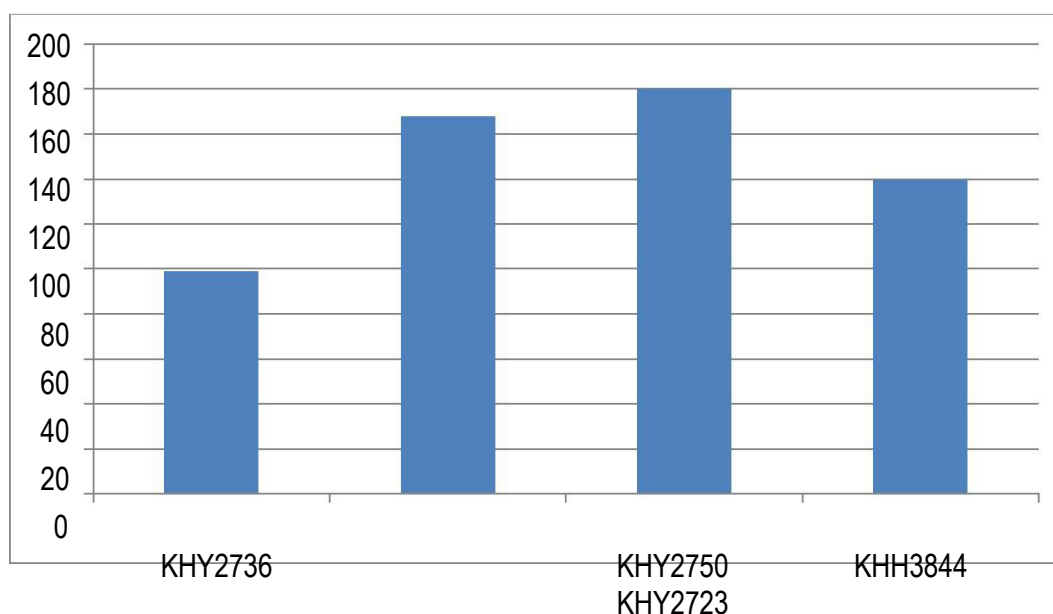
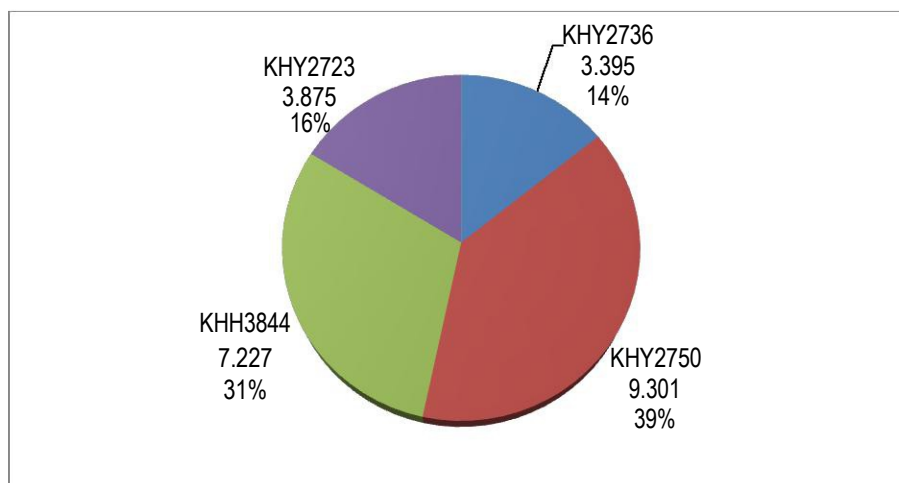
α/α	Περιγραφή	Απόσταση
1	Άγιος Νίκωνας, Λαγκάδα, Πλάτανος, Θαλάμες, Νομιτσή, Πλάτσα, Πηγή, Μπαζιγέικα	49Km
2	Κάλυβες, Καρδαμύλη, Καλαμίτσι, Ν.Προάστιο, Στούπα, Λεύκτρο, Άγιος Νικόλαος, Άγιος Δημήτριος, Τραχήλα	52,5
3	-Κυβέλεια, Μηλέα, Κάτω Χώρα, Καρυοβούνι, Δρυόπη, Καστάνια, Σαϊδόνια, Πύργος, Νεοχώρι, Άγιος Βασίλειος -Ρίγκλια, Άνω Ρίγκλια, Ελαιοχώρι	53 Km 15 Km
4	Αγία Σοφία, Πετροβούνι, Χώρα, Εξωχώρι, Στάρα, Λάκκος, Προάστιο	31,5
5	Κάμπος, Οροβά, Βόρειο, Κέντρο, Ανατολικό, Κέντρο, Χώρα Γαϊτσών, Τσέρια, Καταφύγιο, Πεδινό, Λεπτίνι, Προσήλιο	37
6	Κάμπος, Σταυροπήγιο, Μάλτα, Κάτω Δολοί, Άνω Δολοί, Καλιανέϊκα, Κιτριές	26,5
7	Κάμπος, Χαραυγή, Σωτηριάνικα, Κουρής, Μεγάλη Μαντίνεια, Αρχοντικό, Αβία Ακρογιάλι, Πλάτωμα	29,6

Σε ετήσια βάση για την αποκομιδή και την μεταφορά των αποβλήτων τα απορριμματοφόρα οχήματα διανύουν περίπου 24.000Km. Το μεγαλύτερο ποσοστό των διανυθέντων χιλιομετρικών δρομολογίων καλύπτεται από το απορριμματοφόρο όχημα ΚΗΥ 2750 (39,1%) ενώ το μεγαλύτερο μέρος των συλλεχθέντων αποβλήτων καλύπτεται από το απορριμματοφόρο όχημα ΚΗΗ 3844 (τύπου πρέσας) που καλύπτει την παραλιακή ζώνη της .Ε. Λεύκτρου.

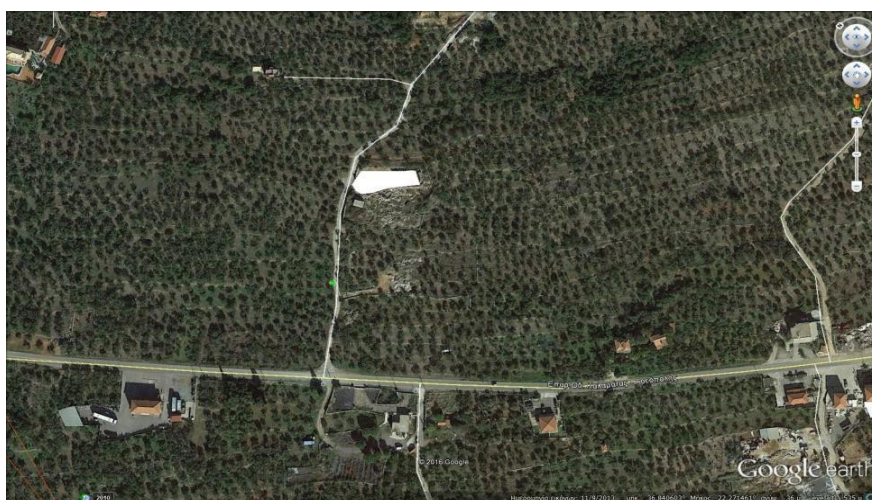
Διανυθέντα Km και εκτελεσθέντα δρομολόγια ανά απορριματοφόρο το έτος 2015

Απορριματοφόρο όχημα	Αριθμός Δρομολογίων	% Συνολικού αριθμού δρομολογίων	Διανυθέντα Km το έτος 2015	% διανυθέντων Km
ΚΗΥ2736	99	16,9	3.395	14,3
ΚΗΥ2750	168	28,6	9.301	39,1
ΚΗΗ3844	180	30,7	7.227	30,4
ΚΗΥ2723	140	23,9	3.875	16,3
Σύνολο	587	100	23.798	100

Αριθμός δρομολογίων ανά απορριματοφόρο όχημα το έτος 2015**Διανυθέντα Km / απορριματοφόρο το έτος 2015**

γ) Κτήρια και χώροι

Οι διοικητικές εγκαταστάσεις στεγάζονται στο Δημαρχείο. Δεν υφίσταται οργανωμένη εγκατάσταση για τη λειτουργία της Υπηρεσίας καθαριότητας (αποθήκευση κάδων, στάθμευση απορριμμάτων κ.λπ.). Η στάθμευση των οχημάτων του Δήμου γίνεται σε μισθωμένο χώρο στο Νέο Προάστιο της Τ.Κ. Προαστίου επί της Ε.Ο Καλαμάτας – Αρεόπολης. Η στάθμευση των απορριμματοφόρων οχημάτων στη .Ε. Λεύκτρου γίνεται επίσης σε μισθωμένο χώρο (Άπλωμα Κολοκοτρώνη), στον οποίο έχουν τοποθετηθεί κάδοι προσωρινής απόθεσης απορριμμάτων για την εξυπηρέτηση των επαγγελματιών της Τ.Κ. Νεοχωρίου κατά τη θερινή περίοδο ώστε να μην επιβαρύνονται οι κάδοι εντός των οικισμών.

Χώρος στάθμευσης απορριμματοφόρων .Ε. Λεύκτρου

Η στάθμευση των απορριμματοφόρων οχημάτων στη .Ε. Αβίας γίνεται στον προαύλιο χώρο του κτηρίου της .Ε. Αβίας στον Κάμπο και τη θερινή περίοδο πλησίον του γηπέδου Κάμπου.

Χώρος στάθμευσης απορριμματοφόρων οχημάτων στη .Ε. Αβίας

Η μεταφόρτωση των απορριμμάτων για την μεταφορά των αστικών αποβλήτων στον τελικό αποδέκτη γίνεται σε ιδιόκτητο χώρο με ευθύνη του εργολάβου στον οποίο έχει ανατεθεί η Υπηρεσία. Ο χώρος μεταφόρτωσης απέχει 7 Km από το χώρο στάθμευσης των απορριμματοφόρων στη Δ.Ε. Αβίας και 21 Km από το χώρο στάθμευσης των απορριμματοφόρων στη Δ.Ε. Λεύκτρου.

δ) Προσωπικό

Η κατάσταση στην Υπηρεσία Καθαριότητας χαρακτηρίζεται από έλλειψη προσωπικού όπως άλλωστε και συνολικά στο Δήμο Δυτικής Μάνης. Επισημαίνεται ότι οι υπηρετούντες στην Υπηρεσία Καθαριότητας δεν επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών ενώ παράλληλα εξυπηρετούν και άλλες ανάγκες του Δήμου (π.χ. έργα, ύδρευση, καθαριότητα κτηρίων κ.λπ.). Οι αυξημένες ανάγκες της θερινής περιόδου καλύπτονται από συμβάσεις ορισμένου χρόνου. Οι υπηρετούντες στην Υπηρεσία Καθαριότητας είναι μόλις 7 άτομα και υπολείπονται σημαντικά των προβλεπόμενων στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Απόφαση 6645 Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου/ ΦΕΚ 2278 Β/12 Οκτωβρίου 2011) θέσεων εργασίας που σχετίζονται με την εν λόγω υπηρεσία.

Εκπαιδευτική βαθμίδα / Ειδικότητα	Προβλεπόμενες θέσεις	Υπηρετούντες
Π.Ε. Περιβάλλοντος	1	1
ΠΕ Χημικών Μηχανικών	1	0
ΤΕ Εποπτών Δημόσιας Υγείας	1	0
ΔΕ Διοικητικού		0
Δημοτικής Αστυνομίας	3	0
ΔΕ Οδηγών / Οδηγών Απορριμματοφόρων	5	3
ΥΕ Εργατών Καθαριότητας	7	2
ΥΕ Βοηθητικού Προσωπικού (καθαρίστριες)	1	
ΥΕ Εργατών Κοιμητηρίου	2	
ΥΕ Εργατών Γενικών Καθηκόντων	2	1

Οικονομικά στοιχεία

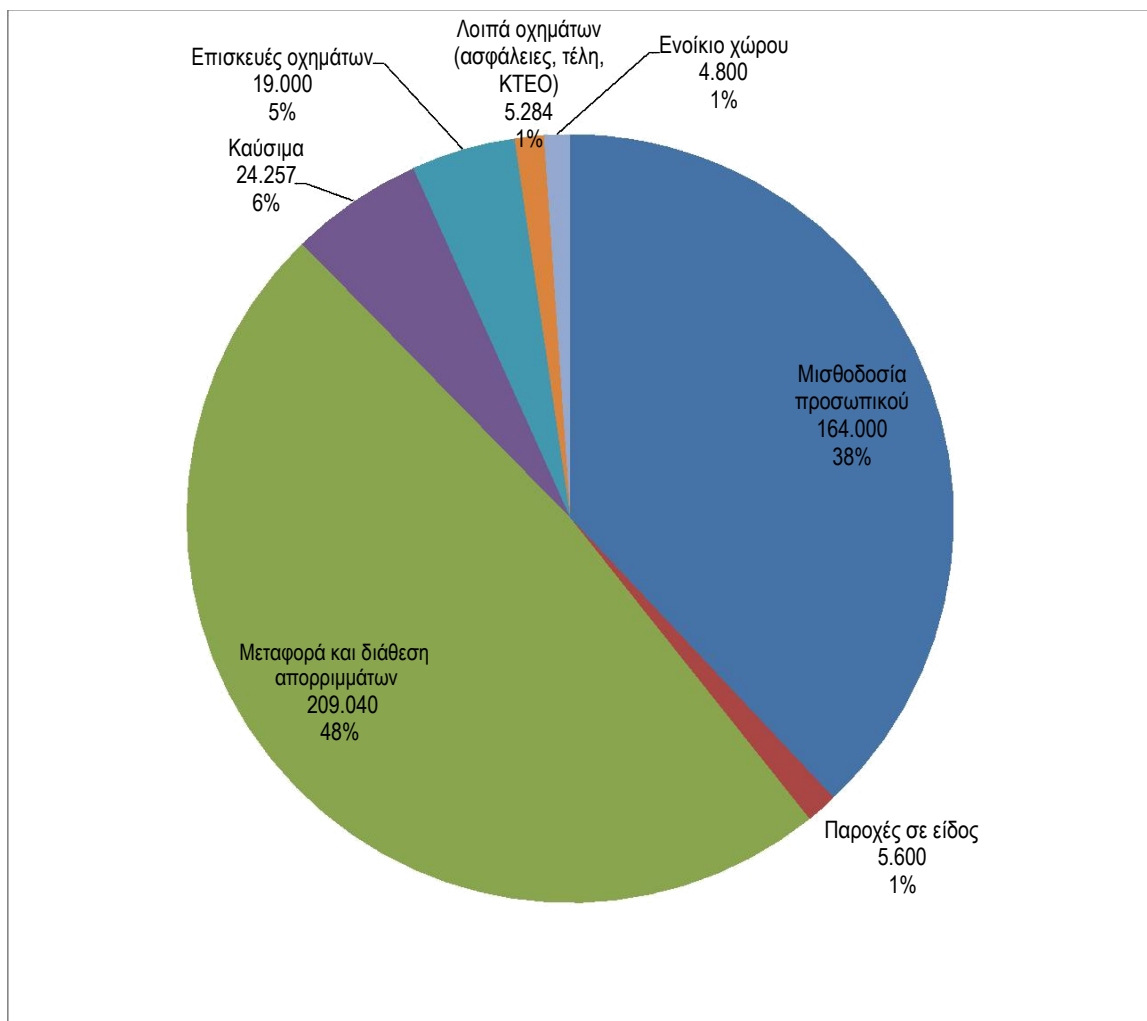
Τα έσοδα της Υπηρεσίας Καθαριότητας καλύπτονται από τα τέλη Καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού. Δεν κατέστη δυνατό να αποτυπωθεί επακριβώς η κατανομή των εσόδων από το συγκεκριμένο τέλος.

Το ετήσιο λειτουργικό κόστος του Δήμου Δυτικής Μάνης υπολογίζεται με βάση στοιχεία και εκτιμήσεις της Οικονομικής Υπηρεσίας επί των πραγματικών δεδομένων του έτους 2015. Οι δαπάνες αφορούν στις κύριες κατηγορίες εξόδων:

- ☛ Κόστος προσωπικού: αποδοχές εργοδοτικές εισφορές, λοιπές παροχές (προμήθεια γάλακτος, είδη ατομικής προστασίας).
- ☛ Κόστος οχημάτων: κόστη καυσίμων και λιπαντικών, κόστη συντήρησης και επισκευών, ασφάλιστρα, ΚΤΕΟ και τέλη κυκλοφορίας
- ☛ Κόστος μεταφοράς και διάθεσης απορριμμάτων
- ☛ Λοιπά: Ενοίκιο χώρου, δικαιώματα τρίτων (ΔΕΗ) από την είσπραξη τελών

Δαπάνες υπηρεσίας καθαριότητας έτους 2015

Δαπάνες	2015
Μισθοδοσία προσωπικού	164.000
Παροχές σε είδος	5.600
Μεταφορά και διάθεση απορριμμάτων	209.040
Ενοίκιο χώρου	4.800
Επισκευές	19.000
Ασφάλειες, τέλη οχημάτων, ΚΤΕΟ	5.284
Κάυσιμα	24.257
Σύνολο	383.723

Κατανομή εξόδων

Η συνολική δαπάνη για τη διαχείριση των απορριμμάτων υπερβαίνει τα 124 ευρώ ανά τόνο απορριμμάτων. Επισημαίνεται ότι δεν κατέστη δυνατό να υπολογιστούν και να συμπεριληφθούν μια σειρά από έξοδα όπως: το δικαιώματα τρίτων από την είσπραξη τελών (ΔΕΗ), το λειτουργικό κόστος της Υπηρεσίας ως ποσοστό του λειτουργικού κόστους των Δημοτικών Υπηρεσιών (κόστη τηλεπικοινωνιών, ηλεκτροφωτισμού κ.ο.κ.) τα οποία κρίνεται ότι αντισταθμίζονται από το κόστος της μισθοδοσίας των υπαλλήλων που περιλαμβάνεται στο σύνολό της στην Υπηρεσία Καθαριότητας παρότι το προσωπικό απασχολείται και σε άλλες Υπηρεσίες (π.χ. έργα).

Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης

Συμπερασματικά τα **κύρια χαρακτηριστικά** της υφιστάμενης κατάστασης στη διαχείριση των απορριμμάτων στο Δήμο Δυτικής Μάνης χαρακτηρίζεται από:

- την έλλειψη χώρου επεξεργασίας και τελικής διάθεσης των στερών αποβλήτων του -τη συλλογή και τη διάθεση του μεγαλύτερου μέρους των απορριμμάτων σε σύμμεικτη μορφή και την περιορισμένη χωρικά και ποσοτικά ανακύκλωση.
- την εποχιακή διακύμανση των παραγόμενων αποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών

Η αξιολόγηση της υφιστάμενης διαχείρισης των στερεών αποβλήτων με την ανάλυση των προβλημάτων και των δυνατοτήτων έχει ως εξής:

Προβλήματα

- Ανυπαρξία εγκαταστάσεων επεξεργασίας και διάθεσης
- Ανεπαρκής στελέχωση και έλλειψη προσωπικού
- Παλαιωμένος εξοπλισμός (κάδοι, απορριμματοφόρα) και έλλειψη εξοπλισμού (π.χ. στοκ κάδων, κάδοι κομποστοποίησης, τεμαχιστής, δεματοποιητής κ.λπ.)
- Έλλειψη αναλυτικών στοιχείων και δεδομένων για τη διαχείριση των απορριμμάτων (ποσότητες, έξοδα, έσοδα κ.λπ.)
- Διαχρονική απουσία επενδύσεων στην αποκομιδή και διαχείριση -Έλλειψη περιβαλλοντικής συνείδησης και η απουσία συστηματικής ενημέρωσης των κατοίκων -Έλλειψη αστυνόμευσης
- Αποκομιδή των απορριμμάτων σε σύμμεικτη μορφή
- Περιορισμένη χρονικά και χωρικά ανακύκλωση συσκευασιών

Περιορισμοί

- Εκτεταμένο, πολυάριθμο και μικρού μεγέθους δίκτυο οικισμών σε συνδυασμό με εκτεταμένη εκτός σχεδίου και εκτός οικισμών δόμηση -Γηρασμένος πληθυσμός -Οικοπεδοποίηση της γης -Πλάτος οδικού δικτύου εντός των οικισμών -Έλλειψη δημοτικών εκτάσεων

Δυνατότητες & Ευκαιρίες

-Η εκτιμώμενη σύσταση και ποσότητα των αποβλήτων -Η αγροτική φυσιογνωμία της περιοχής, η εμπειρία σε ζητήματα επαναχρησιμοποίησης και κομποστοποίησης και οι δυνατότητες οικιακής κομποστοποίησης και διάθεσης του προϊόντος της

-Η διάθεση προσφοράς των εργαζομένων -Η συγκέντρωση του μεγαλύτερου όγκου των ανακυκλώσιμων σε περιορισμένη ζώνη

-Η συνεργατική διάθεση των ΜΚΟ, φορέων, επιχειρήσεων, κατοίκων κ.λπ. της περιοχής

-Η γειτνίαση με το Δήμο Καλαμάτας και η δυνατότητα διαδημοτικής συνεργασίας -Η οικολογική συνείδηση μεγάλου μέρους των κατοίκων και των επισκεπτών

-Τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα (ΕΣΠΑ, Πράσινο Ταμείο, LIFE κ.τ.λ.)

-Η επιβολή τελών με βάση τις παραγόμενες ποσότητες -Η ανάπτυξη πράσινων σημείων

Κρίσιμα ζητήματα

-Η διασφάλιση της επεξεργασίας με διαδημοτική συνεργασία και της τελικής διάθεσης του υπολείμματος -Η μείωση του όγκου των παραγόμενων αποβλήτων

-Η επαναχρησιμοποίηση, κομποστοποίηση και η επέκταση των ρευμάτων της ανακύκλωσης στο σύνολο της χωρικής επικράτειας του Δήμου -Η χωρική και χρονική ανομοιογένεια στην παραγωγή των αστικών στερεών αποβλήτων

-Η μείωση του κόστους διαχείρισης και η ορθολογική κατανομή του -Η ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης των πολιτών και των επισκεπτών -

Η χωροθέτηση κεντρικού και περιφερειακών πράσινων σημείων

-Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων και των επισκεπτών της περιοχής

Γ. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων βασιζόμενο στις κείμενες διατάξεις, στον Εθνικό και Περιφερειακό Σχεδιασμό και στην αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης διαχείρισης των στερεών αποβλήτων αποβλέπει στο σχεδιασμό ενός αποκεντρωμένου και ορθολογικού – περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά - συστήματος διαχείρισης αποβλήτων, εναρμονισμένου με το Περιφερειακό και το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων.

Η εθνική πολιτική για τα απόβλητα είναι προσανατολισμένη στους εξής στόχους - ορόσημα για το 2020: τα κατά κεφαλή παραγόμενα απόβλητα να έχουν μειωθεί δραστικά, η προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση με χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων - βιοαποβλήτων να εφαρμόζεται στο 50% του συνόλου των ΑΣΑ, η ανάκτηση ενέργειας να αποτελεί συμπληρωματική μορφή διαχείρισης, όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια κάθε άλλου είδους ανάκτησης και η υγειονομική ταφή να αποτελεί την τελευταία επιλογή και να έχει περιοριστεί σε λιγότερο από το 30% του συνόλου των ΑΣΑ.

Ειδικότερα οι κυριότεροι στόχοι μέχρι το 2020 που ορίζονται μέσω του επικαιροποιημένου Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων αφορούν σε:

- Καθιέρωση της χωριστής συλλογής αποβλήτων: χαρτιού, γυαλιού, μετάλλων και πλαστικών ώστε να εξασφαλισθεί η ανακύκλωση του 65% του συνολικού βάρους από το στάδιο της προδιαλογής.
- Ανάπτυξη δικτύου Πράσινων Σημείων και Κέντρων Ανακύκλωσης Εκπαίδευσης για τη διαλογή στην Πηγή (ΚΑΔΕΣΙΠ).
- Καθιέρωση της χωριστής συλλογής των βιοαποβλήτων ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της χωριστής συλλογής σε 40% του συνολικού βάρους των βιοαποβλήτων.
- Οργάνωση της χωριστής συλλογής και σε άλλα ρεύματα των ΑΣΑ με στοχευμένη συλλογή για περαιτέρω προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση.
- Θεώρηση της οικιακής κομποστοποίησης ως ανακύκλωσης και όχι ως πρόληψης.
- Θεσμοθέτηση μέτρων για πρόληψη παραγωγής αποβλήτων και ιδίως για τα απόβλητα τροφίμων και την συσκευασία.
- Αναβάθμιση της ποιότητας του εξοπλισμού των πόλεων (κάδοι, οχήματα, αποτμήσεις πεζοδρομίων, δημόσιοι συμβολισμοί καθαριότητας, σάρωθρα οδών κλπ).

Εκπόνηση και εφαρμογή τοπικών σχεδίων διαχείρισης και θεσμοθέτηση κανονιστικών πράξεων που θα οργανώνουν τις τοπικές κοινωνίες και θα επιβραβεύουν την περιβαλλοντική διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων από τους ΟΤΑ.

Επанаσχεδιασμό των αναγκαίων έργων και υποδομών στους υπό αναθεώρηση περιφερειακούς σχεδιασμούς στην κατεύθυνση αναθεώρησης των στόχων μέχρι το 2020 υπέρ της ανακύκλωσης και των ανώτερων μορφών διαχείρισης με ιδιαίτερη έμφαση στη διαλογή στην πηγή και με ελαχιστοποίηση της επεξεργασίας συμμείκτων.

Ενίσχυση – ανάπτυξη του κεντρικού μηχανισμού καταγραφής και επεξεργασίας δεδομένων παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων, ώστε να διασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητα από την παραγωγή έως τον τελικό προορισμό τους.

Εξάλειψη παράνομης διακίνησης αποβλήτων εντός της χώρας, για την ανάπτυξη υγιούς και περιβαλλοντικά ορθής επιχειρηματικότητας στον τομέα διαχείρισης αποβλήτων.

Ενίσχυση ελέγχων – επιθεωρήσεων και μηχανισμών υποστήριξης για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία

Δημιουργία προϋποθέσεων για την δραστική μείωση της εξαγωγής αποβλήτων, καθώς αυτό συνεπάγεται σημαντική απώλεια δυνητικών πόρων και ταυτόχρονα ευκαιριών ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας μέσω της επεξεργασίας και ανακύκλωσης.

Στόχοι

Η στρατηγική του Δήμου Δυτικής Μάνης για την ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων επικεντρώνεται στην πρόληψη της παραγωγής των αποβλήτων, στην επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση στην πηγή με διασφάλιση των υποδομών για βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων και τη διασφάλιση της τελικής διάθεσης των αποβλήτων.

Οι ειδικότεροι στόχοι αφορούν:

- στη διασφάλιση της επεξεργασίας των αστικών στερεών αποβλήτων και της τελικής διάθεσης του υπολείμματος
- στην ακριβή ποσοτικοποίηση όλων των στοιχείων της Υπηρεσίας (ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία αποβλήτων, έσοδα, έξοδα, χώροι παραγωγής κ.ο.κ)
- στη μείωση της ποσότητας των παραγόμενων ποσοτήτων
- στη χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων
- στη χωριστή συλλογή του γυαλιού, χαρτιού, πλαστικού, μετάλλου
- στη διαχείριση των ειδικών αποβλήτων (ογκώδη, έπιπλα, σιδηρικά, κλαδέματα κ.λπ.)
- στη μείωση του κόστους διαχείρισης
- στη βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες
- στη συμμετοχή και ευαισθητοποίηση των πολιτών
- στη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος της περιοχής και κατ'επέκταση της ποιότητας ζωής και του τουριστικού προϊόντος της
- στην παρακολούθηση της υλοποίησης του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης με μετρήσιμους δείκτες.

Ο βασικός στόχος της ολοκληρωμένης διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων που είναι η εκτροπή του οργανικού κλάσματος των ΑΣΑ και η διασφάλιση της κομποστοποίησης είτε μέσω διαδημοτικής συνεργασίας (ενδεχομένως με το Δήμο Καλαμάτας) ή με μικρές υποδομές του Δήμου καθώς και η διασφάλιση της επεξεργασίας και της τελικής διάθεσης του υπολείμματος. Οι περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες της περιοχής σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες χρήσεις γης αλλά και η διοικητική δομή του Δήμου Δυτικής Μάνης στην παρούσα φάση δεν συνηγορούν στην ανάπτυξη ολοκληρωμένου αυτόνομου συστήματος επεξεργασίας και διάθεσης των στερεών αποβλήτων του. Αναμένονται γι' αυτό τα αποτελέσματα της

επαναδιαπραγμάτευσης της Κεντρικής Διοίκησης σχετικά με την υλοποίηση του ΣΔΙΤ και η αναμενόμενη επικαιροποίηση του Περιφερειακού Σχεδιασμού.

Επισημαίνεται ότι ο Δήμος Δυτικής Μάνης, ακριβώς λόγω των ιδιοτεροτήτων του που δεν συνηγορούν στην ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των στερεών αποβλήτων του, συντάσσεται με την υλοποίηση του Σ.Δ.Ι.Τ. Πελοποννήσου που διασφαλίζει την διαχείριση των αποβλήτων του.

Η στόχευση για την προδιαλογή των υλικών ανά έτος για το Δήμο Δυτικής Μάνης γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιοτεροτητες της περιοχής και συγκεκριμένα την ποιοτική και ποσοτική σύσταση των αποβλήτων, τη χωρική και χρονική κατανομή της παραγωγής των αποβλήτων ως απόρροια του αγροτικού χαρακτήρα της περιοχής του Δήμου, της οικονομικής δραστηριότητας με έμφαση στην τουριστική δραστηριότητα της παραλιακής του ζώνης, του κατακερματισμού του πληθυσμού σε πολλούς μικρούς και διάσπαρτους οικισμούς, του γηρασμένου μόνιμου πληθυσμού, του μεγέθους των νοικοκυριών, του πληθυσμού των αλλοδαπών κατοίκων, της εποχικής διακύμανσης του πληθυσμού κ.ο.κ. όπως αναλυτικά αναπτύχθηκαν στην υφιστάμενη κατάσταση.

Οι ποσοτικοί στόχοι διαχείρισης των αποβλήτων για τα έτη 2016- 2020 αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσοτικοί στόχοι προδιαλογής

Έτος	Ποσότητες τόνοι / έτος						
	Σύμμεικτα	Προδιαλογή υλικών					
		Ανακυκλώσιμα				Οργανικά	
		Χαρτί	Πλαστικό	Μέταλλα	Γυαλί	Οικιακή κομποστοποίηση	Καφέ κάδος
2017	2.932	152	74	18	25	50	144
2018	2.499	254	123	31	31	100	287
2019	1.889	406	196	49	49	200	431
2020	1.081	609	294	68	74	300	718

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΡΑΣΕΩΝ

Πρόληψη - Επαναχρησιμοποίηση

Η διαχείριση των απορριμμάτων ξεκινά από τη δημιουργία τους δηλαδή από την αναγνώριση κάποιου υλικού ως απόρριμμα. Ο βασικός πυλώνας του Τοπικού Σχεδίου είναι η πρόληψη της παραγωγής. Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο 2008/98/ΕΚ με τον όρο πρόληψη νοούνται τα μέτρα που λαμβάνονται πριν μια ουσία, υλικό ή προϊόν καταστεί απόβλητο. Η πρόληψη αφορά στην μείωση της ποσότητας των αποβλήτων μέσω της επαναχρησιμοποίησης προϊόντων ή την παράταση της διάρκειας ζωής τους με την οποία επιτυγχάνεται η μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία και η μείωση του περιεχομένου των επιβλαβών ουσιών στα υλικά και προϊόντα.

Στο Δήμο Δυτικής Μάνης, η ημερήσια παραγωγή αποβλήτων ανά **μόνιμο κάτοικο** (0,99 κιλά/ κάτοικο) υπολείπεται του Εθνικού Μέσου Όρου (1,25 κιλά/ κάτοικο). Η μείωση των ποσοτήτων των παραγόμενων αποβλήτων αφορά κυρίως τις επιχειρήσεις και τους επισκέπτες της περιοχής π.χ. επιλογή επαναχρησιμοποιούμενων συσκευασιών ενώ κρίνεται ότι δυνατότητες μείωσης των παραγόμενων ποσοτήτων αποβλήτων υπάρχουν και για τους μόνιμους κατοίκους π.χ. στα οργανικά, στα ογκώδη (έπιπλα, οικιακές συσκευές, στρώματα κ.λπ.

Οι προτεινόμενες δράσεις για την μείωση των παραγόμενων αποβλήτων αφορούν σε:

1. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων και ειδικά των επαγγελματιών της περιοχής
2. Προώθηση της χρήσης επαναχρησιμοποιούμενων συσκευασιών (νερά, αναψυκτικά, αλκοολούχα ποτά κ.ο.κ.).
3. Υποστήριξη δωρεών τροφίμων, ρουχισμού, οικιακών ειδών κ.λπ. μέσω ΜΚΟ, εκκλησίας και δίκτυα εθελοντών
4. Προώθηση της επαναχρησιμοποίησης - ανταλλαγής υλικών

Οι στόχοι για την μείωση της παραγόμενης ποσότητας αποβλήτων στο Δήμο Δυτικής Μάνης έχουν ως εξής:

Έτος	Στόχος (%) μείωσης παραγωγής αποβλήτων (έτος βάσης 2015)	Στόχος Παραγόμενης ποσότητας αποβλήτων
2017	3%	3.395
2018	5%	3.325
2019	8%	3.220
2020	10%	3.150

Διαχείριση σύμμεικτων

Στόχος του Τοπικού Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης των στερεών αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης είναι η ελαχιστοποίηση του κλάσματος των σύμμικτων αποβλήτων στον κύκλο διαχείρισης. Ο στόχος της ελαχιστοποίησης των σύμμεικτων υλικών απαιτεί ένα μεταβατικό στάδιο κατά το οποίο η ποσότητα των σύμμικτων αποβλήτων που θα εναποτίθενται θα μειώνεται σταδιακά με την επέκταση των δικτύων των ρευμάτων ανακύκλωσης και συλλογής βιοαποβλήτων και την παράλληλη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων. Τα σύμμικτα απόβλητα θα διοχετεύονται στον υφιστάμενο κάδο καθώς είναι γνώριμος στους κατοίκους.

Κομποστοποίηση

Σύμφωνα με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης τα βιοαπόβλητα αποτελούν το 41% των αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης, δηλαδή σε ετήσια βάσει παράγονται 1.435tn βιοαποβλήτων. Σε πρώτη φάση προτείνεται η εφαρμογή του προγράμματος χωριστής συλλογής των βιοαποβλήτων στην παραλιακή περιοχή του Δήμου τη θερινή περίοδο που παράγονται μεγάλες ποσότητες βιοαποβλήτων από τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και συγκεκριμένα στις τουριστικές ζώνες του Δήμου ως εξής:

- Ακρογιάλι, Αβία, Αρχοντικό, Κιτριές
- Καρδαμύλη, Στούπα, Άγιος Νικόλαος.

Για τη διαδικασία αυτή απαιτείται η ανάπτυξη ξεχωριστού δικτύου κάδων κομποστοποίησης (καφέ). Η ξεχωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων θα επεκταθεί σταδιακά, αρχικά στους μεγάλους οικισμούς και στη συνέχεια στο σύνολο των οικισμών.

Παράλληλα θα υποστηριχθεί η οικιακή κομποστοποίηση με διάθεση κάδων κομποστοποίησης σε ενδιαφερόμενους πολίτες και επιχειρήσεις και παρακολούθηση της εφαρμογής (ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά παραγόμενου κομποστ). Η δράση αυτή θα διερευνηθεί καθώς ειδικά στους μικρούς οικισμούς οι ποσότητες των βιοαποβλήτων αναμένεται να είναι περιορισμένες.

Οι στόχοι του Δήμου Δυτικής Μάνης για τη χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων έχει ως εξής:

Έτος	Στόχος (%) χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων (έτος βάσης 2015)	Στόχος χωριστή συλλογής βιοαποβλήτων σε tn
2017	10%	144
2018	20%	287
2019	30%	431
2020	50%	718

Η επίτευξη του ποσοστού αυτού σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με την ορθολογική χωροθέτηση των κάδων καθώς και με την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων αλλά και των επαγγελματιών της περιοχής ειδικά στην αρχική φάση της σχεδίασης και σε τακτικά χρονικά διαστήματα.

Σχετικά με την επεξεργασία των βιοαποβλήτων λόγω των ιδιοτεροτήτων του Δήμου (μικρό μέγεθος, υποστελέχωση, έλλειψη ιδιόκτητων εκτάσεων, εποχικής διακύμανσης κ.ο.κ), προτείνεται η διαδημοτική συνεργασία. Αρχικά διερευνάται η διαδημοτική συνεργασία με τον όμορο Δήμο Καλαμάτας και συγκεκριμένα η μεταφορά τους στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας του Δήμου Καλαμάτας, σύμφωνα και με το με αριθμ.πρωτ. 543391/5481/2015 έγγραφο του Δήμου Καλαμάτας.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διαδημοτική συνεργασία είναι η ύπαρξη ρυμουλκού συμπίεσης (press container) προκειμένου να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη μεταφορά των

βιοαποβλήτων στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας. Πρωταρχικής σημασίας για τη διασφάλιση του όποιου σχεδιασμού αποτελεί η εξασφάλιση της διάθεσης του υπολείμματος από την επεξεργασία των βιοαποβλήτων σύμφωνα και με τους όρους της Διαδημοτικής Συνεργασίας που τίθενται στο προαναφερόμενο έγγραφο του Δήμου Καλαμάτας.

Εναλλακτικά θα διερευνηθεί και η κατασκευή κατάλληλων εγκαταστάσεων (μονάδα κομποστοποίησης μικρής δυναμικότητας (<1.500 τόνοι/έτος) για την επεξεργασία των βιοαποβλήτων εντός του Δήμου.

Τα πράσινα απόβλητα (κλαδέματα και απορρίμματα κήπων) στο Δήμο Δυτικής Μάνης λόγω του αγροτικού χαρακτήρα της περιοχής έχουν μεγάλο όγκο αλλά σχετίζονται κυρίως με την αγροτική παραγωγή. Για το λόγο αυτό προτείνεται να διατηρηθεί το υφιστάμενο καθεστώς της ευθύνης του παραγωγού, σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Καθαριότητας του Δήμου Δυτικής Μάνης. Παρά ταύτα θα υπάρχει η δυνατότητα επεξεργασίας τους είτε στην προτεινόμενη μονάδα κομποστοποίησης ή εναλλακτικά στο Κεντρικό Πράσινο Σημείο. Η πρόβλεψη διαχείρισης με κομποστοποίηση θα περιορίσει την ανεξέλεγκτη καύση και παράλληλα θα παρέχει τη δυνατότητα αξιοποίησης του παραγόμενου κομπόστ.

Συμπληρωματικά, ακριβώς λόγω της ύπαρξης μεγάλου όγκου κλαδεμάτων από την ελαιοκαλλιέργεια στην περιοχή, τα οποία σε αντίθεση με τους Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής καίγονται, κρίνεται σκόπιμη η ανάπτυξη πιλοτικής εφαρμογής για τη διαχείριση τους σε συνεργασία με την Περιφέρεια Πελοποννήσου, ΜΚΟ (π.χ. ΓΑΙΑ), Συνεταιρισμούς, ενδιαφερόμενους ιδιώτες και επιστημονικούς φορείς της περιοχής (Ινστιτούτο Ελαιολάδου, ΤΕΙ Καλαμάτας κ.λπ.).

Ανακύκλωση

Ο Ν. 4042/2012 προέβλεπε την προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση υλικών αποβλήτων, όπως τουλάχιστον το γυαλί, το μέταλλο, το πλαστικό και το γυαλί τουλάχιστον κατά 50%κ.β.έως το έτος 2020, στόχος που αυξήθηκε στο 65% στον αναθεωρημένο Εθνικό Σχεδιασμό.

Σχετικά με την ανακύκλωση επιλέγεται η ανάπτυξη ανακύκλωσης στην πηγή. Η απομάκρυνση του οργανικού κλάσματος με την χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων κρίνεται ότι θα συμβάλει υποστηρικτικά στη λειτουργία της ανακύκλωσης και την ποιότητα των ανακτώμενων υλικών. Η ανακύκλωση στην πηγή παράγει ανακυκλώσιμα υλικά υψηλότερης ποιότητας και αξίας, έχει το χαμηλότερο κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας, ενεργοποιεί και ευαισθητοποιεί τους πολίτες αφού απαιτεί τη συμμετοχή τους και εξασφαλίζει τον καλύτερο δυνατό κοινωνικό έλεγχο.

Ειδικότερα προτείνεται σταδιακά η ανάπτυξη 4 ρευμάτων ανακύκλωσης, σε αντικατάσταση του υφιστάμενου ρεύματος της ανακύκλωσης των συσκευασιών στους μπλε κάδους ως εξής:

1. Γυαλιού με επέκταση του υφιστάμενου συστήματος με τους κώδωνες γυαλιού
2. Χαρτιού
3. Πλαστικού
4. Μετάλλων

Σύμφωνα με το ΕΣΔΑ καθορίζεται το χρώμα κάθε ρεύματος συλλογής πανελλαδικά ως ακολούθως: πορτοκαλί για το γυαλί, κίτρινο για το χαρτί-χαρτόνι, κόκκινο για τα πλαστικά-μέταλλα ή μπλε για τα μέταλλα, καφέ για βιοαποδομήσιμα, πράσινο ή γκρι μεταλλικό για τα σύμμεικτα.

Οι στόχοι ανακύκλωσης υλικών στο Δήμο Δυτικής Μάνης έχουν ως εξής:

ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΔΙΑΛΟΓΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

	Χαρτί		Πλαστικό		Μέταλλα		Γυαλί	
	%	Ποσότητα	%	Ποσότητα	%	Ποσότητα	%	Ποσότητα
2017	15	152	15	74	15	18	20	25
2018	25	254	25	123	25	31	25	31
2019	40	406	40	196	40	49	40	49
2020	60	609	60	294	60	74	60	74

Απόβλητα φορητών ηλεκτρικών στηλών

Ο στόχος για την χωριστή συλλογή και ανακύκλωση των φορητών ηλεκτρικών στηλών είναι κυρίως ποιοτικός με αύξηση των ποσοτήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση με διαρκή ενημέρωση του πληθυσμού και επέκταση του δικτύου των κάδων συλλογής.

Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και λαμπτήρων

Ο στόχος του Εθνικού σχεδιασμού είναι 4 kg/κάτοικο/έτος σε εθνικό επίπεδο. Ο στόχος αυτός για τον Δήμο Δυτικής Μάνης μεταφράζεται σε 27.780 κιλά το έτος, που είναι πολύ υψηλός στόχος για αγροτικό πληθυσμό. Δεν κρίνεται σκόπιμη η ποσοτική στόχευση. Η στόχευση αφορά στη συλλογή προς ανακύκλωση του συνόλου των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών

αποβλήτων μέσω της ενημέρωσης των κατοίκων, των επιχειρήσεων και των επισκεπτών της περιοχής και τη διασφάλιση της αποκομιδής τους και της μεταφοράς τους στο κεντρικό πράσινο σημείο του Δήμου.

Επικίνδυνα απόβλητα

Προτείνεται η οργάνωση συστήματος χωριστής συλλογής μικρών επικινδύνων αποβλήτων προκειμένου να γίνει εκτροπή από τη διάθεσή τους μαζί με τα σύμμεικτα με πρόβλεψη της συλλογής τους στο Κεντρικό Πράσινο Σημείο και επιλεκτικά στα περιφερειακά πράσινα σημεία. Οι κατηγορίες των αποβλήτων για τα οποία απαιτείται ειδική διαχείριση είναι:

- συσκευασίες αεροζόλ/εντομοκτόνων, οικιακών φυτοφαρμάκων κ.λπ.
- συσκευασίες από χρώματα, βερνίκια, κόλλες κ.λπ.
- ειδικά απόβλητα (θερμόμετρα, κ.λπ.)

Ειδικότερα για τις συσκευασίες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων (εντομοκτόνα, ζιζανιοκτόνα κ.λπ.) οι αγροτικοί δήμοι θα μπορούσαν μετά την ανάπτυξη συλλογικού συστήματος να παίξουν καθοριστικό ρόλο στη συλλογή τους, αποτρέποντας τους χρήστες από την ανεξέλεγκτη απόρριψή τους (καύση, θάψιμο, τοποθέτηση στους κάδους οικιακών απορριμμάτων) με τις δυσμενείς επιπτώσεις στη δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

Ειδικότερα οι δράσεις που απαιτούνται σχετίζονται με τους εξής τομείς:

Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση

Καθοριστικός παράγοντας για την επιτυχία του Τοπικού Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης των Στερεών Αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης αποτελεί η ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και η συμμετοχή των πολιτών, η οποία πρέπει να γίνει σχεδιασμένα, μεθοδικά, στοχευμένα και τακτικά. Ο βασικός στόχος του προγράμματος ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης είναι η ενημέρωση των νοικοκυριών, των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, των εμπορικών και των τουριστικών επιχειρήσεων για τα προγράμματα διαλογής στην πηγή και η ευαισθητοποίησή τους για ενεργό συμμετοχή. Απαιτείται η κατάρτιση προγράμματος ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης με ποικιλία μορφών επικοινωνίας προκειμένου να διασφαλίσει την ενημέρωση όλων των ομάδων του πληθυσμού κυρίως δια μέσου ομάδων στόχων που θα λειτουργήσουν ως πολλαπλασιαστές του μηνύματος, όπως είναι τα σχολεία, οι τοπικοί σύλλογοι κ.ο.κ.

Οι δράσεις που θα αναπτυχθούν είναι:

- Έρευνα με σύνθεση και διανομή στοχευμένων ερωτηματολογίων για συγκεκριμένες ομάδες (επιχειρήσεις, κάτοικοι, επισκέπτες) του πληθυσμού και στοχευμένες συνεντεύξεις προκειμένου για την βελτίωση του συστήματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων.
- Πιλοτική εφαρμογή προγράμματος ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων (κομποστοποίηση, ανακύκλωση κ.ο.κ. προκειμένου για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού και των φορέων.
- Ενημέρωση και κατάρτιση των αιρετών του Δήμου (Δημοτικοί Σύμβουλοι, Τοπικά Συμβούλια και Εκπρόσωποι των Τοπικών Κοινοτήτων).
- Ενημέρωση πόρτα – πόρτα στις επιχειρήσεις και τους δημότες της περιοχής.
- Ανάπτυξη σχετικής θεματικής στην ιστοσελίδα του Δήμου.
- Σχεδίαση και διανομή πληροφοριακού υλικού (έντυπα, αφίσες, χάρτες με τα πράσινα σημεία κ.λπ.) για τα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις και τους επισκέπτες της περιοχής.
- Διαρκής παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook, twitter κ.λπ.).
- Γραμμή επικοινωνίας με πολίτες.
- Συνεργασία με τις σχολικές μονάδες (προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, υλικό περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, εθελοντικοί καθαρισμοί κ.ο.κ.).
- Συνεργασία με επαγγελματικούς και πολιτιστικούς συλλόγους.
- Διεξαγωγή εκδηλώσεων ενημερωτικές, βιωματικά σεμινάρια, επίδειξης (π.χ. οικιακής κομποστοποίησης, εξοπλισμού κ.ο.κ.).
- Δημιουργία σήματος συμμετοχής στην ανακύκλωση και την κομποστοποίηση για τις τουριστικές επιχειρήσεις.

Διοικητική διαδικασία

- Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός αναγκαίου εξοπλισμού καθαριότητας: καλάθια απορριμμάτων, σκούπες, κάδοι για όλα τα ρεύματα αποβλήτων, πλυστικά μηχανήματα, θρυμματιστές κ.λπ.
- Διαδημοτική Συνεργασία στη διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων.
- Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών (π.χ. χρήση γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών για την παρακολούθηση του συστήματος αποκομιδής των απορριμμάτων).
- Ορθολογική επιβολή τελών.
- Πρόσληψη προσωπικού.
- Ορθολογική χωροθέτηση των δικτύων των κάδων για τα ρεύματα συλλογής (πράσινο, καφέ και μπλέ), των περιφερειακών πράσινων σημείων και του Κεντρικού Πράσινου σημείου και πιθανά της μονάδας κομποστοποίησης.
- Ψήφιση μετά από διαβούλευση και διασφάλιση της εφαρμογής νέου, ευέλικτου, δίκαιου και εφαρμόσιμου Κανονισμού Καθαριότητας.
- Βελτίωση συνθηκών εργασίας προσωπικού καθαριότητας (εκπαίδευση σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας κ.λπ.).
- Αξιοποίηση ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων για εξοπλισμό κ.ο.κ.
- Επιμόρφωση προσωπικού
- Διασφάλιση της διάθεσης των υπολειμμάτων καθώς όσο επιτυχημένη και αν είναι η ανακύκλωση, η διασφάλιση της επεξεργασίας και διάθεσης των υπολειμμάτων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη βιωσιμότητα των συστημάτων.

Ειδικότερα για την προσωρινή αποθήκευση των ανακυκλώσιμων υλικών θα διερευνηθούν εναλλακτικές πρακτικές και τεχνολογίες. Λαμβάνοντας τις ιδιαιτερότητες του Δήμου (διαθέσιμα απορριμματοφόρα οχήματα και αριθμός εργαζομένων στην καθαριότητα σε συνδυασμό με την έκταση του Δήμου) απαιτείται η διασφάλιση κάδων μεγάλης χωρητικότητας προκειμένου να διασφαλίζεται η αραιότερη αποκομιδή τους (1 φορά την εβδομάδα για την ορεινή ζώνη και 2 φορές την εβδομάδα στην παραλιακή ζώνη). Η συχνότητα της αποκομιδής καθώς και η χωρητικότητα και το πλήθος των κάδων θα διερευνηθούν με στόχο να ελαχιστοποιηθεί το κόστος διαχείρισης για τον Δήμο. Οι κάδοι θα αναπτυχθούν σε συστάδες για τα υλικά που υπάρχουν σε μεγάλες ποσότητες: πλαστικό, μέταλλο, χαρτί και γυαλί για την παραλιακή ζώνη. Η χωροθέτηση θα γίνει συσχετίζοντας τους διαθέσιμους χώρους με τα σημεία παραγωγής των αποβλήτων. Το δίκτυο των κάδων των ρευμάτων συλλογής που αρχικά θα αναπτυχθεί για τη διαλογή στην πηγή θα πρέπει να έχει μεγάλη πυκνότητα. Οι κάδοι για τα σύμμικτα απόβλητα

θα τοποθετηθούν σε ξεχωριστές θέσεις προκειμένου να είναι ξεκάθαρο στους πολίτες ότι η διαδικασία της ανακύκλωσης είναι εντελώς διαφορετική διαδικασία από αυτήν της απόρριψης.

Πράσινα σημεία

Η ανάπτυξη των Πράσινων Σημείων αναμένεται να συμβάλει ουσιαστικά στα ακόλουθα:

- προώθηση της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων
- ενίσχυση των δραστηριοτήτων επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης
- εκτροπή αποβλήτων από τους ΧΥΤΑ
- ανακύκλωση οικιακών αποβλήτων
- χωριστή συλλογή χαρτιού, μετάλλου, πλαστικού και γυαλιού
- διαμόρφωση νέας προσέγγισης ως προς το τι είναι και τι δεν είναι απόβλητο, μείωση της ευκολίας απόρριψης χρήσιμων αντικειμένων και υλικών, καθώς και ανάπτυξη νέων προτύπων κοινωνικής συμπεριφοράς
- εξυπηρέτηση των δημοτών στη χωριστή απόθεση ανακυκλώσιμων υλικών και άλλων ειδικών κατηγοριών οικιακών αποβλήτων
- εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των πολιτών και στην ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών στην επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση.

Τα πράσινα σημεία διακρίνονται α) στα Κεντρικά Πράσινα σημεία και β) στα Περιφερειακά Πράσινα σημεία σε επίπεδο γειτονιάς.

Παραδείγματα από περιφερειακά πράσινα σημεία σε άλλους Δήμους

Πύργος

Μύκονος

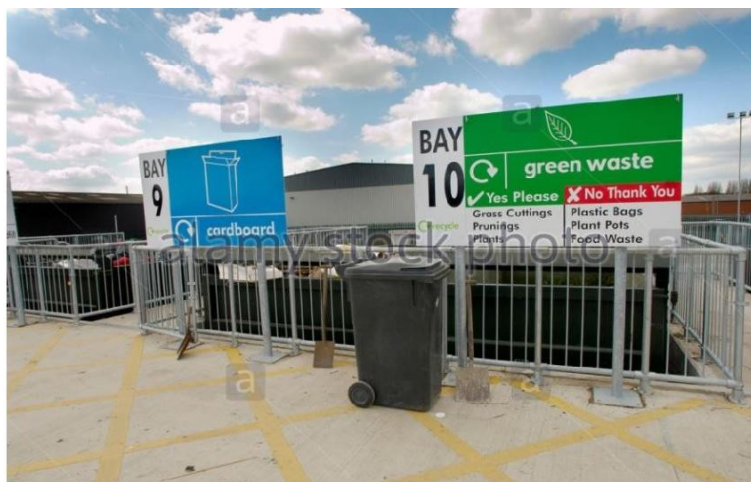

Κρανίδι

Παραδείγματα από πράσινα σημεία στο εξωτερικό

Φιλανδία πηγή: <http://www.co2-raportti.fi/?page=ilmastouutisia&category=15>

www.alamy.com - AA6CPF

Το αναθεωρημένο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων προβλέπει ότι κάθε Δήμος θα πρέπει να διαθέτει και να λειτουργεί ένα τουλάχιστον κεντρικό πράσινο σημείο, το οποίο θα εντάξει στο Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων. Το Κεντρικό Πράσινο Σημείο είναι ένας διαμορφωμένος, οριοθετημένος και οργανωμένος χώρος με κατάλληλη κτηριακή υποδομή και εξοπλισμό, στον οποίο οι δημότες αποθέτουν ανακυκλώσιμα υλικά χωριστά συλλεγόμενα, όπως χαρτί, γυαλί, μέταλλα, πλαστικά, υφάσματα, βρώσιμα έλαια ή χρησιμοποιημένα αντικείμενα και εξοπλισμό (όπως ρουχισμό, έπιπλα, ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό), προκειμένου να προωθηθούν στη συνέχεια για ανακύκλωση ή για επαναχρησιμοποίηση. Στην ουσία αποτελούν χώρους αποθήκευσης ανακυκλώσιμων αποβλήτων και χρησιμοποιημένων αντικειμένων και εξοπλισμού μέχρι να υποβληθούν σε κάποια εργασία ανάκτησης ή επαναχρησιμοποίησης. Στα κεντρικά πράσινα σημεία είναι δυνατό να λάβουν χώρα και κάποιες προκαταρκτικές εργασίες όπως: χειροδιαλογή, διαχωρισμός, συμπαγοποίηση, τεμαχισμός και ανασυσκευασία.

Η χωροθέτηση του πράσινου σημείου και η διαδημοτική συνεργασία για την επεξεργασία των βιοαποβλήτων θα καθορίσει αντίστοιχα την οργάνωση κατάλληλων υποδομών για την διαχείριση των κλαδεμάτων και των βιοαποβλήτων.

Τα περιφερειακά πράσινα σημεία συνιστούν σημεία συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών. Σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους τοποθετούνται διαφορετικοί κάδοι για τη συλλογή χωριστά συλλεγόμενων ανακυκλώσιμων υλικών. Οι επιτρεπόμενες κατηγορίες αποβλήτων στα Κεντρικά Πράσινα Σημεία θα είναι:

- ☛ χαρτί / χαρτόνι (συσκευασίες, έντυπο)
- ☛ γυαλί (συσκευασίες, λοιπά)
- ☛ πλαστικά (συσκευασίες, λοιπά)
- ☛ μέταλλα (συσκευασίες, λοιπά)
- ☛ ξύλινες συσκευασίες
- ☛ μικτές συσκευασίες (π.χ. tetra pack)
- ☛ ρούχα, υφάσματα, υποδήματα, αξεσουάρ
- ☛ λαμπτήρες
- ☛ απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού
- ☛ βρώσιμα λίπη και λάδια
- ☛ φορητές μπαταρίες
- ☛ κλαδέματα (βασικό πράσινο σημείο)

- ☛ φάρμακα (ληγμένα ή μη)
- ☛ μικρές ποσότητες αποβλήτων οικιακής χρήσης που ενδεχομένως εμπεριέχουν επικίνδυνα υπολείμματα (όπως συσκευασίες υγρών καθαρισμού, χρωμάτων, διαλυτών κλπ)
- ☛ θερμόμετρα
- ☛ ογκώδη (όπως στρώματα, έπιπλα)
- ☛ απόβλητα από κατασκευές π.χ. σπασμένα πλακάκια.

Κεντρικό Πράσινο Σημείο

Στο Δήμο Δυτικής Μάνης επιλέγεται η ανάπτυξη ενός κεντρικού πράσινου σημείου. Για την ανάπτυξή του απαιτείται χώρος εγκατάστασης περίπου 10 στρεμμάτων, με διασφάλιση της οδικής πρόσβασης και επιλογή του χώρου με κεντροβαρικότητα ώστε να διευκολύνεται η πρόσβαση των πολιτών. Συγκεκριμένα απαιτείται πρόβλεψη χώρων προσωρινής στάθμευσης των οχημάτων των πολιτών, χώρους συλλογής των ανακυκλώσιμων, εγκαταστάσεις διαλογής και δεματοποίησης των ανακυκλώσιμων, διαδρόμους κίνησης των οχημάτων κ.ο.κ. Πρόσθετα λόγω των ιδιοιοτεροτήτων της περιοχής (αγροτική με τουριστικές ζώνες, μικρό μέγεθος) προτείνεται μικτός τύπος, δηλαδή Κεντρικού Πράσινου Σημείου που θα έχει τις υποδομές του Πράσινου Σημείου αλλά και τις λειτουργίες Κέντρου Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης, Διαλογής στην Πηγή (ΚΑΕΔΙΣΠ).

Ο απαιτούμενος εξοπλισμός και οι υποδομές στο Κεντρικό Πράσινο Σημείο αφορούν σε:

1. Συλλογή ομβρίων
2. Κατασκευή αδιαπέραστων δαπέδων
3. Κατασκευή υπόστεγου και μεταλλικού στεγάστρου
4. Περίφραξη
5. Φωτισμός, κάμερες ασφαλείας και συναγερμός
6. Εξοπλισμός ζύγισης
7. Τοποθέτηση και σήμανση κάδων
8. Συμπιεστές
9. Δεματοποιητές
10. Κλαδοτεμαχιστές
11. Εξοπλισμό φόρτωσης
12. Χώροι υποδοχής των υλικών προς επαναχρησιμοποίηση.

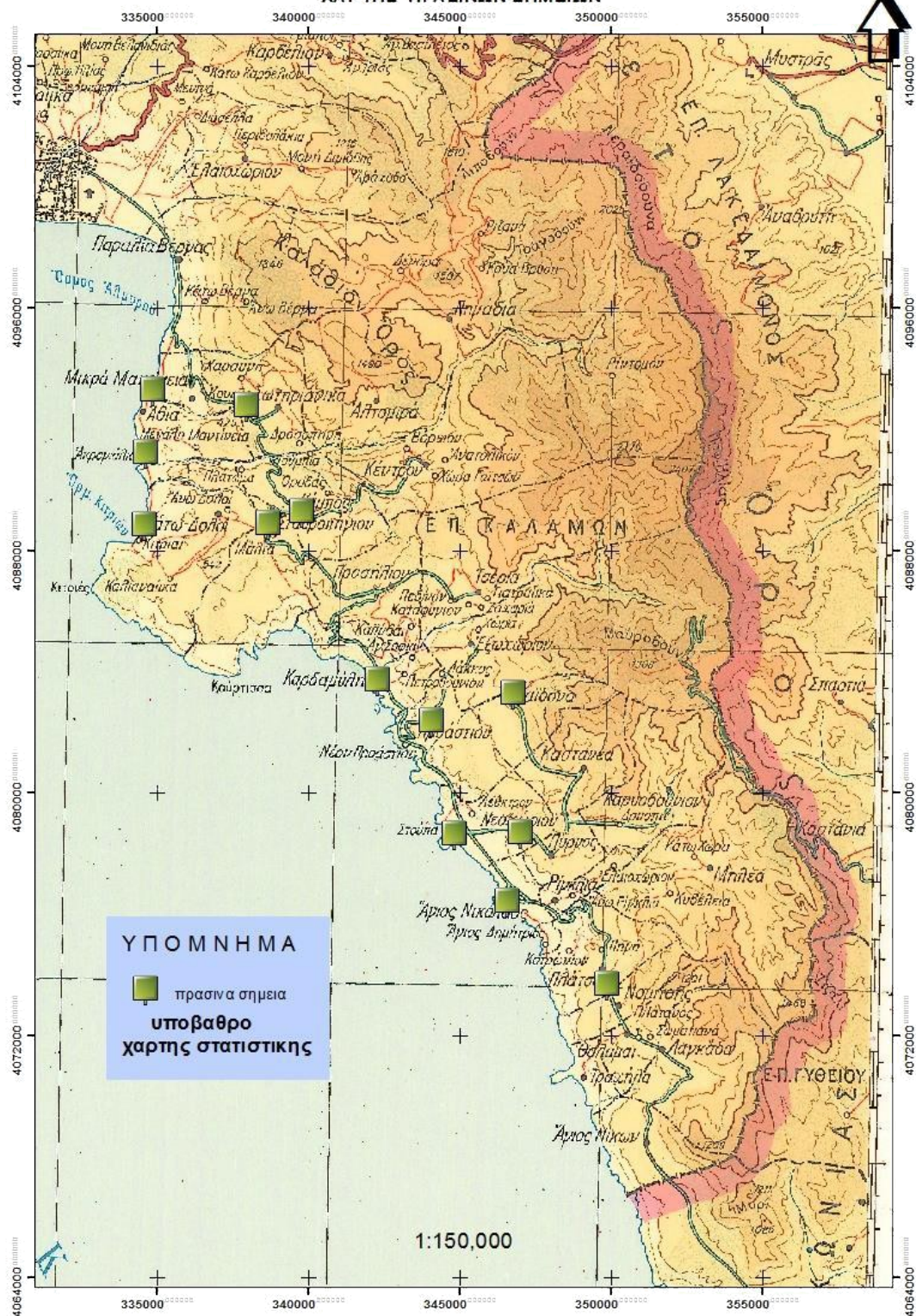
Όπως έχει προαναφερθεί θα σχεδιαστεί και η διαχείριση κλαδεμάτων και θα διερευνηθεί η δυνατότητα διαχείρισης βιοπαοβλήτων σε κατάλληλο χώρο ανάλογα με την πορεία της διαδημοτικής συνεργασίας.

Περιφερειακά Πράσινα σημεία

Τα περιφερειακά πράσινα σημεία θα είναι μικροί χώροι στους οποίους οι πολίτες θα μπορούν να αποθέτουν τα ανακυκλώσιμα υλικά και στα οποία θα υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης και φόρτωσης των απορριμματοφόρων οχημάτων. Στο Δήμο Δυτικής Μάνης σχεδιάζεται κατ' αρχήν η δημιουργία περιφερειακών πράσινων σημείων στους μεγαλύτερους οικισμούς:

1. Πλάτσα
2. Άγιος Νικόλαος
3. Σαϊδόνα
4. Νεοχώρι
5. Στούπα
6. Προάστιο
7. Καρδαμύλη
8. Κάμπος
9. Σταυροπήγιο
10. Ακρογιάλι
11. Σάντοβα
12. Κρίσκιος.

Με το σχεδιασμό θα επεκτείνεται σταδιακά η χωροθέτηση πράσινων σημείων ώστε στην πλήρη ανάπτυξη να υπάρχει ένα περιφερειακό πράσινο σημείο σε κάθε οικισμό.

Οικονομικά στοιχεία – Χρηματοδότηση

Τα έσοδα από το Τοπικό Σχέδιο διαχείρισης Αποβλήτων αναμένεται να είναι από :

- Τη μείωση του κόστους διάθεσης των στερεών αποβλήτων
- Την εμπορική διάθεση των ανακυκλώσιμων υλικών
- Τη χρηματοδότηση του εξοπλισμού μέσω ΕΣΠΑ και Πράσινου Ταμείου
- Τα πρόστιμα για τις παραβάσεις κ.ο.κ.

Το κόστος αφορά στην προμήθεια και εγκατάσταση του απαιτούμενου εξοπλισμού και στο λειτουργικό κόστος για την εφαρμογή του προγράμματος.

Το λειτουργικό κόστος του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης σχετίζεται με τα έξοδα των απορριμματοφόρων για τη συλλογή των ρευμάτων αποβλήτων (χαρτί, γυαλί, μέταλλο, πλαστικό, βιοαπόβλητα), το κόστος λειτουργίας του κεντρικού πράσινου σημείου, το κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού για τις δράσεις, το κόστος διάθεσης του υπολείμματος κ.ο.κ.

Το κόστος της εγκατάστασης του εξοπλισμού στο μεγαλύτερο μέρος του αφορά στο Κεντρικό Πράσινο Σημείο. Το κόστος για την αγορά και την εγκατάσταση του απαιτούμενου εξοπλισμού για την ολοκληρωμένη και αποκεντρωμένη διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης κρίνεται ότι σε μεγάλο βαθμό μπορεί να καλυφθεί μέσω χρηματοδοτήσεων από το Πράσινο Ταμείο, το ΕΣΠΑ κ.λπ.

Τομέας	Δραστηριότητα	Ανάλυση κόστους	Συνολικό Κόστος
Ενημέρωση - Ευαισθητοποίηση	Έκδοση φυλλαδίων		5.000
	Διοργάνωση εκδηλώσεων		3.000
	Δημιουργία σήματος για τις επιχειρήσεις		3.000
Διαχείριση βιοαποβλήτων	Προμήθεια πρέσας (press container)		100.000
	Προμήθεια οικιακών κομποστοποιητών	200τεμάχια X 100€	20.000
	Προμήθεια φορητού θρυμματιστή		40.000
	Προμήθεια κάδων	100 κάδοι X 100 ^E	10.000
	Προμήθεια βιοδιασπώμενων σακούλων		2.000
	Κατασκευή μικρής μονάδας κομποστοποίησης		150.000
Ανακύκλωση	Προμήθεια απορριμματοφόρου		100.000
	Προμήθεια κάδων για τα ρεύματα αποβλήτων	500 κάδοι ανακύκλωσης X 200E	100.000
	Διαμόρφωση περιφερειακών πράσινων σημείων		60.000
	Τσάντες ανακύκλωσης		5.000
Κεντρικό πράσινο σημείο	Αγορά Οικοπέδου		100.000
	Διαμόρφωση χώρου	Δάπεδα, υπόστεγα, περίφραξη, φωτισμός, σήμανση κ.λπ.	500.000
	Εξοπλισμός	Δεματοποιητής	50.000
		Συμπιεστής	100.000
		Φορτωτής	70.000
		Όχημα μεταφόρτωσης	30.000
		Ζυγιστήριο υλικών	20.000
		Κάδοι και container	50.000
		Τεμαχιστής άχρηστων ογκωδών	150.000
		Ταινιόδρομος	50.000

Σύνολο: 1.718.000Ευρώ

Παρακολούθηση του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων

Η επιτυχία του Τοπικού Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης εκτός από την ορθολογική σχεδιάσή του απαιτεί και την παρακολούθηση της εφαρμογής του και τον επανασχεδιασμό του στα σημεία που ενδεχόμενα θα προκύψουν δυσλειτουργίες.

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του Τοπικού Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης θα γίνεται μέσω ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων για την υλοποίησή του. Βασικός παράγοντας αποτελεί η συγκρότηση μηχανισμού παρακολούθησης της υλοποίησής του. Απαραίτητη προϋπόθεση η παρακολούθηση των συνολικά παραγόμενων ποσοτήτων συνολικά και ανά ρεύμα, τα οικονομικά στοιχεία της διαχείρισης και οι δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Για την παρακολούθηση κρίνεται σκόπιμη η ανάπτυξη σειράς δεικτών που σχετίζονται με τα επιμέρους ζητήματα:

-Οικονομικοί δείκτες, που αναφέρονται στο κόστος και τα αποτελέσματα της διαχείρισης και διακρίνονται σε :

-Δείκτες απασχολούμενου ανθρώπινου δυναμικού

-Δείκτες οχημάτων και Η/Μ εξοπλισμού,

-Κόστος συλλογής και τελικής διάθεσης /τόνο παραγόμενων αποβλήτων, κόστος / μήνα και κόστος/τοπική κοινότητα συσχετιζόμενο με τα τέλη καθαριότητας -Δείκτες συσχέτισης εσόδων και δαπανών -Ποσοστά ανακύκλωσης ανά ρεύμα αποβλήτων

-Ποσότητες βιοαποβλήτων που οδηγήθηκαν στους οικιακούς

κομποστοποιητές -Ποσοστά αποβλήτων που οδηγήθηκαν προς

επαναχρησιμοποίηση -Ποσότητες βιοαποβλήτων που συλλέχθηκαν χωριστά

-Ποσοστό ετήσιας μείωσης της παραγωγής αποβλήτων

-Δείκτες Αξιολόγησης της λειτουργίας

-Μέσος χρόνος ανταπόκρισης της υπηρεσίας στα αιτήματα των πολιτών

-Ετήσιος αριθμός καταγγελιών -Αριθμός ανθρωποωρών επιμόρφωσης

προσωπικού ανά έτος

- Δείκτες μηχανοργάνωσης: εγκατάσταση gps στα απορριμματοφόρα
- Δρομολόγια που δεν εκτελέστηκαν -Αριθμός φυλλαδίων που διανεμήθηκαν -Επιβολή προστίμων -Αριθμός κάδων / κάτοικο
- Συχνότητα δρομολογίων
- Διάδοση των αποτελεσμάτων του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων
- Ποσοστό νοικοκυριών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα οικιακής κομποστοποίησης

Εισηγούμαι την έγκριση του Τοπικού Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Δήμου Δυτικής Μάνης,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: παρακαλώ επί της εισηγήσεως του κ. Δημάρχου

Έγινε διαλογική συζήτηση από τους δημοτικού συμβούλους. Ο κ. Γιαννημάρας ανέφερε : επειδή διατηρούμε τις επιφυλάξεις μας θα ψηφίσουμε λευκό .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ; Παρακαλώ ψηφοφορία

Υπερ της εισηγήσεως του κ. Δημάρχου 14

Κατά 0

Λευκά 3[Γιαννημάρας Δ., Λυμπερέας Χρ., Ρουτζούνης Αλ.]

Το Δημοτικό Συμβούλιο αφού έλαβε υπόψη του την εισήγηση του εισηγητή, το αποτέλεσμα της διενεργηθείσης ψηφοφορίας.

ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

Εγκρίνει το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων Δήμου Δυτικής Μάνης, όπως παρατίθεται παραπάνω.

Η απόφαση αυτή έλαβε αύξοντα αριθμό 89/2016.

Γι αυτό συντάχθηκε το παρόν πρακτικό κι υπογράφεται ως ακολούθως :

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΚΟΜΠΟΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Πουλάκος Γεώργιος
 Νίκας Ηλίας
 Χρηστέας Γρηγόριος
 Γιατράκος Γεώργιος
 Κουκής Κων/νος
 Φωκέας Κων/νος
 Ξεροβάσιλα Αντωνία
 Παπαμικρουλέας Ιωαν
 Κουλουμπέρης Δημ.
 Γιαννακέας Σταύρος
 Κομπότης Γρ. Γεώργιος
 Γιαννημάρας Δημήτριος
 Λυμπερέας Χρήστος
 Ρουτζούνης Αλέξανδρος

Μαντζουνέας Ιωάννης

Φαληδέα Μαρία